

Prireditve ob prazniku Mestne občine Ptuj

- Aktualni projekti na področju okolja in prostora v MO Ptuj
- Osnutek projekta Evropska kulturna prestolnica 2012 - Ptuj partner
- Oblike socialno-varstvenih pomoči v MO Ptuj
- 43. mednarodne igre šolarjev v Atenah združile 90 svetovnih mest
- Malčki v ptujskih vrtcih so letos spoznavali šege in navade

Mestna občina Ptuj

Vljudno Vas vabim na
osrednjo slovesnost

OB PRAZNIKU MESTNE OBČINE PTUJ

**v petek, 31. julija 2009, ob 20. uri
na dvorišče minoritskega samostana,
Minoritski trg 1, Ptuj.**

Veselim se srečanja z Vami in dobrodošli.

Dr. Štefan Čelan,
župan Mestne občine Ptuj

Program prireditev ob prazniku MO Ptuj 2009

Od 23. do 26. julija

13. mednarodni balonarski praznik
Terme Ptuj, Pot v toplice - Terme Ptuj in Balonarsko društvo Ptuj

Od 24. do 31. julija

ART Ptuj 2009
**1. glasbeni festival in 7. mednarodni festival
sodobne umetnosti**
Arsana Ptuj, KUD ART Stays Ptuj in MO Ptuj

25. julija ob 18. uri

Osrednja prireditev ob 9. krajevnem prazniku ČS Grajena
Športni park Grajena - ČS Grajena, Športno društvo Grajena in MO Ptuj

30. julija ob 16. uri

**12. tradicionalni turnir v balinanju med ekipami Občinske uprave
Mestne občine Ptuj in sveti četrtnih skupnosti Mestne občine Ptuj**
Balinišče Ptuj, Potrčeva cesta 34, Ptuj - Športno društvo Center Ptuj in MO
Ptuj

31. julij ob 10. uri

Razglasitev Kmetije leta 2009 Mestne občine Ptuj
Pred gasilskim domom na Grajeni - Mestna občina Ptuj

Ob 12. uri

Otvoritev razstav ART Stays
Galerija Magistrat, Mestni trg 1, Ptuj - Društvo ART Stays Ptuj in MO Ptuj

Ob 13.30

**Položitev temeljnega kamna za izgradnjo nove
telovadnice in kuhinje z jedilnico v Osnovni šoli Ljudski vrt**
Osnovna šola Ljudski vrt, Ptuj - OŠ Ljudski vrt Ptuj in MO Ptuj

Ob 17. uri

Javno vodstvo po grajskih zbirkah ptujskega gradu
Ptujski grad, Na gradu 1, Ptuj - Pokrajinski muzej Ptuj - Ormož

Ob 18.30

Slavnostna seja Mestnega sveta MO Ptuj
Poročna dvorana, Mestni trg 1, Ptuj - MO Ptuj

Ob 20. uri

Osrednja slovesnost ob občinskem prazniku Mestne občine Ptuj
Dvorišče minoritskega samostana, Minoritski trg 1, Ptuj - MO Ptuj

Ob 21. uri

Ptujska poletna noč
Trgi starega dela mesta Ptuj - MO Ptuj in ptujski gostinci

1. avgust od 8. do 13. ure

**8. tradicionalno tekmovanje članov Zveze veteranov vojne
za Slovenijo v lovu rib s plovcem Ptuj 2009**
Ribnik Rogoznica Ptuj - Območno združenje veteranov vojne za Slovenijo
Ptuj in MO Ptuj

Ob 9. uri

**55. let delovanja društva Radioklub Ptuj in vzpostavitev radioamater-
skega omrežja s partnerskimi in pobratenimi mesti Ptuj**
Radioklub Ptuj, Čučkova ulica 1, Ptuj - RK Ptuj in MO Ptuj

Ob 9. uri

**Pohod na najvišji vrh Mestne občine Ptuj, Dolgi kamen na
Grajenščaku**
Mestni trg, Ptuj - Planinsko društvo Ptuj

Od 10. do 18. ure

**Športno-rekreacijska zabava za mlade in mlade po srcu - košarka,
badminton, plezalna stena, Juhí šola ...**
Miklošičeva ulica in Novi trg - MO Ptuj

Od 10. do 18. ure

Otvoritev dnevnega centra Društva upokojencev Ptuj
Potrčeva cesta 34, Ptuj - DU Ptuj in MO Ptuj

Ob 10. uri

17. Rancarija
Prireditveni prostor na Ranci - Brodarsko društvo Ptuj in MO Ptuj

Ob 15. uri

Javno vodstvo po grajskih zbirkah ptujskega gradu
Ptujski grad, Na gradu 1, Ptuj - Pokrajinski muzej Ptuj - Ormož

Od 16. do 18. ure

Na gradu je bilo življenje, delavnice za otroke
Ptujski grad, Na gradu 1, Ptuj - Pokrajinski muzej Ptuj - Ormož

Ob 18. uri

**Nastop mladega glasbenika Borisa Magdalencia, ki bo na glasbilu hang
izvajal etno ambientalno glasbo**
Ptujski grad, Na gradu 1, Ptuj - Pokrajinski muzej Ptuj - Ormož

Ob 20. uri

Ptujska poletna noč
Ulice in trgi mesta Ptuj - MO Ptuj in ptujski gostinci

2. avgust ob 16.30

**4. odprti mednarodni šahovski turnir Spodnje Podravje PTUJ OPEN
2009**
Večnamenska dvorana Spuhlja, (turnir bo potekal do 9. avgusta) - Šahov-
sko društvo Tehcenter Ptuj

8. avgusta ob 11. uri

Hiša knjig, otvoritev prve prave knjigarne na Ptuj,
Krempljeva ulica 2, Ptuj - Založba Hiša knjig

Kjer so cilji, so tudi poti

Mestna občina Ptuj bo v avgustu praznovala in mesto bo znova (za)živelo. Živelo hitreje, glasneje in z novimi cilji. Veliko bo tudi priložnosti za iskanje idej o tem, kako bi lahko bili zadovoljnejši.

Ko se pogovarjam z občani ali kolegi v mestnem svetu, ne morem biti srečen, še manj zadovoljen s postorjenim v preteklem obdobju na območju celotne ptujske občine. Bremenijo me prerekanja o neskladnem razvoju in nezadovoljstvo občanov. Večkrat se sprašujem, kaj si Ptujčanke in Ptujčani pravzaprav zares želimo. Ali so to zgolj kilometri asfalta, po katerih nato večkrat brezglavo drvijo mnogi izmed nas? Slišati je že tako, a resnica se skriva v nas samih.

Vem, da si vsi, kot jaz sam, želite mesto, ki bi živelo tako, kot živi v času praznovanja občinskega praznika. Da bi bilo urejeno, z odprtimi trgovinami in lokali ter kopico kulturnih in drugih dogodkov. Vem, da si želite urejenih cest v mestu in po vaseh, neoporečno pitno vodo iz vodovodnih pip, kanalizacijo, zelenice, sodobne športne objekte, najsodobnejše šole in vrtce ... In vem tudi, da si najbolj želite le to, da bi bili srečnejši. Srečnejši, kot ste bili včeraj ali ste mogoče danes. Bi bili potem, če bi bilo v občinskem proračunu dovolj denarja za uresničitev vseh načrtovanih projektov, res srečnejši?

Že naši predniki so verjeli, da se sreča skriva v nas in da je vsak svoje sreče kovač. Bodimo kovači skupne sreče in si letos ob prazniku naše Mestne občine Ptuj zastavimo cilje, kako bomo, kljub negotovim časom zaradi gospodarske krize (in seveda pomanjkanja denarja za izpolnitev vseh želja), zadovoljnejši. Težko si jih bomo postavili s prepiri in iskanjem vedno novih težav, lažje s strpnim dialogom in iskanjem rešitev za že znane. Poiščimo najprej zadovoljstvo v malenkostih in postanimo ponosnejši na kraje in mesto, kjer živimo, materialne dobrine, ki jih že imamo, in priložnosti, ki se nam ponujajo.

Vem, da je možnosti za razvoj MO Ptuj veliko, a jih pogosto spregledamo. Kot spregledamo lepote, ki nas obdajajo in jih v času počitnic in dopustov iščemo drugje, ne pa tam, kjer živimo in delamo. Želim, da najstarejše slovensko mesto z zaledjem postane kraj zadovoljnih ljudi in ne samo kulisa za reklamne namene. Prepričan sem, da nam bo uspelo, a le če bomo v to verjeli. Ne le ob prazniku, ampak vedno in povsod.

Vzemite si to poletje čas in obiščite katero od prireditev ob občinskem prazniku. Želim vam prijetno praznovanje in mirne ter srečne poletne dni!

Mirko Kekec, podžupan Mestne občine Ptuj

MISEL MESECA

“Prva odlika govorništva je jasnost.”

Kvintijan

SPREHOD PO VSEBINI

Dobrodelnost bo humanitarne organizacije na Ptujskem odslej povezovala vsako leto	4
Oblike socialno-varstvenih pomoči v MO Ptuj	5
Osnutek projekta Evropska kulturna prestolnica 2012 – Ptuj partner	6
Molk – spominska razstava Marijana Remca v Mestni hiši	6
Mesečne novičke o možnostih črpanja EU-sredstev	8
Tek partnerskih mest	8
Sprejem Marjana Žalarja	9
Aktualni projekti na področju okolja in prostora v MO Ptuj	10
Kako spoštujemo ustavne določbe	11
Prenova tovarne proteinskih koncentratov	16
Deset let Bazenov energije	17
Nov projekt ZRS Bistra Ptuj	18
Prvi Festival zdravja na Ptuj	18
Prangerijada 2009 v Podsredi	19
Med nebotičnikom in Turniščem	20
Pod svobodnim soncem	21
Pogled v novo sezono	22
Kakovost programa je na prvem mestu	22
Uspešna ptujska zasedba Trembling Madness	23
Mednarodni projekt Craftattract	24
Izid knjige Četništvo na Štajerskem	24
IV. srednjeveški otroški tabor	25
Malčki so letos v ptujskih vrtcih spoznavali slovenske šege in navade	26
Učence vključujejo v zanimive projekte in dejavnosti	27
Uspešno delo krožka Dopisništvo in natečaji na OŠ Mladika	28
Dejavnosti ob projektu Voda v 4. b na OŠ Mladika Ptuj	28
Nasilje v družini	29
Zdravilne rastline – nasveti lekarniških farmacevtov	30
Za ohranitev Orfejevega spomenika	30
10. obletnica Moškega pevskega zbora Jezero DU Budina-Brstje	31
Športno-humanitarna prireditev S srcem za ljudi	31
43. mednarodne igre šolarjev v Atenah	32
Državno prvenstvo v kimboksu	33
Uspeli Ptujčana Matjaža Dominka v kartingu	33
Slovesnost ob dnevu državnosti	35

Naslovnica: **Teka partnerskih mest Ptuja se je udeležilo 19 ekip**
Foto: **Staša Cafuta**

Ptujčan po Sklepu o programski zasnovi objavlja članke o delu občinskih organov, občinskega urada in svetov četrtinskih skupnosti, o delovanju političnih strank, informacije in komentarje o dogajanjih in rezultatih poslovanja na področju gospodarstva in družbenih dejavnosti, pisma, odzive in pobude bralcev, oglasna in propagandna sporočila. Medij brezplačno prejemajo gospodinjstva Mestne občine Ptuj. Naklada: 8.750 izvodov.

Izdajatelj: Mestni svet Mestne občine Ptuj. Naslov uredništva: Mestni trg 1, Ptuj. Odgovorna urednica: **Milena Turk**, telefon: 748-29-20, e-pošta: milena.turk@ptuj.si. Uredništvo: **Vasja Strelec** - LDS, **Metka Jurešič** - SDS, **Darja Galun** - SLS, **Milan Zupanc** - DeSUS, **Franc Kolarič** - ZE Ptuj, **Mirjana Nenad** - SD, **Peter Letonja** - SNS, **Dejan Klasinc** - SMS, **Ivan Jurkovič** - N.Si Nova Slovenija. Sodelavke: **Staša Cafuta**, **Mateja Tomašič** in **Bronja Habjanič**. Uredništvo si pridržuje pravico krajšanja prispevkov in spremembe naslovov.

Oblikovanje in priprava za tisk: **Vejica, Rado Škrjanec, s. p.**, tel.: 041 684-910, e-pošta: vejica03@siol.net. Tisk: **Grafis**, tel.: 02/608-92-25, elektr. pošta: repro@grafis.si Dostava: Pošta Slovenije. Oglaševanje: **Agencija LOTOS d. o. o., Marketinško-medijski center**, tel.: 02 741 71 20, gsm: 041 283 694; e-pošta: lotos.ptuj@siol.net. Na podlagi zakona o DDV sodi Ptujčan med proizvode, za katere se obračunava DDV po stopnji 8,5 %.

Dobrodelnost bo humanitarne organizacije na Ptujskem odslej povezovala vsako leto

Gospodarska kriza in recesija sta zajeli ves svet. Že kmalu na začetku leta se je kriza začela poglabljati tudi na našem območju. Vse več družin in posameznikov se dnevno obrača na ustrezne institucije po pomoč. Po informacijah Območnega združenja Rdečega križa je pomoč v obliki prehrabnih paketov minuli mesec iskalo že več kot 800 družin, kar je zaskrbljujoč podatek. Število pomoči potrebnih pa se iz dneva v dan še povečuje. Veliko ljudi zaradi nizkih dohodkov že danes ne zmore več plačevati položnic za stanovanje, vodo, elektriko in ostale komunalne storitve. Država pozablja tudi na tiste, ki že več mesecev niso dobili plač, njihova podjetja pa še niso šla v stečaj. Tem delavcem po zakonodaji ne pripada socialna pomoč niti kakršen koli drug dohodek, ki bi jim pomagal prebroditi najhujšo krizo.

Besedilo in foto: **Bronja Habjanič**

Pomoč Mestne občine Ptuj

MO Ptuj zagotavlja svojim občanom za premagovanje materialnih in socialnih stisk oziroma za dvig kakovosti njihovega življenja 4.400.000 evrov proračunskega denarja. Večina tega denarja gre za pokrivanje zakonskih obveznosti, kot so subvencije stanarin, doplačila oskrbnih stroškov v socialnih zavodih, sofinanciranje družinskih pomočnikov, pomoč družini na domu in za doplačila stroškov k ceni programov v vrtcih, kar predstavlja tudi največji strošek v tej postavki – skoraj tri milijone evrov. Za enkratno denarno pomoč socialno ogroženim občanom MO Ptuj namenja v proračunu slabih 24.000 evrov, dotacija Območni organizaciji Rdečega križa znaša slabih 11.000 evrov, Karitasu 2700 evrov, za enkratno pomoč staršem ob rojstvu novorojenčka je namenjenih 20.000

Quartet Feguš

evrov, za učno pomoč otrokom slabih 4000 evrov, za svetovanje otrokom in mladostnikom dobrih 36.000 evrov, za štipendije dobrih 33.000 evrov, za dodatne programe v vrtcu (učenje tujih jezikov, ritmika, glasba) slabih 130.000 evrov in za dotacije humanitarnim organizacijam in društvom slabih 23.000 evrov.

Dobrodelni koncert na minoritskem dvorišču

Zaradi vse večjih socialnih stisk so se letos odločile združiti moči humanitarne organizacije, ki delujejo na širšem ptujskem območju. Povezale so se z MO Ptuj in sklenile, da bodo skladno s svojim poslanstvom aktivno pristopile k lajšanju posledic nastale krize. Dvorišče minoritskega samostana je 18. junija napolnila množica tistih, ki so z nakupom ene vstopnice pripomogli k temu, da je posamezna družina v stiski prejela prehrabni paket. Pakete sta glede na zbrana sredstva družinam in posameznikom, potrebnim pomoči, razdelila Dekanijski Karitas Ptuj-Zavrč in Območno združenje Rdečega križa.

Na dobrodelnem koncertu sta nastopili dve vrhunski glasbeni zasedbi: Slovenski oktet in Quartet Feguš. Slovenski oktet

Slovenski oktet

bo leta 2011 praznoval že 60-letnico uspešnega delovanja, bratje Feguš pa se kljub svoji mladosti že prebijajo med bolj prepoznavne domače zasedbe klasične instrumentalne glasbe. Slovenski oktet je nastal na pobudo Slovencev, ki so živeli v Severni Ameriki. Že na začetku si je kot svoje osnovno poslanstvo zadal skrb za gojenje in plemenjenje vokalne glasbe, od renesančne in ljudskih napevov do klasike in skladb sodobnikov. Posebno skrb je vseskozi namenjal slovenski pesmi, ki jo je uspešno ponese na vse celine sveta. V oktetu je v vseh teh letih delovalo več kot štirideset pevcev – med njimi so bili tudi vrhunski glasbeniki. Nekateri izmed njih so bili celo vodilni solisti svoje generacije in so prepevali v vseh večjih koncertnih in opernih hišah po Evropi. Pomemben mejnik v delovanju ansambla je bilo leto 1996, ko se je zamenjala celotna zasedba. Oktet se je pomladil in začel novo pot iskanja glasbene izraza, vseskozi pa je ostal zvest svoji tradiciji. Slovenski oktet sestavljajo **Vladimir Čadež**, **Andrej Ropas** (1. tenor), **Rajko Meserko**, **Janez Triler** (2. tenor), **Jože Vidic**, **Primož Dekleva** (bariton), **Janko Volčanšek**, **Matej Voje** (bas) in **Urška Vidic** (piano).

Quartet Feguš deluje od leta 1992. Po začetkih na srednji glasbeni šoli v Mariboru so študij nadaljevali na Koroškem

deželnem konservatoriju v Celovcu. Od leta 2001 do 2007 so študirali komorno glasbo na Scuola di Musica di Fiesole v Firencah, v razredih Milana Škampe (Smetana Quartet), Pjera Farullija (Quartetto Italiano) in Andrea Nannonija (Nuovo Quartetto). Leta 2008 so se vpisali še na magistrski študij komorne glasbe v Gradcu. Koncertirali so po Sloveniji, v številnih evropskih državah in tudi v Združenih državah Amerike (Washington, New York). Posebno priznanje jim je dalo tudi mesto, kjer so rojeni, saj jim je dodelilo pečat mesta Maribor in Glazerjevo listino za dosežke na področju kulture. Feguš quartet sestavljajo **Filip**, **Simon Peter**, **Andrej** in **Jernej Feguš**.

Z MO Ptuj so kot partnerke v projektu sodelovale naslednje humanitarne organizacije: **Lions klub Ptuj**, **Rotary club Ptuj**, **Soroptimist klub Ptuj**, **Območno združenje Rdečega križa Ptuj** in **Dekanijski Karitas Ptuj-Zavrč**.

Pohvalno je, da so se ljudje s prihodom na koncert odzvali klicu na pomoč, saj so napolnili dvorišče minoritskega samostana. Po besedah organizatorjev, ki so tokrat združili svoje moči, naj bi podoben dobrodelni koncert izpeljali vsako leto in tako pomagali tistim, ki so pomoči resnično potrebni.

Oblike socialno-varstvenih pomoči v MO Ptuj

Gospodarske in neugodne finančne razmere v družbi se stopnjujejo, vse večja globalna kriza in socialne stiske se odražajo tudi v ptujski občini. Prizadeta je marsikatera družina ali posameznik, ki se srečuje s težavami, ki so posledica bodisi razlogov, na katere nimajo posebnega vpliva (starost, invalidnost, bolezen, smrt v družini ...), mnoge izhajajo tudi iz osebnih, telesnih in duševnih lastnosti, največ tegob pa je danes zagotovo posledica gospodarskih okoliščin, družbenega sistema in spremenjenega vzorca vrednot v sedanji družbi.

Lidija Radek

Materialno in socialno stisko naših občanov opazamo vsakodnevno tudi v prostorih občinske uprave, kamor se v obupu in prošnji po pomoč ali samo po nasvet in informacijo za pridobitev kakršne koli pravice, ki bi izboljšala socialni položaj posameznika, zatečejo obupani občani, ko težav preprosto ne znajo več rešiti oziroma so postali dosedanja načini reševanja težav zanje neučinkoviti. Med prosilci niso samo brezposelni, vse več je upokojencev, samskih ljudi in mladih družin z nizkimi dohodki, katerih prejemki ne zadoščajo za osnovne življenjske stroške. Ob tem zaznavamo, da je socialna stiska pri mnogih ljudeh postala bolj kompleksna kot v preteklosti, ljudje pa so pripravljani o njej spregovoriti bolj odkrito kot nekoč.

V MO Ptuj pomagamo občanom v stiski na različne načine, bodisi v okviru zakonskih obveznostih (subvencioniranje oskrbe v institucionalnem varstvu, z doplačili k stroškom neprofitnih stanarin, plačili zdravstvenih prispevkov za osnovno zdravstveno zavarovanje za nezaposlene in nezavarovane osebe, financiranjem družinskega pomočnika, plačili storitev pomoči družini na domu, pokritjem pogrebnih stroškov za prejemnike socialno varstvenih pomoči oziroma svojem brez premoženja in sredstev za plačilo pogrebnih storitev, doplačili stroškov k ceni programov v vrtcih) ali v okviru raznih finančnih programov, ki so v občini prepoznavni kot pomembni in koristni za izvajanje, saj z razvijanjem preventivnih oblik in metod dela blažijo akutne socialne in materialne stiske posamezni-

kov in njihovih družin, zato so podprti in sprejeti na mestnem svetu in v celoti financirani iz proračuna lokalne skupnosti (enkratna denarna pomoč, dotacije humanitarnim organizacijam in društvom, enkratna denarna pomoč ob rojstvu novorojenčka, svetovanje otrokom in mladostnikom, učna pomoč otrokom, sofinanciranje počitniškega letovanja socialno ogroženih otrok, sofinanciranje projektov javnih del, programov za preprečevanje zasvojenosti (LAS), sofinanciranje raznih prireditev in obdarovanj za otroke in starejše občane, subvencioniranje plavalnih tečajev in zgodnjega učenja tujih jezikov za najmlajše – predšolske otroke, sofinanciranje učitelja računalništva in tujega jezika v prvih treh razredih osnovne šole, štipendije in študijske pomoči – podiplomski študij, sofinanciranje TOM telefona, programov Varne hiše oziroma žrtev vseh vrst nasilja in brezdomcev).

Med omenjenimi programi velja izpostaviti enkratne denarne pomoči, ki jih občinski proračun namenja za premostitev trenutne finančne stiske socialno najbolj ogroženim družinam ali posameznikom. V večini primerov so to prosilci, ki so upravičeni do te vrste pomoči zaradi nizkih dohodkov, brezposelnosti, bolezni v družini ali iz drugih opravičljivih razlogov, ko niso sposobni poravnati najnujnejših življenjskih in drugih tekočih stroškov, izkoristili pa so že vse možne zakonske poti za rešitev njihove akutne finančne stiske. Ugotovitveni postopek in znesek finančne pomoči določi strokovna služba Centra za socialno delo Ptuj v sodelovanju s

strokovno službo Mestne občine Ptuj. Največ denarnih pomoči je namenjenih za plačilo položnic (stanarine, električna energija, ogrevanje, izdatki za zdravila in zdravstvene pripomočke, doplačilo zdravstvenih storitev, šolskih potrebščin, šolske prehrane idr.). V primerjavi z lanskim letom se je v letošnjem številu prosilcev izrazito povečalo, zato načrtovana sredstva v proračunu za leto 2009 ne bodo zadoščala za ugoditev vseh vlog, če ne bo sprejet rebalans za ta program. Že v polletju tega leta smo prejeli 90 vlog (lani celo leto 115). Povprečno izplačana finančna pomoč je znašala v polletju 347 evrov. Negativno rešenih oziroma zavrnjenih je bilo 17 vlog, v večini primerov prosilcev, ki so upravičeni do prejema enkratne denarne pomoči iz državnih virov oziroma iz sredstev, ki jih skladno z Zakonom o socialnem varstvu dodeli upravičencem Center za socialno delo Ptuj, ali pa do prejema občinske denarne pomoči niso upravičeni, ker so že bili obravnavani ali pa jim je že bila nudena finančna pomoč. Nasploh pa sta Center za socialno delo Ptuj in Republiški zavod za zaposlovanje – enota Ptuj s CIPS-om tisti instituciji, ki v okviru socialno-varstvenih storitev in javnih pooblastil prvi pomagata prizadetim posameznikom, družinam in skupinam prebivalstva pri preprečevanju in reševanju socialnih stisk in te-

žav ter tako, kolikor je mogoče, blažita učinke krize s pomočjo državnih proračunskih virov.

Seštevek vseh vrst pomoči, ki jih bo letos proračun Mestne občine Ptuj namenil za blažitev socialnih in materialnih stisk svojih občanov, znaša 4,4 milijona evrov, kar ni zanemarljiv znesek, saj pomeni 7,8 odstotka vseh načrtovanih proračunskih izdatkov za leto 2009. Lokalna skupnost nima veliko instrumentov za reševanje globalnih družbenih pojavov (ima jih država), vedno pa je imela občinska politika posluš za vse aktualne in pereče dogodke in pojave v domačem in zunanjem okolju, zato je mestni svet vedno podpiral socialno-varstvene programe in tiste preventivne projekte v občini, ki vsaj do neke mere blažijo socialno stisko občanov ali pa so usmerjeni v pridobivanje znanja, saj je izobrazba eden od ključnih pogojev za zaposlitev, osamosvojitve in zagotovitev lastne socialne in materialne varnosti, kar posledično vpliva na izboljšanje kakovosti življenja in zmanjšanje števila iskalcev kakršnih koli socialnih pomoči. Nenazadnje je pomembna tudi koordinacija in sodelovanje z vsemi institucijami v lokalni skupnosti, izmed katerih lahko vsaka na svoj način v okviru lastnih možnosti pomembno vpliva in prispeva k izboljšanju obstoječega stanja in lažjemu izhodu iz trenutne gospodarske recesije.

Koncert na dvorišču minoritskega samostana 18. junija so podprli in omogočili:

Mestna občina Ptuj, Lions klub Ptuj, Rotary club Ptuj, Soroptimist klub Ptuj, Območno združenje Rdečega križa Ptuj, Dekanijski Karitas Ptuj-Zavrč – organizatorji, Minoritski samostan sv. Petra in Pavla, Ivan Repec, s. p., ozvočenje prireditev, DIW Service, Glasbena šola Karol Pahor Ptuj, Glasbena agencija Petan Celje, Design studio K, Kukovec Iz-

tok, s. p., s. kolibri, Center interesnih dejavnosti Ptuj, Leo klub Ptuj, Daniela Cartl, Senčar, d. o. o., Inter expo, d. o. o., Magic Avgustino, Cvetličarna Cvetka, Tomi Kozar, s. p., uglaševalec in serviser klavirjev

Medijski sponzorji:

Radio Tednik Ptuj, Radio Grom, Radio Center

Osnutek projekta Evropska kulturna prestolnica 2012 – Ptuj partner

Zadnji dan v juniju sta Franc Mlakar, vodja projekta Evropska kulturna prestolnica 2012 (EPK 2012), in župan dr. Štefan Čelan predstavila osnutek organizacijskega in vsebinskega poteka EPK 2012 – Ptuj partner.

Besedilo in foto: Staša Cafuta

Vsebina zamisli je povezava starega in novega Ptuja v prepletanju sedanosti skozi zgodovinski pogled na njegov razvoj. Vsebine so razdeljene na tako imenovane mehke in trde projekte. Art & Heritage festival – Kurentovanje bo osrednji dogodek, na katerega se bodo nanašale vsebine in projekti EPK 2012. V projekt bodo vpletene domala vse ptujske ustanove, gospodarski in turistični subjekti. »Pozivamo vse Ptujčanke in Ptujčane ter ljubitelje najstarejšega mesta v Sloveniji, da se nam pri oblikovanju oziroma izpeljavi projekta pridružijo,« pozivata župan in Franc Mlakar javnost k partnerstvu. Harmonija kapitala in umetnosti v družbi je sporočilnost projekta EPK 2012, katerega slogan se glasi *Čista energija*. V predlogih mehkih projektov so zajeti: stalna razstava o Ptujju, festivali, slikarske kolonije, poezijske zgodbe, sociološke študije o starem novem Ptujju, film in dokumentarni film o naši preteklosti, združitev priznanih ustvarjalcev na Ptujju (rojene Ptujčane, ki živijo in delajo

v tujini, bi povezali in povabili k sodelovanju, ti pa bi mestu nudili svoje izkušnje in bogato znanje). Med predloge trdih projektov pa so zajeti: stanovanja ustvarjalnim družinam v starem mestnem jedru, vinarjem bi z nižjimi najemninami nudili kleti, ki bi jih uporabili za vinoteke, tranzicijska brv, ki bi povezovala Terme Ptuj in stari del Ptuja oziroma levi breg Drave. Vrazov trg bi vzorčno obnovili in ga morda preimenovali v Trg Jana Oeltjena, ptujskega slikarja nemškega rodu. Kulturni center bodo postavili v grajsko žitnico, ki jo bodo tudi obnovili. V njem nameravajo med drugim tudi ustanoviti operno akademijo. Staro steklarsko delavnico bi uredili za dejavnosti amaterske kulturne, zgodovinski arhiv pa preselili v nekdanjo ptujsko vojašnico ter končno dokončali obnovo fasade na Mestnem gledališču Ptuj. Tudi Orfejev spomenik bo najverjetneje dočkal umik v lapidarij v dominikanskem samostanu, nadomestila bi ga replika. Urediti nameravajo staro mestno pokopališče, ki je

Franc Mlakar in dr. Štefan Čelan: »Ptujčani moramo projekt EPK 2012 vzeti za svojega ter pričeti razmišljati, kako se bomo vključevali in ne kaj bo projekt dal nam.«

prepleteno z domala vsemi nacijami Evrope ter po besedah Franca Mlakarja na simbolni ravni predstavlja povezanost z Evropo. Sredi septembra se bodo sestali s ptujskimi ustanovami in

dorekli konkretne projekte, ki bi jih v okviru zamisli ptujskega prispevka k EPK lahko uresničili. Ocena vrednosti projekta po sedanjem osnutku bi naj znašala 13 milijonov evrov.

Avgusta bo zaživel projekt Locus Communis, kjer bo predstavljena kronika gledališča Stadttheater Pettau, 1786–1918. Tematika je obogatena z vsebino, nanašajočo se na širše kontekste kulturnega ustvarjanja in udejstvovanja, ter virtualnimi animacijami in multimedijskim materialom. Projekt bi naj spadal v tako imenovane mehke projekte EPK 2012. Locus Communis v prevodu pomeni tematika ali argument splošnega. Projekt je zasnovala in realizirala agencija Agencija Toš@Tosch s pomočjo strokovnjakov, tudi iz Zgodovinskega arhiva Ptuj, Knjižnice Ivana Potrča in mentorice ter mentorjev s Filozofske fakultete, Fakultete za družbene vede in AGRFT v Ljubljani. Vabljeni k virtualnem ogledu na: <http://locuscommunis.magix.net/website>.

Molk – spominska razstava Marijana Remca v Mestni hiši

Dr. Marjeta Ciglenčki

Foto: Staša Cafuta

Predstavitve opusa pokojnega slikarja Marijana Remca zahteva vsaj kratek vpogled v družino Remec in premislek o njenem pomenu za mesto Ptuj. Umestitev razstave v razstavišče ptujske mestne hiše namreč nikakor ni

naključna. Alojzij Remec, Marijanov oče, advokat po poklicu, se je v zgodovino zapisal kot pesnik in pisatelj, vnet raziskovalec ptujske preteklosti, borec za slovenstvo in tudi kot župan. Ptujju je načeloval v enem naj-

težjih ptujskih obdobjih – v letih tik pred drugo svetovno vojno, zaradi njegove politične držbe pa je bila družina leta 1941 izgnana v Srbijo. Alojzij Remec je temno obdobje ob pričetku vojne popisal v povesti *Opustošena brajda*, ki jo je leta 1986 nadgradil njegov sin Miha Remec z romanom *Veliki voz*.

Kar trije Remci so torej svojo

ustvarjalno energijo posvečali mestu Ptuj: najbolj od vseh oče Alojzij, v več literarnih delih Miha Remec, pa tudi slikar Marijan Remec je bil močno navezan na Ptuj. Čeprav najmlajši med otroki, je umrl 7. marca letos v ne prav visoki starosti, a po dolgi in naporni bolezni. Razstava v galeriji Magistrat je posvečena njegovemu spominu, slikarjevi

soprogi Idi Brišnik Remec, ki je tudi sama likovna umetnica in trenutno razstavlja na Filozofski fakulteti Univerze v Mariboru, dolžni pa smo ji zahvalo, da je za razstavo posodila dela, ki sodijo v jedro umetnikovega opusa. Predstavljen je namreč izbor najboljših del Marijana Remca, ki so nastala v sedemdesetih in osemdesetih letih prejšnjega stoletja in najbolj karakterizirajo njegovo ustvarjalno slo; z njimi si je Marijan Remec pridobil prav posebno, tako rekoč unikatno mesto na slovenski likovni sceni.

Z dvema slikama pa smo vendar želeli opozoriti na Remčev zgodnejši opus; z njegovim avtoportretom, malce pod vplivom Marija Preglja zasnovana lastna podoba iz leta 1966, in s pogledom na mesto Ptuj oziroma na grajski grič, prav tako iz leta 1966. Marijan Remec je v šestdesetih letih naslikal kar nekaj ptujskih vedut, k njim pa se je vračal tudi v kasnejših obdobjih. Naslov razstavljenе slike *Genius loci* nas podučí, da se je slikar spraševal po značaju rodnege mesta. Odmaknil se je od priljubljenega podolžnega enakokrakega trikotnika, ki je skozi stoletja postal skorajda sinonim za urbanistično skladno podobo Ptuja. Marijan Remec se je zagledal v strukturo grajskega griča, ki ga je podaljšal po navpičnici (in kakor lahko vidimo v njegovem arhivu včasih tudi po vodoravnici), loku grajskega hriba pa je zoperstavil poveznjen nebesni svod. Torej ga ni zanimala le zunanja forma, pač pa je grebel po svojem notranjem odzivu na videno.

Glavnina razstave je osredotočena na najbolj značilna Remčeva sedemdeseta in osemdeseta leta. Takrat je na njegovih delih prevladala modrina, ki je najgloblja od vseh barv. Modra je hladna barva, skrivnostno vabljiva v svojih teminah, na Remčevih slikah pa jo le tu in tam naglašajo manjše površine intenzivne rdeče, ognjeno oranžno prebliski ali pa v njih zazevajo prazne beline. Remec je odlično obvladoval figuro in prostor. Figuro je zmoget obratati in jo prikazovati v nenavadnih zornih kotih; danes to zlahka počnemo na računalni-

ških zaslonih, v sedemdesetih letih pa tovrstna tehnologija še ni bila dosegljiva. Prostor je razumel, kakor se je ta pojavljal v problematiki modernizma, kot možno dvojnost: v njegovi navidezni trodimenzionalni perspektivni poglobitvi ali kot ploskev v zgolj dveh dimenzijah, višini in širini. Vzpostavljanje nasprotja med obema pojmovanjema na slikah ustvarja napetost, ki nas pritegne, da začnemo podrobneje razčlenjevati upodobljeno. Pred nami se odpira svet, ki ni od tukaj in bi ga bilo potrebno primerjati z znanstvenofantastičnimi romani brata Mihe Remca.

Lepa in skladno grajena telesa lebdijo v globinah oceanov ali v brezmejnih prostranstvih vesolja. Lepe figure so brez obrazov, anonimne torej; na mnogih slikah pa se spoznamo s humunkulusi, majhnimi človečki, o katerih so razpravljali alkimisti in verjeli, da premorejo čudežno moč. V formalnem smislu so Remčeva dela odsev takratnih likovnih tokov po svetu; zlasti se ga je dotaknilo ameriško slikarstvo, posebej pop art. Skupaj s soprogo sta bila v slovenskem prostoru med pionirji, ki so uvajali takrat še novo tehniko akrilnih barv, posebej zanimivo za poudarjanje ploskovitosti barvnih nanosov.

Marijan Remec je bil v slovenskem prostoru dokaj izjemen avtor, tako v formalnem kot vsebinskem smislu. Svet, ki ga prikazujejo njegove podobe, je pravzaprav strašljiv. To so prikazi prihodnosti, kakršne si ne želimo. Pa vendar je Marijan Remec gojil prav posebno vrsto humorja, ki je včasih mejil na sarkazem. Mnogokrat je slike naslovil s poetičnimi besednimi zvezami, ki so v neobičajnem nasprotju z naslikanim; v mračnih vizijah je znal uzreti tudi kaj smešnega, kar je olajšalo težki trenutek.

Na razstavi v galeriji Magistrat prevladujejo akrilne slike, kljub temu pa smo en cel prostor odmerili za akvarele, in to ne brez razloga. Marijan Remec je bil izjemen akvarelist. Ob veliki večini v tej tehniki se je lahko povsem predal vodenim barvam, da so ga pravzaprav te vodile skozi slikarski postopek. Mnogim se akvarel zdi preprosta

Z otvoritve razstave v Mestni hiši.

ali celo manj vredna tehnika, a nimajo prav. Akvarel je velik preizkus slikarjeve sposobnosti, saj ne dovoljuje popravkov. Ko se dotakneta dve barvni površini, se prične postopek prelivanja barv, ki ga je težko nadzorovati, ustvarja pa pretanjene in razčlenjene strukture, komaj zaznavne tonske prehode ali tudi ostre robove, ob katerih se zasuši zgoščena barva. Pojavijo se novi svetovi, mikrokozmosi, ob katerih poleti domišljija. Marijan Remec je bil v akvarelu neprekosljiv, svojo strast, ki se je sprostila med slikanjem z vodenimi barvami, pa je ob neki priložnosti tudi opisal: »In tako se mi nadzor nad pokrajino, ne da bi enkrat samkrat odložil čopič, dokončno izmakne. Kako romantično! Kako kataklizmično!«

V akvarelu je leta 1993 naslikal tudi 12 podob mesta Ptuja, ki jih je namenil za koledar; zasnovala sta ga skupaj z bratom Miho Remcem. Akvareli so nenavadno subtilne pripovedi o ptujskih ulicah in trgih, v znane motive pa so se zapletle filigransko drobne strukture, o katerih občuteno

piše Miha Remec v katalogu, ki je izšel ob razstavi. Zaključila pa bi rada nekoliko drugače. Koledar za leto 1994 sta Miha in Marijan Remec opremila z verzi iz očetove zapuščine, dotlej še neobjavljenimi pesmimi pod skupnim naslovom *Pozne rože*. Tudi Ptujčani smo takrat prvič izvedeli, da je Alojzij Remec v svojih poznih letih nanizal nekaj izjemno subtilnih ljubezenskih pesmi. Dovolite mi, da zaključim z nekaj vrsticami iz pesmi

Noč na gradu

*Srebrno se preliva mesečina
iz tesnih ulic preko trgov, cest
in hiš v prostrano polje onkraj
Drave,
kjer vitki topoli temne do zvezd.
/.../*

*Srebrni mesec je zakril oblak.
Pojdiva, brez besede, kot dve
senci
z Orfejem v onostranstva nemi
mrak!*

Naj verzi Alojzija Remca pospremiijo spomin na slikarja Marijana Remca.

Obvestilo o zaključku razpisa

za dodelitev državnih in drugih pomoči ter ukrepov za programe razvoja podeželja v Mestni občini Ptuj za leto 2009

Javni razpis za dodelitev državnih in drugih pomoči ter ukrepov za programe razvoja podeželja v Mestni občini Ptuj za leto 2009, objavljen v Ptujčanu, številka 2/2009, z dne 26. februar 2009, se zaradi porabljenih sredstev zaključí.

Janko Širec

Mesečne novičke o možnostih črpanja EU-sredstev

Razpisa za dvig konkurenčnosti turističnega gospodarstva in spodbujanje projektov vzpostavitve e-vsebin in e-storitev javnih in zasebnih neprofitnih organizacij

V juliju sta bila objavljena dva zanimiva razpisa, in sicer **Javni razpis za dvig konkurenčnosti turističnega gospodarstva – turistična infrastruktura 2009** in **Javni razpis za spodbujanje projektov vzpostavitve e-vsebin in e-storitev javnih in zasebnih neprofitnih organizacij 2009 in 2010**.

ZRS Bistra Ptuj

Javni razpis za dvig konkurenčnosti turističnega gospodarstva – turistična infrastruktura 2009 razpisuje Ministrstvo za gospodarstvo. Namenjen je samostojnim podjetnikom posameznikom in gospodarskim družbam. Njegov cilj je dvig kakovosti in pestrosti turistične ponudbe, ustvarjanje novih nočitev, novih zaposlitev in doseganje višje dodane vrednosti na zaposlenega. Namen razpisa je spodbujanje investicij v izgradnjo nove ter obnovo in posodobitev obstoječe turistične infrastrukture, kar bo spodbudilo razvoj posameznih turističnih destinacij in tako prispevalo k dvigu konkurenčnosti in kakovosti slovenskega turizma.

Okvirna višina razpisanih nepovratnih sredstev znaša 23 milijonov evrov, od tega je 19,55 milijona evrov namenskih sredstev ESRR in 3,45 milijona

evrov slovenske soudeležbe.

Predmet razpisa je sofinanciranje začetnih operacij, in sicer:

a) velike investicije (nad 2,5 milijona evrov):

– nastanitvene zmogljivosti 3* ali več,

– bazeni, bazenski kompleksi in wellness centri, vse kot del dodatne ponudbe v okviru že obstoječih hotelov ter hotelskih in apartmajskih naselij prijavitelja,

– izgradnja in prenova žičniških naprav in naprav za umetno zasneževanje;

b) male investicije (med 0,5 in 2,5 milijona evrov):

– hoteli, moteli, penzion, apartmajska naselja, ki bodo dosegali 3* ali več.

Rok za oddajo vlog na javni razpis je najkasneje **do 12. ure dne 31. avgusta 2009**. Več informacij in razpisno dokumentacijo dobite na spletni strani Ministrstva za

gospodarstvo: www.mg.gov.si.

Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo pa razpisuje **Javni razpis za spodbujanje projektov vzpostavitve e-vsebin in e-storitev javnih in zasebnih neprofitnih organizacij 2009 in 2010**. Namen javnega razpisa je povečati razpoložljivost e-vsebin in e-storitev javnih in zasebnih neprofitnih organizacij, ki bodo dosegale in omogočale njihovo uporabo čim širši populaciji. Cilj tega razpisa je sofinanciranje projektov vzpostavitve delujočih javno dostopnih e-vsebin in e-storitev preko spleta. Prijavljeni projekti morajo predstavljati nove, inovativne, delujoče e-storitve in e-vsebine.

Predmet javnega razpisa je sofinanciranje vzpostavitve e-vsebin in e-storitev javnih in zasebnih organizacij, ki bodo pripomogle k povečanju njihove učinkovitosti in večji e-dostopnosti najširšemu krogu uporabnikov na naslednjih tematskih področjih:

– e-vsebine in e-storitve na področju kulture,

– znanstvene in izobraževalne e-vsebine in e-storitve,

– e-vsebine in e-storitve za potrošnike,

– e-vsebine in e-storitve na po-

dročju zdravja,

– e-poslovanje,

– e-storitve s področja lokalne samouprave,

– e-vsebin in e-storitev s področja energetske učinkovitosti in varovanja okolja.

Na javni razpis se lahko prijavi javne in zasebne neprofitne organizacije (javni in zasebni zavodi, občine, društva, univerze in samostojni visokošolski zavodi). Okvirna višina razpisanih nepovratnih sredstev po tem razpisu znaša 3.585.980 evrov, od tega je 3.048.083 evrov namenskih sredstev ESRR in 537.897 evrov slovenske soudeležbe. Ministrstvo bo sofinanciralo projekte, ki se bodo izvajali v letih 2009–2010.

Rok za oddajo vlog na javni razpis je najkasneje **do 14. ure dne 17. avgusta 2009**. Več informacij in razpisno dokumentacijo dobite na spletni strani Ministrstva za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo: www.mvzt.gov.si.

Dodatne informacije lahko dobite tudi na naslovu:

Znanstveno-raziskovalno središče Bistra Ptuj

Slovenski trg 6

www.bistra.si

bistra@bistra.si

Tek partnerskih mest

Tek partnerskih mest ali tudi preizkus vzdržljivosti, kot ga nekateri radi imenujejo, je neke vrste naslednik nekdanjega teka po mejah Slovenije. Ideja se je porodila ob vstopu Slovenije v Evropsko unijo. Takrat so se ljudje, odgovorni za turizem, prireditve in mednarodne odnose na MO Ptuj in tedanja predsednica tekaškega kluba Maraton dogovorili, da bodo poskušali razvijati tek, namenjen počastitvi dneva državnosti, tudi v evropskem duhu.

Tanja Ostrman Renault

Foto: Staša Cafuta

Razlogov za to je bilo več. Prvič: mesto Ptuj ima kar nekaj pobratenih in partnerskih mest, s katerimi je zmeraj zelo dobro in

intenzivno sodelovalo. Po drugi strani pa Evropa močno podpira povezovanja med mesti iz različnih držav. Cilj je predvsem med-

sebojno spoznavanje različnih ljudi različnih kultur in jezikov. Le tako si lahko predstavljamo, da bomo znali obdržati mir v Evropi, ki je stoletja trpela v različnih vojnah.

Tek po ulicah Ptuja je bitka s samim seboj. Potrebno je premagati ne samo utrujenost in mišice nekako prisiliti, da nadaljujejo, ampak predvsem um, ki sporoča znake 'pregorelosti' (pa ne samo zaradi vremena). Dneva prvega in drugega teka (prvi je bil leta 2005, drugi pa 2007) sta bila najbolj vroča v letu (ali vsaj med

najbolj vročimi), tokrat pa je bilo vreme spremenljivo, saj je bilo soparno, potem je padel dež, nato je spet posijalo sonce ...

Iz pobratenih mest Ptuja so se teka udeležili Francozi, Nemci, Varaždinci, vsi z dvema ekipama, Ohridčani in Slovaki so imeli po eno ekipo, partnersko mesto iz Madžarske – Nagykanizsa – pa je prišlo z dvema ekipama in novinarjem svojega časopisa.

Vse tuje ekipe so prišle že dan pred tekom, razen ekip iz Varaždina. Člani ekip so si ogledali naše mesto in se seznanili s pro-

Na startu teka partnerskih mest se je zbralo 76 tekmovalcev.

go teka in gostitelji. Najprej so vsi izrazili navdušenje, pomešano s pozitivnim presenečenjem, nad kakovostjo hotelov Mitra in Park ter toplim sprejemom. Vse dni bivanja na Ptujju so jih spremljala vina Ptujjske kleti. Tudi ogled arheoloških zbirk v dominikanskem samostanu je

prijetno popestril deževno nedeljo. Ker pa ni nehala deževati, si žal niso mogli temeljito ogledati mestnega stadiona. No, piknika na Ranci pod šotorom in čudovite kuhinje Gastroja pa dež le ni zmotil.

Čeprav je bil glavni namen udeležbe tujih ekip sodelovanje,

jih je športno-tekmovalni duh vseeno prevzel, saj so se vsi borili po svojih najboljših močeh. Najbolje so se odrezale ženske ekipe iz Francije, Nemčije in Madžarske, ki so po številu krogov bile popolnoma izenačene. Nadaljnje ugotavljanje, katera posameznica je pretekla največ krogov, je seveda prineslo drugo, tretje in četrto mesto, toda moralno so vse tri ekipe pristale na drugem mestu. Od tujih moških ekip se je najbolje odrezala ekipa Banske Štiavnice, Slovaška, ki je osvojila tretje mesto, prav tako je bil tretji Varaždin, in sicer v mešani konkurenci.

In kakšen je bil vtis gostov iz tujine?

Veseli in hkrati tudi počaščeni so bili, ko so ugotovili, da smo kar nekaj predlogov, ki so jih podali na teku pred dvema letoma, tudi upoštevali. Čeprav marsikdo precej dobro pozna naše mesto, so bili kljub vsemu navdušeni,

da smo jim tokrat pokazali arheološke zbirke. Še dobro, da sta bila vodiča po zbirkah prizkušana 'stara mačka' iz Ptujjskih vedut, saj so jim prebivalci drugih starih mest Evrope zastavljali številna in ne prav enostavna vprašanja. Banske Štiavnica je na seznamu UNESCO, prav tako Ohrid. Francozi dobro poznajo tako mitraizem kot tudi ostalo rimsko zgodovino, prebivalci Burghausena pa že tako dobro poznajo Ptuj, da resnično sprašujejo samo o podrobnostih.

Vsi naši gostje so se spraševali, kje so Ptujčani. Če so prej verjeli, da ljudi ni, ker je prevroče, letos tega izgovora ni bilo mogoče podati. V četrtek je namreč bil praznik, zato so si ljudje privoščili podaljšan oddih. Vendar jih ta odgovor ni popolnoma prepričal. Tudi mene ne. Kaj je torej vzrok temu, da ljudje ne pridejo? Pozna kdo odgovor?

Sprejem Marjana Žalarja, prejemnika bronaste medalje

Župan Mestne občine Ptuj dr. Štefan Čelan je 23. junija v Mestni hiši sprejel Marjana Žalarja, dobitnika bronaste medalje na 11. evropskem prvenstvu slepih in slabovidnih v kegljanju. Čestital mu je za uspeh in podaril likovno delo z motivom Mestne hiše slikarja Jerneja Forbicija, Andreji Razlag kot glavni trenerki reprezentance in Silvi Razlag kot pomočnici pa knjigo Ptujja. Sprejema se je udeležil tudi Tonček Žerak, predsednik Medobčinskega društva slepih in slabovidnih Ptuj in član upravnega odbora Zveze društev slepih in slabovidnih, ki je opazno navdušen izrazil veliko zadovoljstvo, da imajo na Ptujju tako uspešne člane.

Brigita Tetičkovič

Foto: Aleš Šprah

11. evropsko prvenstvo slepih in slabovidnih v kegljanju je potekalo od 1. do 7. junija 2009 v poljskem mestu Tomaszow Mazowiecki. Slepi in slabovidni so edina kategorija invalidov, ki imajo v športni panogi kegljanje uveden mednarodni program, in sicer z evropskimi in svetovnimi prvenstvi. V Sloveniji se reprezentančni programi športa invalidov odvijajo pod okriljem Zveze za šport invalidov Slovenije – Paraolimpijski komite,

vendar s finančno podporo šele od trenutka, ko si posameznik pribori dres z državnim grbom; do tja pa je seveda dolga pot vlaganj lastnih sredstev in sredstev društev. Prvo evropsko prvenstvo za slepe in slabovidne v kegljanju je bilo leta 1998, na katerem žal ni bilo nobenega Ptujčana. Sodeloval pa je naslednje leto, in sicer je prvič nastopil Marjan Žalar in osvojil 12. mesto.

Od leta 2001, ko je reprezentanco na evropskem prvenstvu

Marjan Žalar, prejemnik bronaste medalje na 11. evropskem prvenstvu slepih in slabovidnih v kegljanju na sprejemu pri županu MO Ptuj.

spremljala Silva Razlag, ki jo je nato Zveza za šport invalidov Slovenije – Paraolimpijski komite leta 2002 uradno imenovala za glavno trenerko državne reprezentance, je Marjan Žalar postal stalni član državne reprezentance, ki je na evropskem prvenstvu leta 2002 osvojila komplet medalj, srebrna je pripadla Marjanu. Leto kasneje, 2003, ji je dodal še bronasto,

ponovno pa je bron dosegel letos na 11. evropskem prvenstvu na Poljskem. Sicer pa se Marjan Žalar skoraj redno uvršča med finaliste evropskih prvenstev.

Slovenska reprezentanca je pod vodstvom glavne trenerke Silve Razlag od leta 2002 do vključno 2008 na evropskih prvenstvih osvojila pet zlatih, eno srebrno in pet bronastih medalj, na svetovnem prvenstvu leta 2007 pa

po eno zlato in srebrno; skupaj ima torej šest zlatih, dve srebrni in pet bronastih medalj. Skratka, od leta 2002 dalje se slovenska reprezentanca slepih in slabovidnih v kegljanju z evropskih ali svetovnih prvenstev nikoli ni vrnila brez medalje. To tradicijo je z dvema medaljama (srebrno in bronasto) nadaljevala

tudi letos, ko je krmilo prevzela Andreja Razlag.

Leta 2004 se je Marjanu v reprezentanci pridružil še drugi Ptujčan, njegov dve leti mlajši brat **Mitja Žalar**, ki je prav tako postal stalni član državne reprezentance. Na treh od štirih evropskih prvenstev in enem svetovnem prvenstvu se je Mitja

uvrstil v finale in z dobrimi rezultati nakazal, da je v prihodnje treba nanj še kako računati. Letos mu je na Poljskem za preboj v finale osmih zmanjkalo vsega šest kegljev. Osvojil je odlično 10. mesto.

Vsekakor pa je uspeh kegljačev MDSS Ptuj poleg uspešnih tekmovalcev povezan tudi z od-

ločitvijo vodstva društva, da v redni program treningov vključi stroko, ki jo že od leta 2003 v tekmovalni del vključuje Silva Razlag. Ptujsko društvo je eno redkih v Sloveniji, ki ima tak posluš za šport svojih članov, in to ne le za kegljanje, za kar si vsekakor zaslužijo pohvalo.

Aktualni projekti na področju okolja in prostora v MO Ptuj

Kratek pregled projektov na Oddelku za gospodarske javne službe, investicije, kakovost in gospodarstvo

Staša Cafuta

Aktualna projekta, ki ju vodi Oddelek za gospodarske javne službe, investicije, kakovost in gospodarstvo sta *Zaščita podtalnice Ptujškega in Dravskega polja* ter ureditev Potrčeve ceste. V zagonu je projekt modernizacije Slovenskogoriške ceste, pripravlja se dokumentacija za izvedbo ureditve ceste skozi Podvince. Projekt izgradnje športne dvorane pri OŠ Ljudski vrt je v fazi izbora izvajalca. Obnavlja se kulturna dvorana na Grajeni ter sanitarije v OŠ Breg, v zagonu je obnova ostrešja na OŠ Ljudevita Pivka. Izvajajo se dela za ureditev pločnika in kolesarske poti ob Zagrebški cesti, v juniju pa so zaključili sanacijo plazu v Orešju. Na junijski seji mestnega sveta je bil sprejet akt o javno-zasebnem partnerstvu, na podlagi katerega bo izbrani koncesionar skrbel za investicijsko vzdrževanje (modernizacijo) občinskih cest.

Projekt Zaščita podtalnice Ptujškega in Dravskega polja je največji projekt, ki je v intenzivnem izvajanju. V sklopu prve faze, v kateri sodelujejo, kot je že znano, tudi okoliške občine, bo jeseni poskusno zagnana centralna čistilna naprava, ki je v fazi rekonstrukcije. Prav tako sta v izgradnji dve manjši čistilni napravi v Kidričevem in Gorišnici, kanalizacijski vodi ter obnova vodovodnega omrežja v Staršah, Hajdini, Kidričevem in

Gorišnici. Rok za dokončanje celotnega projekta (vključno z izvedenim monitoringom) je oktober 2010. Do konca letošnjega leta nameravajo izvesti javni razpis in v najkrajšem času izbrati izvajalca za izvedbo druge faze, ki na Ptuj, v Markovcih ter Vidmu vključuje izgradnjo kanalizacije.

Rekonstrukcija Potrčeve ceste, ki vključuje prvo etapo od avtopralnice Raj do bolnišnice dr. Jožeta Potrča, bo konec julija zaključena. Urejena bo vsa infrastruktura, ki zajema cestišče s pločnikom na obeh straneh in kolesarsko potjo, kanalizacijo ter javno razsvetljavo. Druga etapa, ki bo potekala od bolnišnice do semaforjev na Potrčevi, pa bo zaključena predvidoma konec septembra. V sklopu tega projekta bo na objektu javne razsvetljave dograjena naprava za spremljanje porabe energije in regulacijo osvetljenosti preko noči.

V občinskem podjetju **Javne službe Ptuj, d. o. o.**, sta v tem trenutku zaposleni dve osebi, vodi ga **mag. Janko Širec**, sedež pa ima na Lackovi 3. V letošnjem letu so pod svoje okrilje prevzeli tekoča vzdrževalna dela na javnih cestah in zelenicah v mestnem jedru. Izvedli so izobraževanje za turistične vodiče po Ptuj, od 1. junija prodajajo spominke v TIC-u, ki prav tako deluje pod njihovim okriljem. Občina ima v lasti 650 stanovanj, z njimi upravlja Podjetje za stanovanjske storitve, d. o. o. Skladno s podanimi nalogami

v Odloku o ustanovitvi podjetja Javne službe Ptuj, d. o. o., bodo v prihodnje upravljali s stanovanjskim fondom, s fondom poslovnih prostorov pa že upravljajo. Prav tako v prihodnje predvidevajo upravljanje z deponijo CERO Gajke. Zadali so si izvedbo projekta vzpostavitve enotne položnice iz naslova javnih storitev ter uvedbo javne blagajne, kjer bodo občani lahko enotno položnico plačevali brez provizije.

Eno izmed področij dela oddelka je tudi **zagotavljanje neprofitne stanovanjske gradnje in gradnje socialnih stanovanj**. V preteklosti je občina izvajala gradnjo skupaj s Podjetjem za stanovanjske storitve. Pred leti se je gradnja zaustavila, saj je omenjeno podjetje v smislu kreditiranja doseglo svoj limit. Kot že rečeno, želijo na področju stanovanjske gradnje zadevo premakniti skupaj s Stanovanjskim skladom RS. Aprila letos se je na razpis za neprofitna stanovanja prijavilo 95 vlagateljev, a večini ne bodo mogli zadostiti, saj se letno sprostijo od 15 do 20 stanovanj. V lanskem letu je MO Ptuj na področju Rabelčje vasi prodala zemljišča dvema zasebnima lastnikoma, v smislu nadaljevanja gradnje blokovekega naselja, za katerega se pripravljajo spremembe in dopolnitve zazidalnega načrta.

Na referatu za gospodarstvo in turizem, ki deluje v sklopu oddelka, se nadaljuje izvedba vitalizacije Ptujškega jezera. Trenutno se pripravlja projektna

in druga dokumentacija za izgradnjo infrastrukture, izdeluje se okoljsko poročilo, izvaja se monitoring vodnih ptic in meritve hrupa na Ptujskem jezeru. V okviru referata sofinancirajo izvedbo aplikativnega raziskovalnega projekta *Značilnosti regionalnega razvoja in razvojni potencial Spodnjega Podravja*, ki ga izvaja Filozofska fakulteta v Ljubljani. Projekt bo potekal vse do leta 2010. Letos bodo začeli z izvedbo projekta *Sodelovanje mest*, ki bo trajal tri leta. Vsako leto aktivno sodelujejo pri organizaciji oziroma sofinanciranju tradicionalnih prireditev oziroma dogodkov, ki jih je več kot 14, med njimi tudi Kurentovanje, ki bo 2010 praznovalo 50 let, Dobrote slovenskih kmetij, Ptujška poletna noč in Kmetija leta.

V referatu za kakovost in projektno vodenje, ki prav tako deluje v sklopu oddelka, se izvajajo naloge vzdrževanja uvedenega sistema vodenja kakovosti ISO 9001:2000. Pripravljajo investicijsko dokumentacijo za večje projekte, ki jih izvaja MO Ptuj. Skrbijo za prijave in izvajanje horizontalnih evropskih programov z različnih vsebinskih področij. Trenutno so aktivni: INTENSE (energetika), ViTo (vzpostavitev upravljaljskih struktur stanovanjskega in poslovnega fonda), CultNet (koncepti odmevnejših prireditev v partnerskih mestih). V referatu spremljajo tudi aktivnosti večjih projektov v okviru aplikacije za projektno vodenje.

Kako spoštujemo ustavne določbe

Dragica Šteflič

Ustava Republike Slovenije v 139. členu postavlja osnovna merila za oblikovanje občine, ki so dejansko sestavine pojma lokalne skupnosti. Drugi odstavek 139. člen Ustave RS namreč določa: »Območje občine obsega naselje ali več naselij, ki so povezana s skupnimi potrebami in interesi prebivalcev.« Enako besedilo povzema prvi odstavek 12. člena Zakona o lokalni samoupravi: »Območje občine obsega območje naselja ali več naselij, ki so povezana s skupnimi potrebami in interesi prebivalcev.«

Naselje ali več povezanih naselij je torej tista elementarna teritorialna enota, v kateri se prvič oziroma na najnižji lokalni ravni pojavljajo težave skupaj

živečih ljudi, ki jih je treba reševati skupno. Za lokalno skupnost oziroma občino je bistvena sestavina povezanost ljudi na določenem geografskem (fizičnem) prostoru.

Naselja, ki spadajo v Mestno občino Ptuj, so določena v 3. členu Zakona o ustanovitvi občin in določitvi njihovih območij (Uradni list RS, št. 108/06-UPB1) in drugem odstavku 1. člena Statuta Mestne občine Ptuj (Uradni vestnik Mestne občine Ptuj, št. 9/07). Območje Mestne občine Ptuj tako obsega naselja: Grajena, Grajenščak, Kicar, Krčevina pri Vurbergu, Mestni Vrh, Pacinje, Podvinci, **Ptuj**, Spodnji Velovlek in Spuhlja. Sedanje meje naselja Ptuj so bile nazadnje določene z Odlokom o odpravi naselij in določitvi območja naselja – mesta Ptuj in naselja Spodnja Hajdina (Uradni

vestnik Občin Ormož in Ptuj, št. 11/92). Celotno območje desnega brega Drave, ki danes predstavlja Četrtno skupnost Breg-Turnišče, je del mesta Ptuj že od leta 1953. Breg, Turnišče in Suha Veja nimajo statusa samostojnega naselja.

Navajanje pobudnikov, da se predlaga ustanovitev nove občine na območju treh naselij, je torej zmotno, saj predstavlja celotno območje Četrtno skupnosti Breg-Turnišče del naselja Ptuj.

Predlog za ustanovitev nove občine za del naselja torej ne temeljuje na drugem odstavku 139. člena Ustave RS. Neustrezno je enačiti neustavne pobude s pobudami, ki so skladne z ustavo in zakoni glede določenega geografskega prostora.

Strokovne službe Državnega zbora RS so na podlagi vse pred-

ložene dokumentacije ugotovile, da predlog za ustanovitev Občine Breg-Turnišče ni skladen z ustavo. Napovedi ustavne presoje ustavnih določil in očitki o nenaklonjenosti predlogom opozicijskih poslancev torej niso na mestu. Spoštovanje ustave in zakonov je pogoj za obstoj pravne države. Poslanci, kot izvoljeni predstavniki ljudstva, so dolžni braniti ustavo. Poslanstvo civilnih (ljudskih) iniciativ pa je varovati z ustavo zagotovljene pravice ljudstva, ne pa zaradi zasledovanja določenih svojih interesov delovati v nasprotju z ustavo in zakoni.

Kljub t. i. »gladkim namigom« nekaterih ne dovolj poučenih posameznikov se povzročajo nepotrebni stroški na račun in hkrati v posmeh vsem občanom.

Odgovori na vprašanja in pobude svetnikov

Pobuda Žige Simoniča:

Na naslednjo sejo mestnega sveta se naj uvrsti problematika mladinskih organizacij in Centra interesnih dejavnosti Ptuj (CID).

Obrazložitev: Iz medijev je bilo razvidno, da je nastal velik konflikt med dvema ključnima organizacijama na Ptujju, ki delata z mladimi. Odgovornost mestne občine in mestnega sveta je, da oceni stanje delovanja obeh organizacij, ki sta neposredna porabnika občinskega proračuna, in naj se tudi primerno ukrepa. Skupen cilj po našem mnenju mora biti, da mladinske organizacije in organizacije, ki delajo z mladimi, ponovno najdejo skupni jezik v luči nastajanja mladinske hiše, ki lahko našemu mestu prinese veliko dodano vrednost in bogato vsebino.

Odgovor:

Mestna občina Ptuj je zahtevala

podatke o zakonitem poslovanju Mladinskega sveta Mestne občine Ptuj v zvezi z izplačili proračunskih sredstev za leto 2008. Ker podatkov nismo prejeli, bomo izvedli revizijski nadzor nad poslovanjem mladinskega sveta za leto 2008, v okviru pogodbenih obveznosti izplačil sredstev iz proračuna Mestne občine Ptuj.

Pobuda Jurija Šarmana:
Nadzorni odbor Mestne občine Ptuj naj izvede izredni nadzor nad poslovanjem Mladinskega sveta MO Ptuj za leto 2008.

Obrazložitev: Mladinski svet namreč ni dostavil zahtevanih podatkov o poslovanju za leto 2008, katere je kot svetnik mestnega sveta imel pravico pridobiti. Njegovo zahtevo po podatkih so občinske strokovne službe naslovile na mladinski

svet. Domneva, da je prišlo do nepravilne porabe proračunskih sredstev v letu 2008, in zato zahteva, da se v Mladinskem svetu MO Ptuj opravi izredni nadzor nad poslovanjem za leto 2008. Strokovne službe MO Ptuj so v tem času že zaustavile izplačilo sredstev iz proračuna, ki so namenjena mladinskemu svetu, in tako ravnale pravilno glede na določila pogodbe o sofinanciranju Mladinskega sveta MO Ptuj.

Odgovor:

Pobuda je bila posredovana nadzornemu odboru Mestne občine Ptuj v odločanje o nadaljnjih postopkih.

Maja Erjavec

Vprašanje in pobuda Miroslava Letonje:

1. Kakšen status ima Mestno gledališče Ptuj? Zakaj se ne dela na tem, da bi Mestno

gledališče Ptuj pridobilo tudi nacionalni status?

Obrazložitev: Kot je pojasnil župan, ima Mestno gledališče Ptuj status javnega zavoda. Glede na to, da smo imeli in še imamo poslance v parlamentu, bi bilo pričakovati, da bi se lahko zlobiralo, da bi pridobilo tudi nacionalni status. Naj se zato pojasni, ali ima Mestno gledališče Ptuj potrebne kriterije za pridobitev nacionalnega statusa, saj je vse povezano s financami in v tem smislu tudi postavlja vprašanje.

Odgovor:

Mestna občina Ptuj je dne 6. julija 2009 vprašanje posredovala direktorju Mestnega gledališča Ptuj, Petru Srpčiču, ki je pojasnil, da imamo v Sloveniji le tri gledališča, ki imajo status nacionalnega gledališča, kar pomeni, da jih financira država iz državnega proračuna. Vsa ostala gledališča so javni zavodi, kate-

rih ustanovitelj so lokalne skupnosti in jih te tudi financirajo.

Državni proračun financira delo Mestnega gledališča Ptuj, in sicer tako, da prispeva programska sredstva. Bilo bi fantastično, da bi Mestno gledališče Ptuj pridobilo status nacionalnega gledališča, vendar so takšna pričakovanja nerealna. Gre namreč za to, da Ministrstvo za kulturo stremi k zmanjševanju števila nacionalnih gledališč ter znižanju stroškov delovanja ostalih gledališč. In tukaj je tudi velika prednost Mestnega gledališča Ptuj, ki je za razliko od ostalih gledališč projektno organizirano in deluje z veliko manjšimi stroški. Mestno gledališče Ptuj z veliko manjšimi sredstvi in kadri opravi enak obseg dela kot npr. Drama SNG Maribor (približno enako število prireditev in obiskovalcev). Ostala gledališča se bodo morala v doglednem času preoblikovati v podobne organizacijske oblike. Mestno gledališče Ptuj med vsemi slovenskimi gledališči ustvarja največji delež lastnih prihodkov, posluje najbolj racionalno, saj z minimalnimi vložki ustvarja maksimalne učinke.

Priložnost Mestnega gledališča Ptuj, da si pridobi dodatne vire financiranja, bo nedvomno pokrajinska zakonodaja, ko se lahko gledališče poteguje za status regionalnega gledališča. In dokler ne bo pokrajina, je težko pričakovati, da bi prišlo do statusne spremembe. Da pa bi pridobili status nacionalnega gledališča, bi potrebovali res izjemno politično moč, ker pri tem ne gre za kriterije, ampak za politično odločitev.

Maja Leber

2. Preučiti naj se možnost, da se z rebalansom proračuna 2009 sredstva, ki jih občina zagotavlja in namenja za učenje tujih jezikov in za glasbene dejavnosti v Vrtnu Ptuj, preusmerijo za socialne transferje – v transfer za socialno pomoč ogroženim družinam.

Obrazložitev: Ocenil je, da v tako težkem gospodarskem položaju, kot smo, so kar visoka sredstva na postavki za učenje

tujih jezikov in glasbene dejavnosti v otroških vrtcih. Zato se sprašuje, ali je v teh težkih recesijskih časih res potrebno otrokom omogočiti učenje tujih jezikov v vrtcu, če pa bi bila na drugi strani socialna pomoč ogroženim družinam bolj potrebna. Zato predlaga, da se naj razmisli, da bi pri rebalansu proračuna ta sredstva preusmerili v transfer za socialno pomoč ogroženim družinam.

Odgovor:

Zgodnje učenje tujih jezikov ter glasbena in plesna dejavnost ima v Vrtnu Ptuj že več kot 10-letno tradicijo. Navedene dejavnosti so se za otroke v vrtcu uvedle na pobudo staršev, sprva kot oblika fakultativnih programov, ki so jih starši plačevali, danes pa so za vseh 650 otrok v starosti od tri do šest let brezplačni. Med njimi je veliko otrok iz socialno in materialno ogroženih družin, katerim zaradi pomanjkanja sredstev v družinskem proračunu ne bi mogli približati omenjenih programov, če bi bili ti plačljivi. Zato so mestni svetniki pri oblikovanju proračuna Mestne občine Ptuj prisluhnili pobudi sveta staršev, da se vsem otrokom, ne glede na njihov status, omogoči enaka dostopnost do teh programov, ki so tudi strokovno in znanstveno podprti z dokazi, ki govorijo v prid zgodnjemu učenju tujega jezika (fiziološki, pedagoški, psihološki, jezikovni in kulturni). Raziskave kažejo, da o naših sposobnostih odloča predvsem kakovost zgodnjega okolja, srečanje s tujim jezikom v zgodnjem starostnem obdobju pa naj bi ugodno vplivalo na otrokov umski razvoj, na sposobnost govornega izražanja, razvijanje slušnega razumevanja, širilo otrokovo obzorje, hkrati pa pripravilo otroka na uspešnejše učenje tujega jezika v kasnejšem obdobju in na učenje na drugih področjih. Nadalje je dokazano, da imajo otroci, ki se s tujim jezikom srečajo že v zgodnji otroški dobi, boljše razvit občutek za melodiko tujega jezika ter lažje usvajajo in posnemajo glasovno podobo novopridobljenih tujejezičnih besed in izrazov, in tudi nasploh so ti otroci običajno boljši v besednem in

nebesednem izražanju. Učenje tujih jezikov poteka v vrtcu preko igre, rajanja, glasbe in petja v otroku dobro znanem in prijetnem okolju, z vzgojiteljico, ki jim zagotavlja sprejetost in občutek varnosti, kar prispeva k izredni motiviranosti otrok in sproščenemu delovnemu vzdušju v oddelku. Otrok zato na veder in prijeten način spoznava tuj jezik, pridobiva posluš, ritem, intonacijo in naglas ter si tako razvija občutljivost za tuj jezik, se ustrezno odziva na jezikovne zahteve in spodbude, pri tem pa bogati in razvija tudi materin jezik.

Predlagana pobuda bi otroke prikrajšala za že pridobljene izkušnje na tem področju, povzročila razslojevanje med otroki in neenak start na poti v življenje že na začetni stopnji izobraževanja. Zgodnje učenje tujih jezikov ima v vrtcu poleg izobraževalne tudi vzgojno vsebino, hkrati pa z njo zagotavlja proračun občine tudi socialni ukrep mladim družinam, saj izenačuje vse otroke in vsem zagotavlja enake možnosti in enake pogoje pri jezikovnem učenju.

Znanje je za otroka in celotno družbo zagotovo najboljša naložba in popotnica v svet, kjer znanje tujih jezikov ni le vrednota, temveč je danes postala neizogibna nuja. Zgodnje učenje tujih jezikov predstavlja vzgojo evropskih državljanov v duhu odprtosti, spoštovanja različnosti in posebnosti drugih. Za to pa je potrebno ne le obvladovati in ljubiti svoj materni jezik, temveč tudi sporazumevanje še vsaj v enem ali dveh tujih jezikih.

Lidija Radek

Pobuda Janeza Rožmarina: Strokovne službe občinske uprave naj za ČS Breg-Turnišče pripravijo terminski plan investicijskih vlaganj.

Odgovor:

Na Mestni občini Ptuj potekajo vlaganja v ČS Breg-Turnišče skladno s sprejetim proračunom za leto 2009. Na seji ČS Breg-Turnišče, ki je bila 25. marca 2009, so bila predstavljena vlaganja na območju ČS Breg

-Turnišče (infrastruktura, šport, kultura).

Pobuda Milana Čučka: Na lokalni cesti skozi Ulico Jožefe Lackove, ki je zaradi rekonstrukcije Potrčeve ceste in zadnjih dveh neurij popolnoma uničena (nastale so udarne jame ob cestišču), se naj najnujnejše sanira, v rebalansu proračuna za leto 2009 pa, kolikor bo pač mogoče, pa se naj vnese postavka: za obnovo oziroma rekonstrukcijo cestišča skozi Ulico Jožefe Lackove.

Odgovor: Kot je že pojasnil župan, smo rekonstrukcijo Ulice Jožefe Lackove načrtovali v lanskem letu, vendar je nastala težava pri zagotavljanju zemljišč, potrebnih za ureditev te ceste. Glede na navedeno bomo, dokler ne uredimo problema lastništva na Ulici Jožefe Lackove, izvajali le najnujnejša vzdrževalna dela.

Andrej Trunk

Pobuda Maksa Ferka: Vsa gospodinjstva ob Studenčnici, ki imajo možnost priklopa na javno kanalizacijo, se naj čim prej priklopijo, tista, ki te možnosti nimajo, pa si naj uredijo greznice. Pristojne službe občinske uprave naj ugotovijo, kdo ima možnost priklopa na kanalizacijo in kdo ne.

Odgovor: Pri upravljavcu kanalizacije smo preverili in ugotovili, da imajo možnost priklopa na kanalizacijsko omrežje vsa gospodinjstva v naselju Ob Studenčnici. Dvoje gospodinjstev ima daljšo linijo (30 metrov in 50 metrov). Skladno z 12. členom Odloka o odvajanju in čiščenju komunalnih odpadnih in padavinskih voda na območju Mestne občine Ptuj (Uradni vestnik Mestne občine Ptuj, številki 3/01, 5/07), jih bomo pozvali k priključitvi na javno kanalizacijsko omrežje. Za druga naselja ob potoku Studenčnica pa podatke še pridobivamo, zato bo del odgovora posredovan naknadno.

Peter Bezjak

Pobuda Vlada Čuša: *Za reševanje odprtih problemov naj odbori, ki neposredno pokrivajo tudi problematiko gospodarstva v Mestni občini Ptuj, samostojno, vsak iz vidika svoje pristojnosti, pregledajo, kaj na področju gospodarstva lahko premaknejo, kaj je takšnega znotraj veljavnih odlokov in pravilnikov, da se glede na čas, v katerem so bili ti odloki in pravilniki sprejeti njihova vsebina spremeni in se na ta način zagotovi tudi hitreje spremembe in rešitve za izvajalce dejavnosti. Zato naj odbori prevzamejo pobude za spremembe odlokov in pravilnikov. Ob sodelovanju strokovne službe občinske uprave je to v celoti izvedljivo, predvsem pa bodo s tem omogočeni hitri premiki in po njegovi oceni prav to potrebujemo.*

Odgovor: Odgovorni za določeno problematiko bodo preverili dnevne rede odborov glede odlokov in pravilnikov s področja gospodarstva. Na podlagi sodelovanja s pobudniki, mestnimi svetniki in ostalimi predlagatelji sprememb, ki bodo pristojnemu strokovnemu uslužbencu podali ustrezne predloge po spremembi in dopolnitvah odlokov in pravilnikov z namenom izboljšanja gospodarske politike, se bodo predlogi preučili in obravnavali na odborih. Podjetnikom v krizi bo vsekakor v pomoč tudi javni razpis za dodeljevanje pomoči za razvoj podjetništva za območje MO Ptuj v letu 2009. V razpisu bo na novo uveden ukrep sofinanciranja odpiranja novih delovnih mest, z namenom zmanjševanja brezposelnosti, pri katerem sodelujemo z Zavodom Republike Slovenije za zaposlovanje.

Alenka Rižner

Pobuda Vlada Čuša: *Strokovne službe občinske uprave naj pripravijo informacijo o stanju elektro-energetske infrastrukture na območju MO Ptuj in o tem, kakšne investicije, modernizacije in novogradnje so načrtovane v letih 2009 in 2010 na tem področju.*

Odgovor: Na MO Ptuj je bil

v prvi polovici leta 2009 izdelan energetski pregled javne razsvetljave v MO Ptuj. Analiza stanja je pokazala, da sistem javne razsvetljave ne ustreza zahtevam Uredbe o mejnih vrednostih svetlobnega onesnaževanja okolja. Prav tako je bilo ugotovljeno, da je specifična raba električne energije na prebivalca v letu 2008 znašala 84,70 kWh/a, medtem ko je z uredbo dovoljena vrednost 44,5 kWh/a. V sklopu energetskega pregleda javne razsvetljave je bil izdelan tudi terminski plan naložbe. Ta vsebuje zamenjavo sijalk in svetilk, pri varčnih svetilkah bo izvedena le regulacija. Obseg rekonstrukcije se bo prilagajal finančnim možnostim in stanju tehnike, vendar bi naj rekonstrukcija oziroma zamenjava sijalk in svetilk na fasadah, ustanovah, kulturnih spomenikih in rekonstrukcija razsvetljave cest in javnih površin bila zaključena leta 2016.

Vprašanje Albina Piška: *Zakaj se ureditev privatnih zgradb v Jadranski 15 in 17 ne rešuje z odlokom ali z odločbo?*

Odgovor: Zgradba na Jadranski ulici 17 Ptuj je v celoti v lasti MO Ptuj. V zgradbi se nahajajo poslovni prostori in stanovanja. Mestna občina Ptuj je skupaj s Podjetjem za stanovanjske storitve Ptuj že pristopila k sanaciji zgradbe. V prvi fazi bo obnovljena streha. Strokovna komisija za nadzor nad izborom izvajalcev na podlagi javnih naročil je prispele ponudbe za sanacijo zgradbe že pregledala in izvajalci obnovitvenih del so že izbrani. Pričakujemo, da bo prva faza obnovitvenih del končana do konca septembra. Ministrstvo za okolje in prostor je v zvezi s pripravo odlokov glede vzdrževanja objektov po 3. odstavku 6. člena ZGO – 1 na občine posredovalo priporočilo, ki ga je upoštevala tudi MO Ptuj. V priporočilu ministrstva je med drugim zapisano, da se naj občine prisilnih instrumentov, ki so regulirani v Zakonu o graditvi objektov in občinskem odloku poslužujejo le v skrajnem primeru in šele potem, ko so izčrpale

vse druge možne instrumente neformalnega spodbujanja lastnikovih aktivnosti k izvedbi potrebnih vzdrževalnih del. V MO Ptuj že s sofinanciranjem ureditve streh in fasad v starem mestnem jedru lastnike objektov spodbujamo k prenovi.

Asja Stropnik

Pobuda Marjana Kolariča: *Da se izognemo težavam s krajanji zaradi projektov za ureditev cestne infrastrukture, se naj krajanji še pred začetkom gradnje ceste sestanejo s projektanti in izvajalci z namenom predstaviti svojih težav zaradi gradnje in da se ljudi seznanijo z načrtovano izvedbo gradnje. Na tak način bi se lahko izognili mnogim neprijetnim dogodkom, ker bi se prej našle skupne rešitve.*

Odgovor: Na MO Ptuj skušamo s krajanji zaradi projektov ureditve cestne infrastrukture zagotoviti najoptimalnejše rešitve modernizacije oziroma rekonstrukcije cestne infrastrukture. Vendar se cestna infrastruktura umešča v prostor na podlagi normativov, ki so predpisani z zakonom. Glede na to, da cestno infrastrukturo urejamo za daljše časovno obdobje in skladno z zakonodajo, je potrebno narediti posege tudi na zasebna zemljišča, ker zadev ni mogoče drugače rešiti. Skladno s podano pobudo na MO Ptuj krajanom, ki jih neposredno prizadene ureditev večjih objektov cestne infrastrukture, predstavimo idejno zasnovo projekta pred samo izdelavo projektne dokumentacije za pridobitev gradbenega dovoljenja oziroma projektov za izvedbo. Primer takega postopka je ureditev regionalne ceste R3-712 skozi naselje Podvinci.

Andrej Trunk

Pobuda Marije Magdalenc: *MO Ptuj naj z lastniki stanovanj, ki bi naj ob nakupu stanovanj kupili tudi del zaklonišč, sklene dogovor o brezplačnem prenosu zaklonišč na MO Ptuj.*

Obrazložitev: Ker je očitno,

da ne bomo drugače rešili problema, povezanega z zaklonišči, bremen vzdrževanja le-teh pa ne moremo zvaliti na ramena lastnikov stanovanj, predlagam, da MO Ptuj sklene z lastniki stanovanj, ki bi naj, kot se trdi, ob nakupu stanovanj kupili tudi del zaklonišč, dogovor o brezplačnem prenosu zaklonišč na MO Ptuj. Zaklonišča so v zelo slabem stanju in so potrebna temeljite obnove. Stanovalci, ki so v večini primerov, kot trdijo, postali nevede tudi solastniki teh zaklonišč, ne nameravajo vlagati sredstev v objekte, ki bi v primeru potrebe služili vsem občanom.

Odgovor: V MO Ptuj je 20 zaklonilnikov in zaklonišč, ki so v lasti stanovalcev in sodijo med stanovanjska zaklonišča. Občina ima lahko le javna zaklonišča, kar pa pomeni, da mora postati njihov popolni lastnik. Naj omenimo, da bi pridobitev te lastnine imela za posledico, da se v proračunu zagotovijo sredstva za delež kupnine za vsa tiste lastnike, ki zaklonišč ne bi bili pripravljeni na občino prenesti brezplačno.

Ocena stanja: ker zaklonišča niso redno vzdrževana in ker nekatera tudi nimajo uporabnih dovoljenj, bi bila potrebna izredna sredstva za ureditev objektov. Zraven začetnih investicijskih sredstev za dokončanje izgradnje, servise in pridobitev uporabnega dovoljenja ter certifikatov, bi bilo potrebno zagotoviti stalna sredstva za periodične tehnične preglede, servise, upravljanje in vzdrževanje. V tem trenutku v proračunu ni razpoložljivih virov.

10. člen Uredbe o graditvi in vzdrževanju zaklonišč (Ur. list RS, številka 57/96 in 110/02) opredeljuje: »Vsa zaklonišča osnovne zaščite na območju države se morajo redno vzdrževati. Za vzdrževanje zaklonišč in njihovo smotno uporabo so odgovorni lastniki. Za zagotavljanje varnosti in funkcionalnosti zaklonišča mora lastnik ali upravljavec zaklonišča osnovne zaščite pridobiti potrdilo o primernosti zaklonišča.«

Mag. Janez Merc

Aktivna LDS

Evropski poslanec **Jelko Kacin** se je pred kratkim vrnil z obiska v Bosni in Hercegovini, kjer je prejel nagrado Srebrenica 1995.

Kacin je ob robu svojega obiska v Srebrenici pozdravil tudi udeležence pohoda Marš miru 2009. Srečal se je z visokim predstavnikom mednarodne skupnosti v BiH, muftijem islamske skupnosti v Srbiji in predstavnicami srbske nevladne organizacije *Žene u crnom*.

V Potočarih so obeležili 14. obletnico genocida nad Bošnjaki, ki se je leta 1995 zgodil pred očmi Evrope in svetovne javnosti. Vojska je takrat pod vodstvom **Ratka Mladića** pobila več kot 8000 mož in sinov. Tokratne žalne slovesnosti se je udeležilo okoli 30.000 ljudi. Komemoraciji je skupaj s številnimi verskimi predstavniki in politikami v imenu predsednika Evropskega parlamenta prisostvoval tudi poslanec Jelko Kacin.

Poslanski klub LDS sodeluje v pobudi skupine poslancev koalicijskih strank, ki predlagajo nov državni praznik – dan Primoža Trubarja. Skupina poslancev predlaga, da bi Trubarjev dan praznovali 8. junija, na dan obletnice rojstva tega velikega Slovenca.

Primož Trubar je znan kot avtor prve slovenske knjige, utemeljitelj slovenskega knjižnega jezika, svoje domače ljudstvo je domnevno prvi nagovarjal z izrazom Slovenci, sodeloval je pri ustanovitvi prve slovenske stanovske šole, zahteval je slovenske osnovne šole v vsaki fari in šolanje vseh otrok, tako dečkov kot deklic ...

Zaradi vsega naštetega Poslanski klub LDS podpira zakonski predlog, vendar pod pogojem, da ta državni praznik ne bi bil dela prost dan, saj ocenjujemo, da imamo v Sloveniji nadpovprečno veliko dela prostih dni in da bi bilo povečevanje njihovega števila neprimerno.

Na novinarski konferenci skupine poslancev je vodja Poslanskega kluba LDS **Borut Sajovic** med drugim dejal: »*Primož Trubar je bil prvi slovenski liberalni demokrat: z odločno zahtevo po šolanju deklet se je že v 16. stoletju zavzemal za enakopravnost spolov.*«

MO LDS Ptuj

15. maja je v Ljubljani potekal 7. kongres DeSUS-a, kjer je bil v izvršni odbor stranke izvoljen Ptujčan **Gorazd Žmavec**, sicer predsednik Pokrajinskega odbora DeSUS Ptuj-Ormož. V zelo odmevni razpravi je dejal, da smo v času ne samo gospodarske in finančne krize, temveč v času krize dostojanstva in vrednot, ter poudaril, da moramo prevzeti sorazmeren delež odgovornosti za nujne družbene spremembe. Če tega ne zmoremo, pa bi naj svoj politični kapital prepustiti tistim, ki to zmorejo. Zavzel se je za koalicijo, v kateri

bo stranka enakopraven partner. Dejaj je, da ne smemo pristati na družbo bogatih in revnih in da ne moremo govoriti o medgeneracijskem sodelovanju, ampak o medgeneracijski mori, ko naj bi dosedanji delavci delali do 70. leta, mladi pa bodo na cesti. Zavzel se je tudi za revizijo dosedanje privatizacije.

Želimo vam prijetno praznovanje občinskega praznika!

Stanko Lepej,
sekretar PO DeSUS Ptuj-Ormož

Občankam in občanom čestitamo ob prazniku Mestne občine Ptuj in želimo, da starosto slovenskih mest skupaj razvijamo, bogatimo, ohranjamo in ponosno predstavljamo svetu.

Mestni odbor SDS Ptuj

Nova Slovenija na klavzuri o delovanju in dejavnostih stranke v poletnem času

Po pregledu dela stranke je izvršni odbor razpravljal tudi o volitvah v Evropski parlament. Te so nam prinesle s skoraj 17 odstotki zelo dober rezultat. V Novi Sloveniji nam je jasno, da je krščanska demokracija v

Sloveniji potrebna, zato tudi vidimo njeno rast v prihodnje.

Predčasni volilni kongres je zelo poenotil stranko, zato N.Si postaja profilirana stranka z jasnimi stališči do aktualnega političnega dogajanja v Sloveniji in Evropi. V duhu aktualnih dogodkov bo tekla razprava o prenovi statuta na kongresu, za katerega se bo stranka še odločila, kdaj in kje bo v prihodnje.

Vsakodnevna dogajanja pri delu vlade stranka ocenjuje z vseh vidikov, da lahko s svojimi javnimi izjavami opozori, kakšna so pričakovanja in kje se ne strinjamo z njenim delom.

Nova Slovenija želi veselo in zadovoljno praznovanje občinskega praznika Mestne občine Ptuj in obisk vseh prireditev v okviru praznovanja.

Mestni odbor N.Si Ptuj

strankamladih slovenije

Stranka SMS je imela svoj redni kongres 4. julija 2009 v Ljubljani, kjer se je preimenovala v SMS – Zeleni Evrope. S prenovljenim statutom in ozelenjenim programom je poudarila svojo socialno noto in se tudi uradno umestila na moderno zeleno politično polje. Že kot SMS je bila kot edina stranka iz Slovenije polnopravna članica federacije evropskih zelenih strank.

Delegati so podprli vodstvo in ponovno potrdili **mag. Darka Krajnca** za predsednika stranke. Predsednik Mestnega odbora SMS – Zeleni Evrope Ptuj **Robert Križanič** pa je postal član sveta stranke.

Kongres stranke je sprejel več konkretnih resolucij in smernic dodelanega programa.

Zelena politika je kompleksen odnos do sveta in okolja, saj je skrb za zdravo okolje med najpomembnejšimi temami. Program sega na vsa druga področja, tudi na področji gospodarstva in ekonomije. Če bomo vključili skrb za okolje in mlade ljudi v vsa ta področja, bomo poskrbeli tudi za trajnostni razvoj.

Mestni odbor SMS – Zeleni Evrope Ptuj

Predsednik Zelenih Slovenije Vlado Čuš na odprtju razstave ob 20-letnici stranke

Demokracija je zmagala nad totalitarizmom!

Letos 11. junija smo Zeleni Slovenije praznovali 20. rojstni dan naše stranke. »S svojim pravočasnim ter učinkovitim nastankom in razvojem smo odločilno sooblikovali slovensko demokratizacijo in državnost. Čutimo se dolžni obeležiti praznično okroglo leto in kulturo spomina, s katerima obeležujemo temeljno dejstvo iz obdobja slovenske pomladi – prehod iz totalitarnega režima v samostojno slovensko državo in demokracijo,« je na tiskovni konferenci ob jubileju poudaril predsednik stranke Vlado Čuš.

Na dan ustanovitve stranke smo v Ljubljani odprli tudi priložnostno razstavo v Muzeju novejši zgodovine, kjer je predsednik stranke ob prisotnosti nekdanjih predsednikov in vabljenih gostov orisal uspehe, težave in tudi vizijo razvoja, ki bo že čez tri leta »zeleni barvi« v Sloveniji omogočila vstop v slovenski parlament.

Zeleni Ptuj

Ukrepi vlade za premagovanje materialnih in socialnih stisk državljanov v času gospodarske krize

Kar nekaj časa je že minilo, odkar je nova vlada prevzela odgovornost za vodenje naše države. In to kravno v času, ko se je začela največja gospodarska in finančna kriza v njeni zgodovini. Še zdaleč ni konec aktivnega delovanja vlade na tem področju, prihajali bodo novi ukrepi in programsko usmerjen proračun. Bistveno je, da še naprej ohranimo stabilnost javnih financ in še bolj aktivno posežemo po novih rešitvah.

Dejan Levanič, poslanec v Državnem zboru Republike Slovenije

Sprejetih je bilo kar nekaj ukrepov, eden izmed njih je gotovo sofinanciranje polnega delovnega časa. Analize so pokazale, da je bilo s tem ukrepom do sedaj rešenih okrog deset tisoč delovnih mest. Drugi ukrep je sofinanciranje čakanja na delo; delodajalec lahko delavca za devet mesecev pošlje na čakanje, država sofinancira njegovo plačo, hkrati pa se izvaja tudi izobraževalni proces. Bistvo je, da

delodajalec delavca po čakanju ne sme odpustiti. Tretji ukrep je bistveno povečanje sredstev za aktivno politiko zaposlovanja v višini 23,5 milijona evrov, kar je še posebej pomembno v tem obdobju, saj omogoča zaposlenim dodatno usposabljanje in izobraževanje, mladim pa hitrejši vstop na trg dela. Četrty ukrep je spodbujanje javnih del. Teh bo po novem kar deset tisoč, kar je za šest tisoč več

kot prej. Peti ukrep, tudi eden izmed bistvenih, je jamstvena shema za prebivalstvo, saj bodo do kreditov lahko dostopali tudi mladi, zaposleni za določen čas in brezposelni. Šesti ukrep je enkratna finančna pomoč za socialno ogrožene. Ta znaša 80 do 160 evrov za posameznike in 200 evrov za družine. Sedmi ukrep je sofinanciranje investicij, razvoja in novih tehnoloških rešitev znotraj podjetij v višini 100 milijonov evrov. Na tega se navezuje osmi ukrep, imenovan ukrep male vrednosti ali minimis, za katerega je namenjenih 120 milijonov evrov. Ta ukrep bo omogočil, da začeti projekti znotraj podjetij zaradi likvidnostnih težav ne bodo zamrli. Deveti ukrep je vezan na večjo preglednost in boljše uresničevanje javnih naročil, deseti pa se nanaša na pomoč podjetjem

v okviru zelene davčne reforme, modernizacije zavodov za zaposlovanje in boljšega prostorskega načrtovanja.

Iz tretjega paketa ukrepov sem na kratko povzel deset najbolj bistvenih. V prvem in drugem paketu je bilo sprejetih več kot 80 ukrepov, katerih rezultati so danes že vidni.

Tudi problematika mladih je do sedaj že delno urejena, vendar nas čaka še veliko dela. Zelo pomembna je sprememba študentskega zakona, kjer se v cenzus več ne bodo šteli otroški dodatek, pokojnina ali drugi prispevki, kar je v preteklosti povzročalo, da je pred vrati za pridobitev študentskega ostalo več kot 17 tisoč prosilcev. Zraven tega smo zvišali cenzus iz 65 odstotkov minimalne plače na 68 odstotkov, na 70 odstotkov pa za otroke iz enostarševskih družin

in otroke s posebnimi potrebami. To pomeni, da bomo novo šolsko leto začeli z 8000 novimi štipendijami. V Državnem zboru RS je bil ustanovljen tudi svet vlade za mladinska vprašanja in pododbor za mladino. Pripravljen je Zakon o mladinskem delu in mladinski politiki, ki ga čez poletje čaka javna razprava in potem vladna ter parlamentarna procedura, kar bo dobra in nujna podlaga nacionalnega programa za delo

z mladimi. Uspeli smo tudi s pobudo, da država prazna stanovanja nameni mladim in mladim družinam. Tako se bo jeseni na Stanovanjski sklad RS preneslo 170 stanovanj, ki bodo na voljo takoj. Pripravlja se nova strategija za neprofitni najemniški trg in dokapitalizacija stanovanjskega sklada, kar pomeni več stanovanj in večjo dostopnost do njih.

Da ne pozabim na lokalno okolje: v nacionalni program za iz-

gradnjo avtocest nam je uspelo vstaviti postavko za izgradnjo hitre ceste Ormož–Gorišnica, kar je dobro na poti rešitve za nadaljevanje te ceste mimo Markovcev, Ptuja, Hajdine do priključka na avtocesto v Slovenski Bistrici. Sprejet je bil amandma za cesto skozi Podvince v višini 50 tisoč evrov že v letu 2009, kar je bilo najprej načrtovano šele v letu 2011. V rebalansu so tudi zagotovljena sredstva za nadaljevanje

druge faze gradnje osnovne šole Ljudski vrt ter vrtca v Gorišnici in na Hajdini.

Veliko nas še čaka, to je zgolj začetek. V drugačnih okoliščinah bi bilo verjetno lažje, je pa zato delovanje v takšnih časih izziv in priložnost. Do naslednjič vam želim vse lepo in vam iskreno čestitam ob občinskem prazniku.

Prenova tovarne proteinskih koncentratov

Strategija Perutnine Ptuj je postati energetsko samozadostni poslovni sistem, ki je prijazen do okolja in zaposlenih

Lahko bi rekli, da so se Ptuj uresničile sanje. Nekdanja kafilerija in današnja tovarna proteinskih koncentratov na Zagrebški cesti je postala okolju in predvsem ljudem prijazna. Še pomnite smrad, ki je še do nedavnega prihajal od tam, danes pa kafilerija ni in nikoli več ne bo krivec za neprijetne vonjave. Celotna naložba v rekonstrukcijo in nadgradnjo tovarne je vredna 6,5 milijona evrov in je letošnja največja investicija v slovenski živilskopredelovalni panogi.

Besedilo in foto: Staša Cafuta

V okviru procesa izboljšav je Perutnina Ptuj korenito prenovila in izboljšala tovarno proteinskih koncentratov (nekdanja kafilerija) za predelavo sekundarnih sestavin iz tehnološkega procesa. Cilj investicije je bila tehnološka posodobitev obstoječega obrata in temeljita konceptualna kot tudi

operativna nadgradnja dejavnosti tovarne proteinskih koncentratov (TPK). Investicija je obsegala tehnološko posodobitev proizvodnega procesa termične in kasnejše obdelave sekundarnih produktov iz tehnološkega procesa ter povečanje skladiščnih kapacitet za končne izdelke. Na-

Otvoritve se je udeležilo veliko število gostov, med njimi tudi minister za kmetijstvo dr. Milan Pogačnik (tretji z desne), direktorica Veterinarskega urada RS dr. Vida Čadonič Špelič (druga z desne) in župan dr. Štefan Čelan (levo).

Projekti prihodnosti

Dr. Bojan Pahor, svetovalec direktorja uprave, je vodil izvedbo projekta TPK. Pahor vodi tudi druge projekte Perutnine Ptuj, ki so povezani z okoljem. Z ekipo sodelavcev se ukvarjajo s pripravo projekta rekonstrukcije industrijske čistilne naprave, prav tako pa pripravljajo projekt, ki bo v prihodnosti reševal težavo z odlaganjem piščančjega gnoja. Projekt Kogeneracija je tisti, ki bo skupaj z zeleno biomaso dolgoročno rešil vprašanje odlaganja živalskega gnoja iz lastnih farm, njihovih združnikov ter kmetov iz našega okolja. Slovenska in evropska zakonodaja za enkrat še dovoljujeta uporabo hlevskega gnoja za gnojenje ob pogoju, da je ta najmanj šest mesecev kompostiran. S tem pravzaprav legalizira nenadzorovano uhajanje metana in drugih škodljivih plinov prosto v ozračje ter nitratov v podtalnico. Vprašanje časa je, kdaj bo to in pa nenadzorovano odlaganje drugih organskih odpadkov (npr. gnojevke) prosto na polja popolnoma prepovedano. Stranski produkt v bioplinarni je organsko gnojilo; ki za razliko od mineralnega gnojila blagodejno vpliva na zemljo in pridelke. Bioplin, ki nastaja v nepredušnih komorah, pa se v kogeneracijski enoti pretvori v elektriko in toploto. Dr. Pahor tudi napoveduje, da bo v prihodnosti Perutnina Ptuj s projekti, kot sta izkoriščanje energije sonca (fotovoltaika) in geotermalne energije, postala energetsko samozadostno podjetje in bo imela v smislu izpustov ogljikovega dioksida negativno bilanco emisij v okolje.

kupu nove tehnologije je sledila rekonstrukcija parnih in elektro instalacij, ker pa je šlo pri implementaciji za najsodobnejšo opremo, je bilo potrebno vzpostaviti tudi nadzorni sistem nad delovanjem proizvodne opreme in pomembnimi proizvodnimi parametri. Naložba je že v celoti inkorporirana v sisteme kakovosti Skupine PP, vključno s sistemom ISO-standardov 14001. V PP bodo kot IPP zavezanec za dosledno spremljanje emisij za-

radi predstavljene naložbe oddali v zrak skoraj tri tisoč ton manj emisij ogljikovega dioksida. Za energetsko učinkovitost projekta so na nacionalni ravni prejeli že dve priznanji za inovativnost.

Obrat je povezan z lastnim biofiltriranjem, vse odpadne vode pa preko kanalizacijske mreže vodijo v lastno čistilno napravo, katere izpust je vezan na centralno mestno čistilno napravo. V naložbi so za odpravo neprijetnih vonjav predvideli tudi ob-

novo prezračevalnega sistema s postavitvijo sodobne biofilterske naprave. Sistem filtracije oziroma čiščenje procesnega zraka z biofiltrom predstavlja trenutno enega izmed najučinkovitejših načinov reševanja problematike emisij vonja v svetu. Izdelka TPK sta perutninska mesna moka in perna moka. Oba izdelka se uporabljata kot osnovna

surovina za proizvodnjo tako imenovanega »pet fooda«, hrane za hišne ljubljence. Celotna naložba v rekonstrukcijo in nadgradnjo tovarne je vredna 6,5 milijona evrov, od tega so iz EU-skladov pridobili nekaj manj kot 700 tisoč evrov nepovratnih sredstev. Finančna naložba se bo po poslovnem načrtu povrnila v dobrih osmih letih. Po ne-

posrednih finančnih vplivih bo imela velik pozitiven vpliv tudi na relativno nemerljive okoljske in družbene dejavnike. »Tovarna je ena izmed strateških naložb in predstavlja velik prispevek k okoljski odgovornosti in novost pri upravljanju s sekundarnimi sestavinami v tehnološkem procesu. Naložba je letošnja največja investicija v slovenski

živilskopredelovalni panogi. Skupaj ustvarjamo boljše okolje za danes, s kontinuiranimi procesi upravljanja okoljske politike pa tudi za jutri in naše otroke,« je na otvoritveni slovesnosti, ki je potekala 1. julija na desnem bregu Drave na Zagrebški cesti povedal predsednik uprave in generalni direktor **dr. Roman Glaser**.

Deset let Bazenov energije

Terme Ptuj so 3. julija gostile že desete Bazene energije zapovrstjo. Tudi letos se je na največji bazenski zabavi v Sloveniji zbralo veliko mladih, ki so uživali ob in v bazenih, za dobro razpoloženje pa so poskrbeli številni glasbeni izvajalci.

Bronja Habjanič

Fotoarhiv KPŠ

V Klubu ptujskih študentov so pripravili bogat animacijski program, letos jim je na roko šlo tudi vreme, ki jim je prejšnja leta velikokrat zagodlo. Tako so v dvanajstih urah, kolikor je trajal žur, našli dobrih dva tisoč obiskovalcev. Nekateri so zaplesali v ritmičnih atrakcijskih in vse bolj priljubljenih salsah, spet drugi so se preizkusili v poznavanju ostalih sodobnih plesov. Kot vsako leto so organizatorji tudi tokrat pripravili različne športne igre, kot je nogomet na milnici, košarka v vodi, vlečenje vrvi in paint ball. Že tradicionalni skoki s petke pa

vsakič navdušijo veliko množico mladih. Na tokratnih Baznih energijah se je bilo možno tudi brezplačno ostriči.

Dobrodošla novost je bila fundacija *Z glavo na zabavo*, ki je za mlade pripravila svojevrsten spremljevalni program, za tiste, ki so se odrekli alkoholu, pa privlačne nagrade. S tem so v Klubu ptujskih študentov opozorili na dejstvo, da se mladi lahko zabavajo tudi brez alkohola.

Ob deseti obletnici Baznih energij so se organizatorji vrnili k elektronski glasbi, saj se je projekt tako tudi začel. Nastopili

Največja zabava ob bazenih v Sloveniji je tudi letos privabila veliko mladih, ki so se pomerili v številnih šaljivih igrah.

so DJ-i El Sam & Dave Droid, DJ Royce in Joshy D iz Slovenije, kot glavna zvezda večera je nastopil DJ Denis the Manace iz Nemčije, vrhunec prireditve pa

je bil nastop trubačev – Bojan Ristić Brass Banda – ki so bili imenovani za najboljši trobentaški orkester Guče.

Razpis – ocenjevanje okolja in hiš 2009

Turistično društvo Ptuj razpisuje tradicionalno akcijo ocenjevanja urejenosti okolja in hiš v Mestni občini Ptuj.

Akcija traja od 1. julija 2009 do 10. septembra 2009 in poteka na območju Mestne občine Ptuj, v vseh četrtinah skupnosti mesta Ptuj, in se pridružuje slovenskemu projektu Moja dežela – lepa in gostoljubna, ki ga organizira Turistična zveza Slovenije.

Ocenjevalni kriteriji:

- celovitost urejenosti okolja: urejenost objekta in skladnost okolja, delež lastne kreativnosti in delovnega prispevka;
- urejenost objekta (hiše): vzorno urejeno pročelje in vse fasadne površine;
- urejenost okolice objekta: zelene površine, cvetlične grede, dovozne poti, ograja, živa meja, grmovnice;

- zasaditve na balkonih in oknih: zanimiva kombinacija rastlin, barvna usklajenost zasaditve, razkošje cvetja, velikost balkona ali število oken, skladnost zasaditve z okolico hiše;
- urejenost zelenic in drugih travnatih površin: stalno vzdrževanje zelenih površin.

Način ocenjevanja:

- Četrtna skupnosti Mestne občine Ptuj: Center, Breg-Turnišče, Grajena, Panorama, Ljudski vrt, Jezero, Spuhlja in Rogoznica.
- Imenujejo se tri- do petčlanske ocenjevalne komisije, ki bodo po 10. septembru 2009 ocenile okolja in najlepše hiše.
- Po končanem ocenjevanju bodo komisije Turističnemu društvu Ptuj na posebnem ocenjevalnem listu predale seznam nagrajencev.

Slovesna razglasitev:

- Slovesna razglasitev bo ob svetovnem dnevu turizma v soboto, 26. septembra 2009, po dogovoru s soorgani.

Albin Pišek,
predsednik Turističnega društva Ptuj

Nov projekt Znanstveno raziskovalnega središča Bistra Ptuj

V juliju smo v Znanstveno-raziskovalnem središču Bistra Ptuj začeli z izvajanjem novega projekta, imenovanega MED-IPPC-NET. Sofinanciran je s sredstvi Evropskega sklada za regionalni razvoj preko programa Mediteran. Program Mediteran se razpisuje v okviru evropskega cilja 3 – teritorialno sodelovanje. Bistra je v tem projektu edini partner iz Slovenije. Vodilni partner, Instituto Andaluz de Tecnología, prihaja iz Španije, natančneje iz Seville. Ostali (skupaj deset) pa iz Italije, Grčije in Francije.

Danilo Čeh, ZRS Bistra Ptuj

MED-IPPC-NET bo omogočil izmenjavo izkušenj v zvezi z izvajanjem evropskih direktiv, povezanih s celovitim preprečevanjem in nadzorovanjem onesnaževanja (IPPC). Namen projekta pa je vzpostavitev skupne metodologije za izvajanje omenjenih direktiv.

V direktivi 96/61/EC je Evropska komisija določila osnovne standarde in pravila za celovito preprečevanje in nadzorovanje industrijskega onesnaževanja (t.

i. direktiva IPPC – Integrated Pollution Prevention and Control). Slovenija je to direktivo prenesla v svoj pravni red z Zakonom o varstvu okolja in Uredbo o vrsti dejavnosti in napravah, ki lahko povzročajo onesnaževanje okolja večjega obsega (IPPC-uredba).

Direktiva IPPC temelji na načelu zmanjševanja in odstranjevanja industrijskega onesnaževanja v največji možni meri na osnovi uporabe najboljših dostopnih

tehnologij (BAT – Best Available Technologies). Direktiva IPPC razlikuje več industrijskih sektorjev, znotraj katerih lahko iščemo IPPC-zavezance. V Sloveniji je trenutno identificiranih 145 IPPC-zavezancev z ocenjenim letnim prirastkom od deset do 20 obratov. Industrijski sektorji IPPC so: energetika, predelava kovin, rudarstvo, kemični obrati, ravnanje z odpadki in nekatere druge dejavnosti.

V Spodnjem Podravju je nekaj podjetij, ki so že pridobila IPPC-dovoljenja (Opekarna Pragersko, Perutninarska zadruga Ptuj, z. o. o., Silkem, d. o. o., Perutnina Ptuj, d. d., ...) oziroma jih še morajo pridobiti. Ker ima veliko podjetij težave s pridobivanjem teh dovoljenj (nekateri vloge so bile zavrnjene), si bomo prizadevali, da s skupno metodologijo uspešne primere iz več držav Evropske unije obdelamo, izkušnje pa prenesemo v naš prostor.

Metodologija, ki jo bomo uporabili v projektu, bo potrjena

preko pilotnih projektov v desetih industrijskih obratih iz regij, ki sodelujejo v projektu.

Pridobitev tega projekta je temeljni mejnik od objave direktive IPPC iz leta 1996. Na eni strani je to prvi skupni projekt z omenjenim ciljem, vzpostavljen v Evropi, na drugi strani pa se ujema s sedanji cilji direktive, ki jih je Evropska komisija določila državam članicam.

V načrtovanem obdobju (projekt traja 30 mesecev) želi MED-IPPC-NET postati trajnostna mreža partnerjev, saj menimo, da bo vključevanje novih članov v to mrežo (javna uprava, univerze, raziskovalni in tehnološki centri ter druge organizacije, že neposredno vključene v izvajanje direktive IPPC) tako med samim projektom kot po njegovem zaključku omogočilo utrditev rezultatov projekta in razširitev njihove uporabe zunaj sedanjih geografskih in časovnih okvirov.

Prvi Festival zdravja na Ptuj in v Sloveniji

Onesnažena narava in nezdrav življenjski slog vodita v bolezen, kar pomeni odsotnost z dela in stroške zdravljenja. Slog zdravega življenja v zdravi naravi prinaša povečanje delovne sposobnosti, višje delovne rezultate in s tem ustvarjanje prihodka. Zdravje je torej ključni ekonomski dejavnik vsake družine, podjetja in države, so prepričani organizatorji, zato so na Ptuj priredili prvi Festival zdravja.

Besedilo in foto: Staša Cafuta

Namen festivala zdravja narave in ljudi je druženje osveženih posameznikov s področja ekologije, ekološke pridelave hrane, krepitve zdravega načina življenja in ustvarjalnega sporazumevanja. Sredi junija je potekal prvi takšen dogodek v organizaciji Term Ptuj in Sončevih pozitivk (www.pozitivke.net). V treh dneh so se zvrstile različne delavnice, predstavili so se kmetje iz celotne Slovenije,

ki pridelujejo ekološko hrano, na stojnicah so ves dan potekale degustacije ekoloških dobrot, ki so jih pripravile gospodinje z ekoloških kmetij. Obiskovalci so spoznali različne oblike razstrupljanja organizma s klamatskimi algami, zeliščnim napitkom alveo, ionizirano vodo in obogateno kisikom. Andrej Cafuta je obiskovalcem predstavil tai chi, starodavno kitajsko borilno veščino, ki se v novejšem času

Sporočilo Festivala zdravja je: Zdravi ljudje v zdravi naravi. Na fotografiji udeleženci delavnice tai chia.

uveljavlja predvsem kot sprostitveno-meditativna veščina krepite vitalne življenjske energije in vzdrževanja dolgotrajnosti. Natalija Karo in Mojca Malek sta izvedli zvočno kopel oziroma

meditacijo z gongi, ki učinkuje na naše celotno bitje: fizično, čustveno, miselno in duhovno. Srečko Šorli je predstavil projekt Sončna vetrnica, zavrtimo svet na bolje. Dejan Rengo iz

Interesnega združenja za vodilne industrijske rastline (IZVIR) je predaval o kmetovanju brez pesticidov.

Vrhunec festivalskega dogajanja je doseglo plenarno zasedanje na temo *Scenariji razvoja Slovenije na področju zdravja in ekologije do leta 2035*, ki so se ga udeležili nekateri priznani slovenski strokovnjaki in znanstveniki. Med njimi tudi župan **dr. Štefan Čelan**, ki je v uvodu govoril o izzivih za prihodnost, med katerimi je tudi velik izziv za humanizem – t. i. »načrtovanje človeka« in ali je razvoj zavesti ključno vprašanje našega obstanka. Predstavil je model uravnoteženega razvoja, temelječega na štirih stebrih. Na etičnem, katerega imperativ so humane vrednote; socialnem, ki terja kakovostno življenje za vse; ekonomskem, ki vodi k blaginji, in ekološkem, ki zahteva sonaravno učinkovitost. Ponovno je poudaril, da je neoliberalizem, v

katerem živimo danes, dal največji poudarek ekonomskemu razvoju, pozabil pa na vse ostale komponente. Zato danes živimo v takšni disharmoniji. Prepričan je, da lahko uravnotežen model brez težav vpeljemo v lokalno okolje, tudi v Ptuj, ne da bi čakali, da to storijo tudi drugi. Predstavil je statistične podatke, ki so naravnost grozljivi. Če bi vsi prebivalci Zemlje živeli tako, kot živijo prebivalci ZDA, bi Zemlja morala biti 9,6-krat večja kot je danes. Še več: če bi vsi prebivalci Zemlje živeli tako, kot živimo Slovenci, bi Zemlja morala biti 3,4-krat večja. Podatki so vsekakor šokantni in Slovenci nikakor ne živimo Zemlji prijazno. A če ne živiš niti prijazno sebi. **Dr. Darja Piciga** z Ministrstva za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo je predstavila tri scenarije razvoja Slovenije, ki so nastali lani, oblikovalo pa jih je 30 strokovnjakov; ti so: brez

idej, model Zelene Slovenije ter Kameleon. Prof. dr. **Ana Vovk Korže** iz Mednarodnega centra za ekoremediacije na mariborski filozofski fakulteti se je spraševala, zakaj se kljub zavedanju, da ne živimo okolju prijazno, nič ne premakne.

»Zdravje narave in ljudi je neločljivo povezano. Izključno racionalistični pristop k reševanju današnje ekonomske, družbene krize vrednot ni zadosten. Vzporedno razumu bo potrebno razvijati tudi zavest. Zavest je 'naravni vodnik' razuma, usmerja ga v ustvarjalnost, ki temelji na harmoniji med človekom in naravo. Zavest je človekov neizkoriščen potencial, ki lahko usmeri razvoj človeške družbe v pravilno smer sožitja z naravo in sočlovekom. Zavest presega profitno ekonomijo, ki ustvarja profit za ceno stalnega naraščanja obolevnosti prebivalstva in slabšanja zdravja narave. Zavestna ekonomija postavlja na

prvo mesto življenje in na drugo mesto profit. Denarja ne moremo jesti, lahko pa z njim kupimo hrano, če jo seveda sploh še lahko pridelamo. Udeleženci Festivala zdravja zahtevamo od vlade RS izvedbo takojšnjih ukrepov za razvoj ekološkega kmetijstva, ohranjanje naših voda in jezer, gozdov in narave nasploh. Zemlja nas lahko hrani le, dokler je živa. Očitno smo to pozabili. Največja ekološka nevarnost planeta ni globalno segrevanje, ampak kemično onesnaževanje prsti, rek, podtalnice in uvajanje gensko spremenjenih poljščin, kar je nova strategija neoimperializma, da vlada po pravilu: Kontroliraj hrano in vodo in kontroliraj boš svet. Zavest se temu uničevalnemu načrtu upira, vizija zavesti je: Zdravi ljudje v zdravi naravi,« je ob koncu festivala sklenil **Srečko Šorli**, direktor Festivala zdravja.

Prangerijada 2009 v Podsredi v osrčju Kozjanskega

Albin Pišek, predsednik Turističnega društva Ptuj

Turistično društvo Podsreda je 4. julija organiziralo 12. vse-slovensko »prangerijado«. Na prireditvi je nastopilo dvanajst turističnih društev iz raznih krajev Slovenije.

Tudi Ptuj je eno izmed slovenskih mest, ki ima ohranjen

pranger. To je sramotilni kamen, ki je bil v srednjem veku naprava v obliki stebra, lahko pa je bil tudi lesen kol. Na pranger so privezali obsojenega. Ta je bil tako javno izpostavljen. Pranger je bil torej mesto, na katerem so izvajali javno kazen. Ta je bila

javno sramotenje, ki jo je moral preživeti obsojeni, bil je izpostavljen zasramovanju mimo-idočih. Velikokrat so obsojence obmetavali z raznimi predmeti, pljuvali po njih, tudi pretepanje ni bilo nič nenavadnega.

Na 12. prangerijadi je Turistično društvo Ptuj imelo v svoji ekipi šest članov, ki jih je vodil letošnji karnevalski princ **Stan-**

ko Vegan. Prikazali so tržni spor na mitnici na reki Polskavi pri vasici Tržec. Ekipo s Ptuja moramo pohvaliti, saj je dejansko prikazala igro iz davnih časov. Tudi ekipa Turističnega društva Ptujjska Gora je prikazala zanimivo igro.

Naslednje leto bo prangerijada na našem območju, na Ptujski Gori v občini Majšperk.

Turistično društvo Ptuj je imelo v svoji ekipi šest članov, ki jih je vodil letošnji karnevalski princ Stanko Vegan.

MESTNA OBČINA PTUJ

Spoštovane občanke in občani

Iskrene čestitke ob prazniku Mestne občine Ptuj.

Vabim vas, da se udeležite številnih prireditev ob našem prazniku, še prav posebej pa vas vabim na osrednjo slovesnost v petek, 31. julija 2009, ob 20. uri na dvorišče minoritskega samostana.

V primeru dežja bo prireditev v kulturni dvorani Gimnazije Ptuj.

Dr. Štefan ČELAN,
župan Mestne občine Ptuj

Med nebotičnikom in Turniščem

Na obisku pri 92-letni Gizeli Sreš – Didi, vnukinji nekdanjega turniškega grajskega logarja, nekoč stalni potnici na relaciji Ljubljana–Ptuj

Silvestra Brodnjak

Foto: mag. Gabrijele Plateis

Gizelo Sreš – Didi, kot so jo imenovali prijatelji, sem obiskala pri njej doma, v lepo ohranjeni predmestni hiši na Zagrebški cesti, kjer uživa jesen svojega zelo zanimivega življenja. Z nama je bila tudi njena hči Marjeta. Ženski trio se je preselil v leta med prvo in drugo svetovno vojno, ko so v hlevu še bili privezani čistokrvni kasači, ki sta jih imela nadvse rada predzadnji lastnik posestva Turnišče baron **Rudolf Warren Lippitt** (umrl leta 1938) in njegov sin **Rudolf Ralf** (umrl leta 1946). Oskrba njunih ljubljencev je bila zaupana hlevskemu nadzorniku, domačinu **Franču Pencingerju**. S posebno ljubeznijo sta jih opazovala, ko so se zapodili v dir po domačem in tujih hipodromih.

Ogledale smo si fotografije dvorca v obdobju, ko je bil poleg konjev znan tudi po zelo uspešni vrtnariji. »Pred vhodom v grad je bil ribnik z bogato floro in favno. Častitljiva drevesa so dajala tudi v najhujši vročini blagodejno senco lovcem, ki so se vračali z lovišč po bližnjih gozdovih, za katere je z dušo in srcem skrbel moj dedek, logar Heinrich Dvorsky (Foerster po nemško, zato so nas imenovali Feršnerjevi). V družini, ki si jo je ustvaril z ženo Elizabeto, madžarskega rodu, so se rodile štiri hčerke: Gisela, Ilonka, Olga in Draga. Najstarejša Gisela, moja mama, se je poročila z Jakobom Domajnkom (ekonom na posestvih v Arnovem selu pri Artičah), a je že pri 29-ih letih ovdovela. Ker je bila brez službe, se je z menoj in sestro Ireno vrnila na Breg k svojim staršem,« je pripovedovala Gizela, ki je pri svojih 92 letih izjemno zanimiva oseba. V časih, ko je bila šola namenjena izključno fantom, je skupaj s še tremi dekletki leta 1936 maturirala na ptujski gimnaziji. Še danes se s spoštovanjem spominja svoje-

ga razrednika, prof. Frana Aliča.

V Ljubljani je obiskovala »abiturentski tečaj« in se usposobila za delo v pisarni. Odlično govori in piše v nemškem jeziku, razume pa tudi madžarsko. Najprej je delala v različnih krajih, od Prevalj, Lendave, Murske Sote do prestolnice, pretežno kot uslužbenka na sodiščih, nazadnje pa kot poslovna tajnica v uvozno-izvoznem podjetju v Ljubljani. Z življenjskim sopotnikom **Matijo Srešem**, Prekmurcem, sta skupaj s hčerkama **Marjanco** (zdravnica, pediatrija, ki si je dom ustvarila v Velenju) in **Marjeto** (profesorica nemškega jezika v Ljubljani) živela v takrat največji stavbi na Balkanu – nebotičniku. Mož je namreč bil direktor Kavarne. Žal ga je pri 55 letih izgubila in kot nekoč njena mama ostala sama z dvema otrokoma – študentkama. »Vsak petek je takoj po službi odhitela na železniško postajo in se z delavskim vlakom, ki je vozil na relaciji Ljubljana–Pragersko–Čakovec–Kotoriba (klopi so bile še lesene) odpravila 'domov' na Ptuj, kjer sta živeli ostareli teti. Vračala se je v nedeljo z zadnjim vlakom,« se življenja ob strogi, a srčno dobri mami spominja hči Marjeta, ki se kot tretji rod Dvorskovih naslednic dvakrat mesečno vrača na Ptuj, saj s sestro Marjanco izmenično ob koncih tedna prihajata k mami, da lahko gre njena negovalka domov.

»Ko se je mama upokojila, je bila edina iz svojega razreda, ki se je vrnila na Ptuj. Zadnja leta so se njeni sošolci in sošolke zbirali pri nas in obhajali obletnice mature. Na vsakem od teh srečanj jih je bilo manj, vse dokler ni ostala sama. V Ljubljano, kjer smo po njenih besedah sodeč vsa leta stanovali, doma pa smo bili na Ptuj, se je odpravila le v času volitev. Še po-

Sta vam obraza na fotografiji znana?

Georg Lippitt, vnuk turniškega barona Rudolfa in Elle Warren Lippitt, in Gizela Sreš, vnukinja grajskega logarja Henrika Dvorskega, sta si leta 2002 po dolgem času spet segla v roko, ko sta se na prošnjo profesorice in dijakinje Poklicne in tehniške kmetijske šole ŠC Ptuj zaradi zbiranja podatkov, potrebnih za raziskovalno nalogo o Kobilarni Turnišče, srečala v bližini Murecka. Prijateljica sta obudila spomine na čase med obema vojnama, ko sta se kot otroka podila pod mogočnimi drevesi in arkadami dvorca Turnišče. Georg Lippitt upa, da bo z gradom in posestvom kmalu v celoti upravljala šola, ki se bo znala poistovetiti z okoljem. To bi za kraj pomenilo vračanje športnih, kulturnih in turističnih dejavnosti.

sebej pomembno se ji je zdelo ob prvih predsedniških volitvah, da je lahko oddala glas za prvega predsednika samostojne Slovenije. Po smrti zadnje tete mama ves čas živi sama na Ptuj. Družbo ji delajo njene živalce, mucic in dva psa. Verjetno je od pradedka, ki je bil velik ljubitelj živali (kot logar na posestvu Turnišče je šotal tudi lovske pse), podedovala ljubezen do kosmatincev. Kot pubertetnica sem jo doživljala kot neizprosno mamo. Če pa jo danes primerjam s starši svojih dijakov in njihovo permisivno vzgojo, mi ni žal, da naju je s sestro strogo držala. O tem, da je kljub dolgoletnemu 'ljubljanškemu obdobju' ostala zvesta svojemu Ptuj, govori tudi dejstvo, da se nikoli ni naučila ljubljansčine. Doma smo vedno med seboj govorili po ptujsko, le oče je tu in tam v pogovor vpletel kakšno lepo prekmursko besedo,« je o svojih starših pripovedovala Marjeta Sreš.

Gospa Gizela je nadaljevala: »Turnišče je bilo zame drugi

dom. Ko sem bila stara šest let, sem prišla na Ptuj. Otroci smo med počitnicami v parku pobirali semena ameriškega hrasta, ki so jih potem pošiljali v drevesnice. Lahko smo se tudi igrali z živalmi grajske gospodične Elly. Četudi so bili gosposke krvi, so se čisto spodobno vedli do nas in niso bili nič vzvišeni. Zemljišče, kjer je danes del Turnišča, je bilo Lippittovo, a so ga sčasoma razdelili med najemnike, ki so si na njem zgradili hiše in obdelovali zemljo. Tudi njun vnuk, dr. Georg Lippitt, nam je bil vedno naklonjen. V času desetdnevne vojne se je takoj, ko je izvedel, kaj se dogaja, pripeljal s polnim avtomobilom hrane, da bi pomagal slovenskim prijateljem.«

Mama Gizela se je z ljubeznijo obrnila k svoji drugorojenki in pogovor zaključila z besedami: »Imam zlato hčerko, vnuko in dva pravnuke. Čeprav nimajo veliko časa, lepo skrbijo zame, da mi ni potrebno iti v dom.«

Pod svobodnim soncem

Povest davnih dedov ob 60-letnici Kulturnega društva Grajena

Idlično okolje gradu Vurberk, članice in člani Kulturnega društva Grajena in režiserka Tatjana Vaupotič. Vse našeto je zagotovilo, da bo tudi letošnja predstava na prostem velika uspešnica. Kot se pod milim nebom rado zgodi, da dež poškropi ravno takrat, ko si to najmanj želimo in načrtujemo, v prvo ni šlo, saj so premiero morali prestaviti na naslednji večer.

Bronja Habjanič

Foto: Črtomir Goznik

A grajenski kulturniki se niso dali in so dežju napovedali uspešen boj. Spektakel, na katerega so se aktivno pripravljali dobrega pol leta, so želeli postaviti na ogled. Po besedah režiserke Tatjane Vaupotič so se za predstavo *Pod svobodnim soncem* odločili iz treh razlogov. Delo Frana Saleškega Finžgarja pozna skorajda vsak Slovenec in ker Kulturno društvo Grajena letos praznuje 60-letnico delovanja, so želeli igrati posebno predstavo. Nenazadnje jih je k temu vodilo tudi dejstvo, da je letos minilo 18 let od naše osamosvojitve. »Zgodba *Pod svobodnim soncem* je vezana na sanje in želje po svobodni in samostojni državi, v kateri bi vsi živeli v miru in sožitju s sosedskimi narodi. Zato se nam je zdelo, da je letošnje leto prava priložnost, da se odločimo za omenjeno predstavo,« pojasnjuje razloge, zakaj so izbrali Finžgarjevo delo, Tatjana Vaupotič.

Študij predstave je bil še toliko bolj zahteven, saj je pri samem nastanku sodelovalo več kot štirideset ljudi, v predstavi

jih nastopa 35. Ne samo, da je bilo na predstavo potrebno pripraviti igralce, veliko je bilo dela tudi s samo sceno, s šivanjem kostumov, s pripravo drobnih rekvizitov, kot so čevlji, meči, noži. Kostume sta sešili članice društva **Klementina Šprah** in **Nataša Erjavec**. Med igralci je tokrat kar nekaj takšnih, ki so se prvič spopadli z gledališko igrano in so na odru doživeli svoj ognjeni krst, precej pa je tudi že znanih obrazov iz minulih let, nekateri so mlajši, drugi starejši, kar pa je po besedah režiserke dobra kombinacija, saj se lahko drug od drugega veliko naučijo.

V predstavo so grajenski gledališniki vložili veliko ur prostovoljnega dela, tako v samo pripravo vlog, kakor tudi v izdelavo scene in rekvizitov. »Če bi želeli izračunati vrednost vloženih ur, je to takšna številka, ki jo je nemogoče poplačati, a nam je bilo v zadovoljstvo, da smo lahko delali in se ob tem tudi nekaj naučili,« je z delom svojih amaterskih igralcev več kot zadovoljna Vaupotičeva.

V glavnih vlogah letos nasto-

Pevca Radovana, enega osrednjih likov igre je odlično upodobil Vlado Bezjak.

pajo **Mirko Vaupotič** v vlogi Svaruna, **Robert Polanec** v vlogi Svarunovega sina Iztoka in **Vlado Bezjak** v vlogi popotnega pevca Radovana. »Veliko je še članov v skupini, ki so tako ali drugače prispevali pomembne deleže, kajti pripraviti eno takšno predstavo, kot je naša, zahteva opraviti toliko drobnih opravil, ki se ne vidijo praktično nikjer, ni jih možno izmeriti, so pa za končni uspeh predstave izjemno pomembna. Osebnost mi zdi največja vrednota naše

skupine ta, da so vsi pripravljeno delati, da je vsak pripravljen prevzeti svoj del odgovornosti, da vsak nekaj zna in da vsak nekaj želi prispevati in na tak način je tako velik projekt mogoče tudi izpeljati,« poudarja režiserka predstave.

Datumi predstav v septembru:

4., 5., 6., 7. in 8. september ob 20. uri, grad Vurberk

O predstavi:

Kdo ne pozna povesti *Pod svobodnim soncem* – zgodbe o ponosni preteklosti naših davnih dedov, ki so se priselili iz širokih ravnica izza Karpatov na slovensko zemljo? Že pred skoraj 1500 leti so želeli, da bi jim sijalo svobodno sonce. Da bi živeli v svobodni domovini in delili svojo srečo s prijateljskimi sosednjimi narodi. Za svobodo so bili pripravljeno preliti tudi zadnjo kapljo svoje krvi.

Pisatelj je zgodovino zapisal po svoje, pa vendar nas prevzame občutek za pravico, želja po svobodi, narodni ponos in ljubezen do bližnjega, ki veje iz povesti.

Ali znamo mi, ki danes živimo pod svobodnim soncem, v svobodni deželi, ceniti to, po čemer so naši predniki tako hrepeneli in za kar so umirali?

V predstavi sodelujejo:

Mirko Vaupotič, Robert Polanec, Adela Vaupotič, Vlado Bezjak, Janez Kokol, Boštjan Paternost, Dušan Kramberger, Franci Vaupotič, Igor Smrekar, Marjan Gajzer, Justina Vujnovič, Tatjana Caf, Tadej Šneberger, Alen Erjavec, Marjan Pšajd, Aleš Šprah, Rado Erjavec, Marica Kolarič, Maja Majcen, Dragica Petek, Darinka Terbec, Vida Gajzer, Nina Smrekar, Nuša Kramberger, Tibor Šprah, Nino Lendero, Branko Petek, Tomi Pulko, Dušan Rabuza, David Kecec, Andrej Kecec, Urban Gobec, Vlado Zemljič, Klementina Šprah, Nataša Erjavec, Gregor Krušič, Tatjana Kokol, Jerneja Bombek in Darja Polner.

Svarun (četrti z leve), ki ga je upodobil Mirko Vaupotič, s slovanskimi starešinami.

Pogled v novo sezono

Mestno gledališče Ptuj bo konec poletja zelo delovno in, kot smo obljubili, bomo ptujski vsakdan bogatili in popestrili z množico različnih prireditev, med katerimi bo lahko vsak izbral nekaj po svojem okusu.

Peter Srpčič, direktor MgP

Foto: Bronja Habjanič

Tako bomo sezono pričeli s ponovitvami uspešnice letošnjega poletja, predstave Leticija in luštrek, ki so jo odlično sprejeli tako kritiki kot tudi gledalci. Ponovno bo na ogled 25. in 26. avgusta, tokrat na odru MgP. V petek, 28. avgusta, bo za vse ljubitelje dobrega rocka in jazza nedvomno poseben večer, saj bo na balkonu MgP nastopil legendarni kitarist Vlatko Stefanovski s svojim triom. Koncert podarja MgP ob pomoči sponzorjev vam, Ptujčanom, kot darilo in vabilo, da se v prihodnjem poletju pridružite vsem nam, ki bomo ponovno obudili Ptujski poletni festival. Koncert je tudi del dveh festivalov, in sicer festivala Ptuj – odprto mesto in Terasafesta.

Bližajo se tudi prve tri premiere prihodnje sezone, ki se bodo zvrstile med 3. septembrom in 1. oktobrom. Najprej se bo naši publiki predstavila Minca Lorenci

v predstavi *Pika, kje je tvoja nogavica?* avtorja in režiserja **Roka Vilčnika**. Premierno bo uprizorjena 3. septembra. Gre za humorno pripoved o odrasli Piki Nogavički, ki bo primerna tako za mlajše kot tudi odrasle. 14. septembra bo za naše najmlajše gledalce na naš oder prišel *Strahec* avtorice in režiserke **Dunje Zupanec**. Predstava na simpatičen način govori, da strahu v bistvu ni. Že 1. oktobra pa se bo odstrla zavesa nad predstavo *Pravljično srce*, čudovito mladinsko pripovedjo, ki jo za naše gledališče pripravlja režiser **Miha Alujevič** s svojo ekipo. Gre za enkratno, pretresljivo mladinsko pripoved o sprejemanju različnosti, ki se bo dotaknila prav vsakega.

S septembrom pričnemo tudi z vpisi abonmajev, tako za odrasle kot tudi za otroke. Vpis v otroški abonma – **Kresnička** bo ob 10.

Z leve: Alja Kapun, Violeta Tomič in Gregor Geč med predstavo Leticija in Luštrek, ki je premiero doživela letos poleti v kleti ptujskega gradu, kjer se je začela pot profesionalizacije Mestnega gledališča Ptuj.

uri in **Zvezdica** ob 11.30, vpis v abonma odrasli – **Redni Tespis** in **Izbirni Orfej** bo potekal v času **od 16. septembra do 2. oktobra**. Vpis bo možen v delovnem času blagajne (vsak delavnik od 9. do 13. ure, ob sredah do 17. ure na blagajni – vhod iz Murkove ulice). Dosedanji abonenti boste lahko svoj abonmajski sedež obnovili od srede, 16. septembra, do četrtna, 24. septembra. Novi abonenti pa ste k vpisu vabljeni od petka, 25. septembra, do petka, 2. oktobra.

S tem pa še nismo izčrpali vsega, kar se bo v našem gledališču dogajalo. Kmalu se bo pričelo delo gledališkega studia. Svoja vrata bo odprla galerija Tenzor na stopnišču MgP, tudi akademija MgP bo ponudila ob nedeljah prvovrstna humanistična predavanja. Tako vas vse pristrčno vabimo, da se nam čim večkrat pridružite in spremljate naše novice tako v Ptujčanu kot tudi na naši spletni strani www.mgp.si.

Pa prijetne počitnice.

Kakovost programa je na prvem mestu

Ptujška lokalna televizija PeTV od 16. junija program oddaja na svojem kanalu S20 ptujskega kabljskega sistema. Že vse od decembra 2005 ekipa novinarjev in snemalcev dvakrat na teden redno pripravlja oddaji **Ptujška kronika** in **Portal**. Preko lastnega kanala in z novimi prostori na Slovenskem trgu 1 pa je pred njimi novo obdobje s še večjimi izzivi. Tudi **KKS Ptuj** je svoje poslovne prostore preselila iz **Potrčeve 34** na **Jadransko ulico 6**.

Besedilo in foto: Mateja Tomašič

Televizija lokalnega pomena PeTV je nastala iz preproste potrebe po drugačnem pristopu spremljanja dogodkov na Ptuj. V treh letih in pol se je na PeTV zvrstilo in prekalilo kar dvajset novinarjev in snemalcev,

zdaj delajo na PeTV trije redno in štirje honorarno zaposleni novinarji, dva snemalca in dva voditelja Ptujške kronike.

Aprila je mesto odgovorne urednice prevzela **Leonida Ladinek**: »S tehničnim vodjem

Stanislavom Zebcem – Stančem se strinjava, da je kakovost našega programa na prvem mestu. Kakovosten program pa lahko imamo zgolj, če bomo vlagali v sodelavce in opremo, delali in gledali dolgoročno ter se konstantno izobraževali. Našim gledalcem poskušamo pripraviti čim bolj zanimiv in kvaliteten program. V začetku je bilo v ustvarjanje lastne produkcije vložena veliko prostovoljnega dela, vendar nam ni bilo težko. V teh letih se je marsikaj spremenilo, ostala pa je dobra ekipa, prav tako dobra energija in delovni elan.«

Aktualno informativno oddajo Ptujška kronika, ki je nadgradila svojo začetno vsebinsko in grafično podobo, je moč videti tudi na njihovi spletni strani. Pripravili pa so že več kot 360 oddaj. V njej sledijo aktualnemu dogajanju na Ptuj, lotevajo pa se tudi raziskovalnega in kreativnega novinarskega pristopa, saj želijo z novinarskimi prispevki v svojih oddajah tudi opozarjati na določene težave, ponujati rešitve ter prispevati k lepši podobi mesta. Želijo pa izpostaviti in spodbujati vse, kar je v našem mestu dobrega.

Brigita Kostanjevec, ki je pre-

vzela vodenje KKS Ptuj, d. d., in s tem PeTV-ja v decembru 2006: »PeTV je projekt, ki se je začel z veliko entuziazma, v prihodnosti pa želimo, da postane osrednja lokalna televizija, ki bi pokrivala območje bivše občine Ptuj in bi jo videli kot zanesljiv in spoštovanja vreden medij. Ekipa PeTV dela nepristransko in dogodke osvetli iz vseh vidikov, kar se mi zdi pri ustvarjanju lokalnih novic zelo pomembno.«

Stanislav Zebec – Stanč, vodja tehnike že od samega začetka, skrbi za kakovost slike in tona ter za nemoteno tehnično izvajanje programa: »Na PeTV delamo z dvema kamerama, kar pomeni, da smo lahko hkrati na terenu z dvema ekipama. Po potrebi najamemo dodatne snemalce, ki jih na Ptujju kronično primanj-

kuje. Pomembno je, da snemalec in novinar dobro sodelujeta, za kasnejšo montažo in končni izdelek pa je ključnega pomena, da je posneti material kvaliteten. Pri nastajanju televizijskih prispevkov vedno stremimo h kakovosti tako slike kot vsebine, zato je za dve minuti programa potrebno tudi po nekaj ur montaže, novinarska priprava pa zahteva včasih tudi več dni dela. Ker se tehnika vedno izpopolnjuje, naša oprema pa je že precej izrabljena, smo pred velikim izzivom, ki ga prinaša prehod na digitalno oddajanje.«

S prehodom na samostojni kanal so se pokazale potrebe po novih vsebinah, ki jih s skopo opremo skrbno načrtujejo. Ob Ptujski kroniki, ki je na sporedu ob torkih in petkih ob 18. in 20. uri,

Ekipa KKS Ptuj in ptujске lokalne televizije PeTV pred novimi prostori na Slovenskem trgu 1.

že od samih začetkov predvajajo regionalni program TV Ormož in Gorišnica v sredinem terminu, ustvarjali so tudi otroško oddajo Igrivo, nagajivo ter mladinski

oddaji Mladost na Ptujskem in Mlade misli mesta, nedavno so dodali kulinarčno – Hrana in vino, jeseni pa bodo obseg lastne produkcije še povečali.

Uspešna ptujška zasedba Trembling Madness

Ptujška thrash metal zasedba z vplivi death metala Trembling Madness je nastala konec leta 2007. Sestavljajo jo mladi izkušeni glasbeniki, ki so si oziroma si še nabirajo glasbene izkušnje v bendih Wastem, Hellraisers, Vulvathrone in Nukleus. Pozitivna energija, ki vlada znotraj benda, in volja po nenehnem izrabljanju instrumentov jim vsekakor obetata lepo prihodnost.

Mateja Tomašič

Foto: Marko Orozovič

Skupina je sicer nastala konec leta 2007, v zdajšnji zasedbi pa so začeli delovati v začetku leta 2008. **Jurij Alič** in **Marko Kolarič** sta po razpadu skupine Wastem iskala basista in tako prišla do **Roka Koreza**, ki je takrat še igral pri skupini Hellraisers. Kmalu sta se jim pridružila še **Ozren Kokol – Ozy** in **Andrej Šmigoc**, kitarist takrat še aktivnih Hellraisersov. Videti je, da so fantje prav v skupini Trembling Madness našli skupno točko pri samem ustvarjanju glasbe in uveljavljanju svojih idej. Pesmi ustvarjajo skupaj na vajah. Preigravajo rife, dodajajo ritme in preizkušajo, kako hitro se lahko odigra komad, da je še zmeraj razločen. Njihova besedi-

la sledijo aktualnim dogodkom, govorijo o pomladi, ljubezni in metuljih. Fantje, ki se ob ljubezni do glasbe posvečajo tudi študiju na fakultetah, se ne obremenjujejo s tem, kaj napišejo, temveč enostavno napišejo, kar se jim trenutno podi po glavah.

Na koncertih delujejo zelo uigrano, samozavestno in energično, kar ne preseneča, saj uživajo ob igranju, drug drugega glasbeno razumejo in vsak igra svoj instrument kar se da dobro in natančno. Zagotovo pa se najbolje počutijo pred dobro publiko, ki je pripravljena na zabavo. Prvi koncert so odigrali maja lani, junija pa posneli prvi pesmi, Death Domination in System Failing. Do zdaj so med drugim uspešno

Letos junija so se predstavili v Izoli na Halliaetum Open Airu (z leve): Rok Korez (bas), Jurij Alič (kitara), Ozren Kokol – Ozy (vokal), Andrej Šmigoc (kitara) in Marko Kolarič – Čuff (bobni).

nastopili na shodu motoristov v Gajševcih, na Ptujju (Metalblast 6), v Mariboru (MC Pekarna), Ljubljani (Chanel Zero) in na festivalu Halliaetum v Izoli. Imajo osem lastnih skladb, njihov glavni cilj pa je igrati avtorsko glasbo, skozi katero se lahko izrazijo. V načrtu imajo tudi koncerte v tujini in snemanje albuma, morda pa se bodo lotili tudi snemanja videospota. »Snemanje spota je seveda super način za promocijo glasbe, vendar je tudi več kot

samo to. Glede na to, da vsaka pesem nosi določeno sporočilo, ga lahko preko spota predstaviš tudi vizualno, ne samo instrumentalno, tako da je spot lahko kaj več, kot pa samo promocija na televiziji. Tudi mi se bomo zagotovo odločili za to, ko bomo imeli dovolj kvalitetne posnetke, in seveda, ko bomo našli dobro ponudbo, ker dober videospot pač ni zastoj,« je dejal kitarist skupine Andrej Šmigoc.

Mednarodni projekt Craftattract prepoznan kot najboljši projekt na področju kulturne dediščine na Hrvaškem

Mednarodni projekt Craftattract – Tradicionalne obrti, nove atrakcije za kulturni turizem – je prepoznan kot najboljši nacionalni projekt na področju kulturne dediščine na Hrvaškem. Nagrada Hrvaškega muzejskega društva je bila podeljena maja v Muzeju za umetnost in obrt v Zagrebu, in sicer nosilcu projekta na hrvaški strani, Muzejem hrvaškega Zagorja. Podelitve so se udeležili glavni nosilci projekta iz Slovenije in Hrvaške

Dr. Aleš Gačnik

Projekt Craftattract je bil delno sofinanciran s sredstvi Evropske unije v sklopu pobude INTERREG IIIA, Sosedski program Slovenija – Madžarska – Hrvaška 2004–2006. Nosilec projekta na slovenski strani sem bil **dr. Aleš Gačnik**, raziskovalec iz Znanstveno-raziskovalnega središča Bistra Ptuj, nosilka projekta na hrvaški strani pa **Goranka Horjan**, idejna vodja in direktorica Muzejev hrvaškega Zagorja. V projektu so sodelovali še naslednji partnerji: Pokrajinski muzej Ptuj, Mestna občina

Ptuj, Pokrajinski muzej Murska Sobota in Krapinsko-zagorska županija. Sodelavci pri projektu so bili etnologi in zgodovinarji, in sicer **Branka Šprem Lovrič, Tihana Lovrič, Mladen Kuhar, Metka Fujs, Jelka Pšajd, Aleš Arih, Andrej Brencin in Alenka Korpič**.

Osnovni cilj 14 mesecev trajajočega projekta, ki se je na slovenski strani zaključil aprila 2008, na hrvaški pa avgusta 2008, je bil usmerjen v povezovanje tradicionalnih obrti, nematerialne dediščine in turizma na obmejnem

področju ob slovensko-hrvaški meji. Izpeljana je bila vrsta projektne aktivnosti (izpostavljammo najpomembnejše):

- Dokumentiranih in raziskanih je bilo okoli 200 rokodelcev in njihovih delavnic.

- Izpeljanih je bilo veliko rokodelskih delavnic in izobraževanj na obeh straneh meje.

- Trojezični DVD pod naslovom Tradicijski obrti, znanja, vještine in običaji.

- Izpeljali smo mednarodni simpozij Tradicionalne obrti – izziv za kulturni turizem, na katerem so sodelovali najvidnejši strokovnjaki s področja rokodelstva, kulturne dediščine in turizma iz Slovenije in Hrvaške (izdana publikacija z referati v slovenskem, hrvaškem in angleškem jeziku).

- Publikacija Trijenale zagorskega suvenira – Proizvodi tradicionalnih obrta kao suveniri.

- Publikacija Po poteh rokodelcev ob slovensko-hrvaški meji v slovenskem, hrvaškem in angleškem jeziku.

- Istoimenska razstava v Ormožu, Beltincih, na Ptuj, Gornji Stubici in Kumrovcu.

- Vzpostavitev dveh centrov za rokodelstvo/tradicionalne obrti v prostorih Muzeja Staro Selo Kumrovec in Pokrajinskega muzeja Ptuj.

- Projekt je bil predstavljen na različnih mednarodnih konferencah (Grčija, Avstrija, ZDA), prav tako pa je bil deležen velike medijske pozornosti novinarjev tako na slovenski kot hrvaški strani.

Na osnovi rezultatov projekta Craftattract sva z Goranko Horjan, direktorico Muzejev hrvaškega Zagorja, izdelala koncept novega projekta in kandidature za čezmejno sodelovanje med Slovenijo in Hrvaško z naslovom: Craftnet destination – Tradicionalne obrti in tehnologije v službi razvoja obmejnih destinacij. Projekt čaka na evalvacijo za koriščenje EU-fondov.

Izid zgodovinske knjige Četništvo na Štajerskem

Na začetku junija je v Knjižnici Ivana Potrča potekala predstavitev knjige (izdal jo je Študijski center za narodno spravo, Ljubljana, februar 2009), ki govori o četništvu na Štajerskem. Napisala jo je Ptujčanka, zgodovinarica **Katja Zupanič**. Delo obravnava nastanek, program in delovanje gibanja, o katerem je bilo doslej zelo malo znanega. Napisano je skoraj izključno na podlagi pisnih in ustnih virov, njen objektivni pristop k obravnavanju te, še danes politično dokaj delikatne teme pa daje delu dodatno vrednost.

Besedilo in foto: **Staša Cafuta**

Knjiga z naslovom Četništvo na Štajerskem je diplomsko delo **Katje Zupanič**, višje arhivistke v Zgodovinskem arhivu Ptuj. Nastalo je leta 2000. Kot je iz naslova razbrati, avtorica obravnava četniško gibanje, ki ga je na Štajerskem v letih 1943–1954 organiziral in vodil Mariborčan **Jože Malehar – Zmagoslav**. Svoj največji razmah pa je do-

seglo na območju Slovenskih goric. »To je prvo zgodovinsko delo, ki celovito obravnava nastanek, program in delovanje tega gibanja, o katerem je bilo doslej slovenski javnosti in celo zgodovinski stroki zelo malo znanega,« v predgovoru opisuje zgodovinar in raziskovalec novejšje slovenske zgodovine **dr. Milko Mikola** in nadaljuje, da

Katja Zupanič: »Ker je tudi na Štajerskem deloval nacionalni ilegalni odred in ker je bilo o njem sorazmerno malo poznanega (v zavesti človeka je namreč četnik predstavljal negativno in zastrašujočo osebo), sem se odločila, da predvsem preko razpoložljivih arhivskih virov v zaokroženi vsebinski celoti prikažem nastanek, delovanje in usodo tega odreda.«

poleg tega, da je pisano skoraj izključno na podlagi pisnih in ustnih virov, daje delu dodatno vrednost tudi njen objektivni pri-

stop k obravnavanju te, še danes politično dokaj delikatne teme.

Od ilegalnega delovanja do prehoda v obdobje legale

Po letu 1991 so na dan začeli prihajati spomini nekdanjih pripadnikov četniških formacij v Sloveniji, ki so želeli predvsem predstaviti tragične dogodke slovenske zgodovine s svojega vidika. Ker je tudi na Štajerskem deloval nacionalni ilegalni odred in ker je bilo o njem sorazmerno malo poznanega (v zavesti človeka je namreč četnik predstavljal negativno in zastrašujočo osebo), se je Zupaničeva odločila, da predvsem preko razpoložljivih arhivskih virov v zakroženi vsebinski celoti prikaže nastanek, delovanje in usodo tega odreda. Ker delovanja tega odreda ni mogoče razumeti brez poznavanja dogajanja v celotnem protirevolucionarnem taboru na Slovenskem, je knjiga tematsko razdeljena na dva dela. Tako so v

prvem delu predstavljeni pogoji nastanka odporniškega gibanja v širšem slovenskem prostoru. Posebno pozornost je namenila delovanju meščanskega tabora ob kapitulaciji in nastanku vojaških protikomunističnih formacij. Pozorna je bila tako na razvoj Slovenske zaveze, ki je imela pomembno vlogo v tako imenovanem protirevolucionarnem taboru, kot tudi na njihov odnos do jugoslovanske emigrantske vlade in naslonitev na Miha ilovičevo politiko. V drugem delu naloge je predstavila edino protikomunistično organizacijo, ki se je konec leta 1943 pojavila na Štajerskem, natančneje v Slovenskih goricah. »*Bralec lahko razbere, da je bilo prebivalstvo v tem delu zelo verno in nacionalno zavedno, kar je vsekakor vplivalo tudi na to, da je imelo osvobodilno gibanje slab odziv,*« ugotavlja avtorica. Pozorna je bila tudi na značilnosti nemškega okupacijskega sistema med drugo svetovno vojno, zato je opisala položaj in težave ob

vodoru nemške vojske. Sam pojav četništva v Slovenskih goricah je pričela raziskovati z iskanjem vzrokov za organiziranje in delovanje četnikov, kjer je posebej izpostavila vlogo organizatorja četniškega gibanja Jožeta Melaherja – Zmagoslava. Piše tudi o spopadih med četniki in partizani, kjer upošteva (če so bili na razpolago dokumenti, literatura in ustno pričevanje) mnenja in ugotovitve z obeh strani. Posebej je opisala dejavnosti četnikov. Predstavila je njihovo kurirsko mrežo in akcije na nemške orožniške postaje. Ker so izdajali tudi svoje glasilo Kri in Zemlja, je poskušala približati vsebino tudi skozi oči partizanske časopisne propagande. »*Na konkretnih primerih lahko bralec spremlja usodo tistih, ki so bili osovraženi s četniške ali partizanske strani,*« še doda.

Usodo četniškega gibanja je opisala od njihovega ilegalnega delovanja do prehoda v obdobje legale. Delo je zaključila z usodo in razpadom Zmagoslavove

organizacije, ki je delovala od jeseni 1943 do maja 1945. »*Pri obravnavani temi sem naletela na velike težave. Pomankanje gradiva in majhna količina literature sta bila vzrok, da sem nalogo po delcih sestavljala v celoto, pri tem pa mi je bil v veliko pomoč še živeči udeleženec četniškega gibanja Ignac Harb, s katerim me je seznanil prof. dr. Jože Mlinarič. V Arhivu Republike Slovenije sem pregledala veliko fondov s to tematiko, a je bilo o Zmagoslavovi skupini žal zapisanega zelo malo. Pri nalogi sem uporabila nekatere dokumente iz Arhiva Republike Slovenije in arhiva Muzeja narodne osvoboditve Maribor kot tudi literaturo, ki pa je bila večkrat napisana tudi po naročilu UDBE. Takšen primer je knjiga Frančka Sajeta Belogardizem. Ker je pisal po naročilu UDBE, ni nič nenavadnega, da je vse protirevolucionarne skupine očrnil, kljub temu pa je bil prvi, ki je po drugi svetovni vojni pisal o tej tematiki,*« zaključila Zupaničeva.

IV. srednjeveški otroški tabor

Tridnevni srednjeveški otroški tabor je letos potekal od 2. do 4. julija. Vreme je služilo, čeprav je bila noč na soboto mokra. Otroci, ki so se udeležili tabora (letos jih je bilo kar 27), so jo junaško prestali in se zjutraj zbudili v mokro jutro s slamo v laseh.

Milan Masten

Foto: Mateja Tomašič

Četnica otrok, starih od pet do štirinajst let, dekel in hlapcev iz različnih koncev Slovenije, oblečenih v preprosta srednjeveška oblačila, se je tri dni seznanjala s srednjeveškim delom in navadami. Otroci, razdeljeni v tri skupine, so se učili mečevanja, viteških iger, lokostrelstva, srednjeveških plesov, glasbe, izdelovanja sončne ure, vezenja, kvačkanja, izdelave papirja, pečatov, tkanja na statve in izdelavo vitrajev. Spoznavali so grad, grajsko kulturo, okolico, zdravilna zelišča in način življenja v srednjem veku. Pripomočki pri prehrani so bili lončeni krožniki in kozarci ter lesene žlice.

Znanje, pridobljeno v teh dneh, so z veseljem pokazali na predstavitvi pred Mestno hišo v petek, 3. julija, in na zaključni prireditvi v soboto na turnirskem prostoru. V prisotnosti staršev so prejeli priznanja za udeležbo na taboru, kovanec viteza Janeza, priznanja za uspehe na lokostrelskem turnirju s samostrelom in za spomin odnesli izdelke, ki so jih naredili sami.

Z organizacijo otroškega tabora so se trudili lokalni pedagoški delavci, skupaj jih je bilo 24, in viteška skupina **Janeza Kamniškega** z vitezom Gregorjem in Saro, orožarja **Mirana Krstičiča** in vrsta donatorjev, ki so nam

Pridobljene večšine so otroci prikazali na Mestnem trgu.

pomagali urediti tabor, pripeljati in odpeljati slamo, speči kruh, pripraviti hrano za naše najmlajše, izdelati venčke za deklice, dežurati, pomiti posodo in opraviti še vrsto majhnih opravil.

Otroci in njihovi starši, ki so doželi, da se širjenje kulture prične pri najmlajših, so bili nad taborem navdušeni. Za prihodnja leta si društvo Cesarsko-kraljevi Ptuj

želi, da bi to spoznanje doseglo tudi tiste, ki nam do sedaj na lokalnih razpisih za počitniški srednjeveški otroški tabor odgovarjajo negativno zaradi bojda premajhnega lokalnega interesa.

»Ura je pozna!
Varte ogenj, varte luč,
hišo naj zaklene ključ!«

Malčki so letos v ptujskih vrtcih spoznavali slovenske šege in navade

Vrtci v svetu in pri nas že dolgo niso več institucija, ki bi zadovoljevali zgolj potrebe zaposlenih staršev po vzgoji in varstvu otrok v času njihove odsotnosti, temveč pridobivajo čedalje večjo vlogo pri pomenu za otrokov čustveni in telesni razvoj, kasnejše izobraževanje, krepitev socializacije ter vzgoje izven družinskega okolja. Vsemu temu sledijo v Vrtnu Ptuj in v Sloveniji veljajo za dober primer uspešne prakse s področja vzgoje in izobraževanja najmlajših.

Staša Cafuta

Foto: Langerholc

Vrtec Ptuj je od leta 2002 član *Unesco ASPnet združenja* vzgojno-izobraževalnih zavodov Slovenije. Njihov cilj je uveljaviti kulturo miru in nenasilja, se naučiti živeti skupaj in deliti med seboj. V svetu je v mreži več kot 7000 šol na vseh celinah, v Sloveniji pa je vanjo vključenih 70 vrtcev, osnovnih, srednjih šol in dijaških domov. Unescove teme, kot so svetovni sistemi, človekove pravice, strpnost, sodelovanje, učenje v večkulturni skupnosti, okoljski problemi, so del vsakdanjega dela izobraževalnega programa vrta. Vsako šolsko leto si tako izberejo temo, ki jo razpiše združenje in hkrati sovпада s prej naštetimi tematikami. V šolskem letu 2008/09 so se v ptujskih vrtcih odločili, da bodo spoznavali šege in navade v ptujskem okolju. Projekt z naslovom *Slovenski običaji* je bil hkrati poglobljanje in nadgradnja lanskega projekta *Moja domovina Slovenija*. Vsebinski poudarki so temeljili na evropskih

izhodiščih v okviru vseživljenjskega učenja in vzgoje za trajnostni razvoj s poudarki na osrednji temi: kompetenten otrok – kompetenten državljan. »Pri snovanju izhodišč projekta smo se zavedali, da so šege in navade sestavni del družbene kulture. Da jih delimo na življenjske in družbene, ki spremljajo naše življenje in družino ter pomembne dneve in praznike, ki so vezani na datume in letne čase. Nekateri so se ohranili do danes in so med ljudmi bolj ali manj živi,« pove ravnateljica Vrta Ptuj **Božena Bratuž** in nadaljuje, da so malčki v vsaki enoti v svojem podprojektu temeljito obravnavali določeno tematiko, ki so jo na koncu ob prazniku vrta, 9. maja, tudi prikazali. Enota Mačice je spoznavala praznovanje, enota Trobentica 'gostijo', v Tulipanu so spoznavali orače, Deteljici gregorjevo, Mačicah čebelarstvo, enota Spominčica kresovanje, Narcisa žetev, Zvonček 'lukarje', Vijolica ličkanje in

Na prireditvi ob dnevu Vrta Ptuj je nastopilo 280 malčkov v spremstvu 40 strokovnih delavk in delavcev, ki so spontano in prikupno predstavili slovenske šege in navade ter navdušili publiko. Vsi kostumi, ki so jih nosili, so ročno izdelali delavci Vrta Ptuj skupaj s starši.

Marjetica sejem. Ob idejah pri nastajanju in izvajanju projekta so se vzgojiteljicam in otrokom porajala različna vprašanja, kot so: kaj so šege in navade, katere poznamo, kakšne običaje imamo pri nas, kako jih doživljamo, vrednotimo, kakšen je njihov izvor, vsebina, simbolika, kdaj in kako jih praznujemo, kakšne so šege pri pripravi jedi, kako jih praznujejo v različnih družinah in drugih kulturah. Skupaj so iskali odgovore, raziskovali in odkrivali.

Otroci so skozi celo šolsko leto spoznavali etnografsko izročilo preko delavnic na kmetiji, likovno ustvarjali, plesali, se igrali, poslušali glasbo ter tudi preko tiskanih in slišno-vidnih medijev, na način, ki ga razumevajo otroci. »S širitvijo vedenj o lastni

kulturi in kulturni dediščini se otrokom razvije strpnost in sprejemanje drugačnih kultur ter se s tem spodbudi izobraževanje za demokratično državljanstvo,« nadaljuje ravnateljica. Projekt je dosegel vrhunec na tradicionalni praznik dan Vrta Ptuj, ki je letos praznoval že 64. jubilej. Dogodek se je odvil v dvorani Šolskega centra, ki je ponovno pokal po šivih. Starši, dedki, babice, prijatelji, znanci, vsi so želeli videti, kaj so otroci pod vodstvom vzgojiteljic pripravili. In tudi letos so s programom *Tak' je včasih b'lo* ponovno navdušili publiko. 280 otrok je s predstavitev sejma spontano, brez generalke predstavilo projekt *Slovenski običaji*, ki so ga spoznavali celo šolsko leto.

Muzikal Levji kralj na OŠ Mladika

V letošnjem šolskem letu so pevke in pevci našega mladinskega pevskega zbora pod vodstvom zborovodkinje gospe Jasne Drobne dokazali, da ne znajo samo odlično peti, ampak da znajo pripraviti tudi odlične muzikal. Odločili so se za Levjega kralja.

Učenci so si sami izdelali izvirne maske, ki so ponazarjale leve, slone, antilope, opice, zebre, žirafe, gazele in hijene. Pri izdelavi jim je svetovala gospa Miroslava Mijačević, učiteljica likovne vzgoje.

V muzikalu so sodelovali učenci mladinskega pevskega zbora in

učenci izbirnih predmetov Glasbeni projekti in glasbena dela.

Muzikal *Levji kralj* so učenci predstavili večkrat, in sicer za učence naše šole, starše, učence iz OŠ Cirkovce in na prireditvi Mlada ustvarjalnost.

Čestitamo nastopajočim učencem, ki so se zelo potrudili in nas navdušili. Želimo jim še naprej veliko uspeha.

Žan Malek Petrovič in Jan Harb, 6. b, OŠ Mladika

Učence vključujejo v zanimive projekte in dejavnosti

Ze na začetku šolskega leta zaposleni na šoli skupaj z učenci načrtujejo program dela, zastavijo cilje in načrtujejo dejavnosti, ki jih bodo izvajali poleg vzgojno-izobraževalnega dela. Med letom tako izvedejo številne projekte, različne dejavnosti, ustvarjalne delavnice, srečanja, različna druženja s starši, zunanji animatorji, kulturniki in še in še. Za osnovno šolo Olge Meglič je bilo letošnje šolsko leto zelo uspešno, saj so izvedli zanimive, poučne in pestre aktivnosti.

Mateja Tomašič

Fotoarhiv šole

Na šoli že veliko let poteka projekt *Medgeneracijske povezave*. Učenci in učenske enkrat tedensko oziroma po dogovoru obiskujejo stanovalce Doma upokojencev Ptuj. V šoli se zavedajo, da medsebojno druženje med učenci in starejšimi osebami pozitivno vpliva tako na stanovalce doma kot tudi na učence. Na šoli imajo veliko prostovoljcev, ki jih je ob zaključku šolskega leta obiskala **Aurelie Aguttaz**, Francozinja, ki dela v programu EVS. Učenka **Urška Mežič** pa je bila izbrana za naj prostovoljko in se udeležila srečanja pri predsedniku države dr. Danilu Türku.

Prvošolci o varnosti v avtu in Majavih zobkih

Prvošolci so tudi letos sodelovali v državnem projektu Pasavček, ki ga organizira republiški SPV. Projekt spodbuja redno uporabo varnostnih pasov in otroških varnostnih sedežev v avtomobilu. Aktivnosti z otroki in starši so potekale od novembra do aprila. Da bi prvošolci vedeli tudi čim več o negi zob in skrbi zanje, so se lotili celoletnega projekta *Majavi zobki* skupaj z medicinsko sestro Heleno iz zobozdravstvenega doma, ki je prvošolce redno obiskovala. Med drugim jih je učila pravilnega umivanja zob, redno je spremljala ustno higieno, skupaj pa so obiskali tudi zobozdravnika v zdravstvenem domu.

Projekt so zaključili z radijsko oddajo, ki so jo v živo iz studia Radia Ptuj izvedli v maju.

Kako varno in okolju prijazno v šolo, so učenci spoznavali v okviru projekta *Prometna kača*, katerega osnovni namen je spod-

bujanje otrok in njihovih staršev, da bi v šolo prihajali in iz nje odhajali varno in okolju prijazno. Igra prometna kača spodbuja učence, njihove starše in učitelje, da za pot v šolo izberejo pešačenje in kolesarjenje, če živijo v neposredni bližini šole. Tiste, ki so bolj oddaljeni od šole, pa spodbuja k uporabi javnih prevozov ter prevozu več otrok z enim avtomobilom.

Šola je že peto leto ekošola in je vključena v projekt *Ekošola kot način življenja*, ki s svojim programom načrtno uvaja okoljsko vzgojo. Cilj projekta je vzgoja in osveščanje učencev o pomenu okolja in je sestavni del učenja, saj pri otrocih spodbuja odgovorno vedenje v naravi. Drugi pomembni cilji so tudi razvijanje pozitivnih medsebojnih odnosov, vzgoja za zdrav način življenja v zdravem okolju (uvajanje ekološko pridelane hrane, pikniki, gibanje, uživanje sadja ...), vzgoja za okoljsko odgovornost in učinkovita raba naravnih virov.

Učenci so ustvarjali tudi v okviru dramskega krožka, kjer so pripravili dve gledališki predstavi, *Muco Copatarico* in *Žogica Nogico*. Z *Muco Copatarico* so se predstavili ob božično-novoletnih praznikih in na šolski prireditvi *Vse naše ustvarjalnosti*, ki se je odvijala ob kulturnem prazniku. Z njo so se udeležili tudi področne revije otroških gledaliških skupin. Mentorji so z drugo skupino otrok pripravili igrice *Žogica Nogica*, ki so jo zaigrali na drugem srečanju bodočih prvošolčkov.

Učenka **Tina Fekonja** iz osmega razreda se je s svojo pesmijo

Naj prostovoljka Urška Mežič se je srečala s predsednikom države dr. Danilom Türkom.

Ideje za zabavo uvrstila na nacionalni natečaj *Evropa v šoli – Imam idejo*, ki je potekal pod pokroviteljstvom Sveta Evrope, Evropske komisije. V Sloveniji je v evropskem letu ustvarjalnosti in inovativnosti natečaj potekal pod okriljem Zveze prijateljev mladine, na Ptuj pa že vsa leta natečaj za območje Ptuj in Ormoža vodi CID Ptuj. Učenci so bili zelo uspešni tudi na raznih tekmovanjih. **Vid Baklan** je edini v ptujski občini dosegel zlato priznanje na državnem tekmovanju iz angleškega jezika ter bil izbran za najuspešnejšega učenca v MO Ptuj, **Barbara Babič** pa je na državnem tekmovanju osvojila zlato Vegovo priznanje.

Vizija šole na področju vzgojnega delovanja med drugim vključuje tudi vzgojo učencev za spoštovanje, strpnost, sprejetost in solidarnost do oseb, ki so družbeno zaznamovane kot drugačne. V ta namen organizirajo različna srečanja, delavnice in prireditve z osebami, ki imajo ne glede na vrsto, stopnjo in obliko primanjkljaja posebne potrebe. Ob svetovnem dnevu invalidov so v goste povabili člane Varstveno-delovnega centra Sožitje Ptuj. Srečanje je potekalo v telovadnici za vse učence in delavce naše šole.

Četrtošolci drugi na otroški varnostni olimpijadi

Letos so se učenci 4. razredov

prvič udeležili otroške varnostne olimpijade, ki jo organizirata Ministrstvo za notranje zadeve in Policijska uprava Maribor. Olimpijada je organizirana tako, da je izvedenih več medobčinskih tekmovanj, s katerih se tri najboljše ekipe uvrstijo na državno tekmovanje, ki je letos potekalo na osnovni šoli Sladki Vrh. Ekipa 4. b se je uvrstila na državno tekmovanje, kjer je v finalu otroške varnostne olimpijade dosegla odlično drugo mesto.

Namen projekta je, da otroci skozi igro in s skupinskim delom spoznajo nekatere najpogostejše elemente nevarnosti. Naučijo se ravnati samozaščitno in kako je potrebno ukrepati v različnih nevarnih situacijah ali nesrečah. Učenci ne pokažejo samo znanja o varnosti in zaščiti, ampak tudi spretnost in ekipno delo. Učenci OŠ Olge Meglič pa so uspešni tudi na športnem področju. **Goran Novak** je dosegel peto mesto na državnem tekmovanju v skoku v daljino, **Marina Baklan** pa tretje mesto na državnem tekmovanju – posamično v badmintonu. Šola že štirinajsto leto sodeluje tudi v projektu ŠKL. Letošnja sezona je bila dokaj uspešna, saj so igrali v zelo težki skupini skupaj s kasnejšimi polfinalisti. Končna uvrstitev je bila tretje mesto v skupini in skupaj od 8. do 12. mesta v državi.

Uspešno delo krožka Dopisništvo in natečaji na OŠ Mladika

Krožek je obiskovalo 20 učencev iz 4. a, 4. b in 5. a razreda. Sodelovali smo na 18-ih likovnih, literarnih in fotografskih natečajih. Učenci so bili pri delu kreativni, domiselni, inovativni in iznajdljivi. Najraje so likovno ustvarjali z ogljem, umetniško kredo, pasteli in svinčnikom. Veliko učencev je letos prejelo priznanja, pohvale in praktične nagrade.

Karmen Plavec, mentorica krožka

Foto: Mojca Bandur Križanec

Naši uspehi:

Lan Krebs: nagrada podjetja Altius na temo Voda in druga nagrada Štajerske turistične zveze na temo Teče mi vodica; Kaja Maruša König, Hana Simonič in Tajda Drevenšek: nagrada Rdečega križa Ptuj na temo Novoletne voščilnice; Niko Meglič in Vito Ljubec: nagrada in priznanje CID-a Ptuj za natečaj Evropa v šoli na temo Imam idejo; Žak Cvetko in Lan Krebs: priznanje in nagrada Ministrstva za okolje in prostor na temo Postani donavski umetnik (izdelala sta skulpturo iz naravnih materialov); Urška Žibrat, Astrid

Marovič in Kaja Maruša König: nagrada na državnem izboru Društva pljučnih in alergijskih bolnikov na temo Naša vsakdanja hrana in alergije nanjo (prejele so priznanje srebrna trstika); Ana Ljubec Kovač, Maša Indžić, Nuša Bezjak in Manja Toplak: priznanje Biotehniške šole Ptuj in razstava njihovih slik na odprtju razstave Dobrote slovenskih kmetij; Katja Vauda, Niko Meglič in Maša Indžić: priznanje in nagrada Ministrstva za obrambo Slovenije na temo Klic v sili 112; Niko Meglič: nagrada Ministrstva za obrambo Slovenije na državnem izboru

Nagrajenci natečaja Klic v sili 112 z mentoricami Karmen Plavec, Silvo Forštnarič in Bredo Pisar

na temo Klic v sili 112; Ana Ljubec Kovač, Katja Vauda, Manja Toplak, Maša Indžić, Matic Zelenik in Tajda Drevenšek: domišljajske pravljice, ki bodo objavljene v veliki skupni knjigi natečaja Z domišljijo na potep založbe Smar team iz Bevk; Maša Indžić: posebna nagrada za izvirnost (njena pravljica je izšla v samostojni knjigi Z domišljijo

na potep); Naja Cajnko in Manja Toplak: nagrada založbe Rokus za literarno delo Gradim svet iz besed; Manja Toplak: nagrada in priznanje ICRO Domžale na temo Rad imam svojo reko.

Vsi učenci so prejeli nagrado Ljubljanskih mlekarov na temo Lučka, Ježek in si ogledali čarovnika Grego, ki je nastopil na naši šoli.

Dejavnosti ob projektu Voda v 4. b na OŠ Mladika Ptuj

Besedilo in foto: Karmen Plavec, razredničarka 4. b

Od dneva, ko smo izbrali tematiko za projekt, smo z učenci uresničevali cilje skozi vsa predmetna področja z različnimi dejavnostmi. Ustvarjalnost smo podkrepili z likovnim, literarnim in fotografskim delom. Pri pouku so učenci izdelovali mlinčke na vodo. V okviru interesne dejavnosti smo z različnimi likovnimi tehnikami izdelali akvarije in reliefni kolaž s tematiko vodnih živali. Združili smo znanje, uporabo interneta in literaturo ter izdelali Vodno knjigo; vsak učenec si je izbral tematiko, ki jo je želel upodobiti v svoji knjigi.

Posamezniki so se lotili izdelovanja plakatov, pisanja pesmi in fotografiranja bližnjih voda. Veliko vsebin smo uresničevali s

poskusi z vodo in drugimi tekočinami, spoznavali stanja vode in si ogledali film o kapljevinah, trdninah in plinih. S poskusi smo spoznali, kaj poganja elektrarne in kako voda kroži v naravi.

Raziskovali smo, na kakšne načine je voda uporabna za življenje, in prišli do zaključka, da je glavni vir življenja za vsa živa bitja. Vsak učenec si je izdelal opomnik, kako bo varčeval z vodo, kaj lahko kot posameznik naredi za čistejšo okolje in kaj kot član neke skupnosti. S Panorame in Ptujskega gradu smo opazovali reko Dravo in njen tok ter spoznali, da je naše mesto Ptuj poseljeno na obeh bregovih reke. Na ekskurziji smo si ogledali mlin na Muri in se s

Učenci 4. b s svojimi vodnimi motivi

čudovitim brodom popeljali na drugi breg Mure.

Projekt smo zaključili z izdelovanjem vodnih kapljic, na katere smo zapisovali pregovore o vodi in misli o uporabi vode za različne namene. Vsi nastali izdelki

so bili razstavljeni v šolski avli ob dnevu šole v juniju.

Voda ni nikoli tako čista, da se ne bi mogla skaliti, in nikoli tako kalna, da se ne bi mogla zbitriti. (Slovenski pregovor)

Nasilje v družini

Nihče ni dolžan prenašati nasilja in nihče nima pravice izvajati nasilja nad drugimi!

Irena Toš Koren, psihologinja

T epel me je, brcal, davil ... Če česa nisem naredila točno tako, kot je on hotel, me je zmerjal, poniževal ... Zanj sem bila kurva, prasica; vse, samo človek ne ... Grozil je, da me bo ubil ... da se bo sam ubil ... da bo postrelil vse okrog sebe, tudi otroke ... Če sem kaj rekla ali ne, sem bila vedno jaz za vse kriva ... Imel me je za nesposobno ... Trdil je, da nič ne delam, da le on služi denar za vse ... Bil je zaposlen, jaz pa ne, skrbela sem za gospodinjstvo in otroke; trdil je, da je vse njegovo, saj je on vse sam ustvaril; da mi lahko vse vzame in me napodi od hiše ... Že dalj časa ni nič prispeval za gospodinjstvo, je pa prihajal jest, bil je opran, zlikan; za hrano sem varčevala iz otroškega dodatka, on mi nič ni dal ... Ko je bil pijan, je trdil, da imam druge, če z njim, nasilnim, pijanim in nesramnim, nisem hotela v posteljo ...

To so delčki izpovedi žensk, žrtev nasilja, s katerimi se srečujemo vsak dan. Res je, po naših izkušnjah so nasilneži in storilci nasilja največkrat moški. Težko mi je, ko ženske govorijo, kaj vse morajo prenašati. Posebej težko pa mi je za otroke, ki živijo v takšnih družinah in so v stalnem strahu, kakšen bo oče, ko bo prišel domov – kako se naj obnašajo, da bo mir v hiši ...

Z nasiljem v družini se od lanskega leta, ko je bil sprejet Zakon o preprečevanju nasilja v družini, srečujemo pogosteje in v večjem obsegu. Zakon je namreč opredelil vse vrste nasilja, ki jih moramo obravnavati na centrih za socialno delo. Tako je nasilje, po novem, vsaka uporaba fizičnega, psihičnega, spolnega ali ekonomskega nasilja oziroma opustitev dolžne skrbi za družinskega člana ne glede na spol, starost ali druge okoliščine.

Fizično nasilje najpogosteje prepoznamo kot uporabo fizične sile, ki pri družinskem članu povzroči bolečino, strah ali po-

nižanje (ne glede na to, ali so poškodbe nastale ali ne). Poznamo ga kot udarce, brcanje, davljenje idr.

Psihično nasilje je opredeljeno kot ravnanje, s katerim storilec, nasilnež povzroči strah, ponižanje, občutke manjvrednosti, ogroženosti ali vsakršno duševno stisko pri družinskih članih. Tako je nesprejemljivo in kaznivo po novem zakonu tudi to, da otroci gledajo oziroma vidijo nasilje očeta nad materjo. Prav tako so kaznive vse grožnje (ne glede na to, ali jih nekdo namerava uresničiti ali ne). Verjetno je psihično nasilje najpogostejša oblika nasilja, saj je vedno prisotno tudi ob drugih, opisanih, oblikah nasilja. Izraža se verbalno kot grožnja, izsiljevanje, poniževanje, zaničevanje, omalovaževanje, prisiljevanje, stalne negativne pripombe in kritika. Rezultat življenja žrtev v takšnem vzdušju je razvoj slabe samopodobe in znižan občutek lastne vrednosti, kar lahko ostane celo življenje in dejansko uniči možnosti za zdrav razvoj otroka oziroma ženske. Otrok, ki raste v vzdušju psihičnega nasilja, namreč ne zmore oblikovati zdrave, samostojne osebnosti. Je kot mladika drevesa, ki ga upognemo k tlu in le tja lahko zraste. Vsak otrok namreč za zdrav razvoj na poti k samostojnosti nujno potrebuje spodbudo, podporo in pomoč, ne pa zatiranja in trpinčenja, kot se dogaja pri psihičnem nasilju.

Spolno nasilje so vsa ravnanja s spolno vsebino, ki jim družinski član nasprotuje oziroma je vanje prisiljen. Velja tudi pri osebah, ki ne razumejo pomena teh ravnanj zaradi svoje stopnje razvoja, na primer otroci ali osebe z motnjo v duševnem razvoju.

Ekonomsko nasilje je nepravilno nadzorovanje ali omejevanje člana družine pri razpolaganju z dohodki ali upravljanju s premoženjem, tudi s skupnim.

Načeloma namreč velja, da je vse, kar sta partnerja pridobila v skupnem življenju, last obeh, največkrat vsakega do polovice. To velja tudi za primere, ko je partner sam zaposlen, partnerka pa skrbi za gospodinjstvo in otroke.

Zanemarjanje je oblika nasilja, kadar oseba opusti dolžno skrb za družinskega člana, ki jo potrebuje zaradi bolezni, invalidnosti, starosti (velja za starejše osebe in otroke).

Po tem zakonu in po dopolnitvah Kazenskega zakonika smo delavci centra za socialno delo dolžni (in smo pod kazensko odgovornostjo) prijaviti policiji ali tožilstvu vsakršno obliko in način nasilja, ki ga zaznamo pri svojem delu. Ob tem skušamo seveda najprej pomagati žrtvam nasilja. Novi zakon prinaša organizacijo multidisciplinarnih ekip, v katerih lahko sodelujejo tudi žrtve in storilci nasilja. Gre za skupno delo policije, zdravstva, šolstva in sociale ter kasneje tudi tožilstva. Pri nas, na centru za socialno delo, organiziramo delo in koordiniranje takšnih ekip v primerih nasilja. Ekipa skupaj z žrtvami pripravijo individualne načrte pomoči žrtvam in speljejo konkretne akcije za varstvo in pomoč žrtvam. Tudi storilec lahko ponudimo pomoč v smislu svetovanja in pošiljanja v programe učenja nenasilnega vedenja. Nasilno ravnanje je namreč naučeno in se ga lahko odučimo ter se naučimo novega, ustrežnejšega in predvsem nenasilnega.

Nasilnega vedenja se naučimo že kot odrasčajoči v družinah. V prejšnjih obdobjih je bilo razumljivo, da so starši pri vzgoji otrok uporabljali nasilje, če ti niso sledili navodilom ali se držali dogovorov. Poudarjam, da se je v tem času to spremenilo, tudi z vstopom Slovenije v Evropsko unijo, ko smo sprejeli zakone Evrope, ki nasilja ne dovoljujejo in zahtevajo učenje nenasilne vzgoje in medosebnih odnosov. Različne resolucije, ki so jih izdali organi Evropske unije, opre-

deljujejo pravice otrok in žensk v smislu življenja brez nasilja.

V zvezi z nasiljem je bil pred leti sprejet tudi Pravilnik o prepovedi približevanju osebi ali kraju, po katerem na kraju samem policist izreče nasilnežu prepoved približevanja osebi ali kraju za 48 ur. Sodnik običajno to prepoved podaljša na deset dni, možno pa je tudi, z utemeljeno vlogo na sodišču, podaljšati prepoved približevanja še za kakšen mesec. V praksi te zadeve že tečejo. Prepoved približevanja za storilca pomeni, da se mora odstraniti za obdobje, ki je določeno, iz stanovanja družine, ne sme se drugje približevati žrtvi itd.

Po Zakonu o preprečevanju nasilja so možni še nekateri ukrepi, ki skušajo zaščititi žrtve. Novost tega zakona v naši praksi je možnost, da se storilca sodno izseli iz skupnega stanovanja za obdobje šestih mesecev (z možnostjo podaljšanja). Na ta način smo prvič dosegli, da ni nujno, da bežijo le žrtve, kot je bilo doslej, ampak da odstranimo nasilneže.

Še vedno pa je možnost, da žrtvam najprej ponudimo varno zatočišče. Na Centru za socialno delo Ptuj imamo tudi Varo hišo, kamor se lahko umaknejo žrtve nasilja in kjer dobijo strokovno in laično pomoč, ki so je potrebne zaradi posledic nasilja nad njimi.

Na koncu bi rada poudarila, da se ženskam ni potrebno bati povedati, da so žrtve nasilja. Prej bodo prišle po pomoč, prej bo konec njihove agonije. Po izkušnjah številnih žensk se samo od sebe nasilno vedenje ne popravi. Kljub številnim obljubam nasilnežev, da se bodo spremenili, tega brez pomoči ne bodo zmogli. Čeprav je težko, je nujno, da se žrtev odpre; vsaj da pove in poišče pomoč.

Zdravilne rastline – nasveti lekarniških farmacevtov

V Lekarni Ptuj smo 17. junija odprli razstavo fotografij, poimenovano Zdravilne rastline. Odvritev smo pospremili z brošuro Zdravilne rastline – nasveti lekarniških farmacevtov. Z urejeno zunanjo podobo Lekarna Ptuj tvorno sodeluje pri urejanju našega mesta, z vsebino projektov pa pri izboljšanju oziroma ohranjanju zdravja prebivalcev občine Ptuj in širše.

Darja Potočnik Benčič, mag. farm., spec.

Povabilo Mestne občine Ptuj, da tudi Lekarna Ptuj sodelujemo pri poletnih prireditvah v občini, in zavedanje, da se bliža leto, ko bo Ptuj eno od mest z nazivom Evropska prestolnica kulture, sta dva razloga, da smo se v Lekarnah Ptuj odločili za omenjeno razstavo in izdajo brošure.

Glavni razlog za projekt *Zdravilne rastline* je seveda vsebinski. Uporaba rastlin v zdravstvene namene ima zelo dolgo

tradicijo. In zadnje časa je čutiti, da se s promocijo zdravega življenjskega sloga ljudje vračajo k naravi. Ta skriva obilo dobrega in zdravilnega, vendar tudi mnogo nevarnega in škodljivega. Razstava fotografij pokaže še lepoto narave, njeno barvitost in raznolikost.

Naš namen je bil, da mimoidoči in obiskovalci lekarnice postojijo ob fotografijah in občudujejo lepoto narave ter s pomočjo

Uporaba rastlin v zdravstvene namene ima zelo dolgo tradicijo in zadnje časa je čutiti, da se s promocijo zdravega življenjskega sloga ljudje vračajo k naravi.

fotografij tudi dopolnijo svoje poznavanje zdravilnih rastlin. Z vsebino knjižice pa bodo lahko dopolnili tudi svoje poznavanje

pravilnega nabiranja rastlin, njihovega shranjevanja in predvsem varne in pravilne uporabe.

Za ohranitev Orfejevega spomenika

Vojislav Veličkovič

Skoraj 24.000 nas je, nekateri komaj rojeni, nekateri so zakorakali celo v deseto dekada svojega življenja. Veliko vas je imelo čast in srečo, da ste se na Ptuj rodili, drugi smo na Ptuj prišli, se tu naselili, si ustvarili družine in se preprosto zaljubili v lepo in najstarejše slovensko mesto

Ptuj se ponaša s številnimi dragocenimi zgodovinskimi spomeniki, med katerimi je zagotovo najlepši in najdragocenejši Orfejev spomenik. Star je skoraj dva tisoč let, vendar še kljubuje zobu časa. V spomin na rodove, ki so v vsej bogati zgodovini dajali rimski Poetovionii in naslednjim obdobjem neizbrisen pečat. Temu najslavnejšemu spomeniku grozi propadanje zaradi erozije ob vremenskih spremembah. Pozimi ga poizkušamo zaščititi z neugledno leseno škatlo, ki je prej v posmeh, kot pa dokaz, da želimo resnično ohraniti ta kulturno-zgodovinski spomenik.

Lani avgusta se nas je nekaj več kot petdeset Ptujčanov dogovo-

rilo, da bomo poskusili ohraniti Orfejev spomenik za bodoče rodove. Pomembnost tega spomenika je spoznala tudi vlada in ga v Uradnem listu RS, številka 21/2008, z dne 29. februar 2008, razglasila za spomenik državnega pomena, z lastnostmi arheološkega spomenika.

Na pobudo Društva upokojencev Ptuj je bil ustanovljen Iniciativni odbor za ohranitev Orfejevega spomenika v naslednji sestavi:

- Vojislav Veličkovič, predsednik (predsednik DU Ptuj),
- Viktor Gojkovič, član (kipar, častni občan Ptuja),
- Dejan Levanič, član (poslanec Državnega zbora s Ptuja),
- Franc Mlakar, član (gospodarstvenik, vizionar, dobitnik oljenke) in
- Ivan Tušek, član (arheolog).

MO Ptuj je že izdelala projekt zaščite spomenika in mu v letošnjem letu namenila 30.000 evrov. Zaprošila je tudi za sredstva iz posebnega Norveškega sklada, da bi se izdelala kopija spomenika, ki bi bila postavljena na sedanjem mestu, izvornik pa bi preselili v prostore muzeja in

ga na ta način strokovno zaščitili. Skupna vrednost celotnega projekta je 600.000 evrov.

Spoštovani Ptujčani! Kljub kriznim časom se obračamo na vas s prošnjo, da se pridružite akciji za ohranitev Orfejevega spomenika, tako da prispevate vsaj dva evra po družinskem članu.

Če se boste na ta poziv odzvali, lahko že na ta način zberemo skoraj 50.000 evrov. Sredstva lahko nakažete na račun **0215**

0025 7553 714, ki ga je v ta namen odprlo Društvo upokojencev Ptuj.

K sodelovanju vabimo tudi ptujška podjetja, gospodarstvenike in menedžerje. Prepričani smo, da bodo začutili svoj interes v tem projektu. Naše delovanje bo v interesu Ptuja in Ptujčanov pregledno in v celoti prostovoljno.

Naj bo naša skupna naloga, da Orfejev spomenik ne dočaka na prostem še naslednje zime.

Letos osmo leto zapored

Društvo Povod

V organizaciji Društva Povod bo med 24. in 30. avgustom že osma izdaja festivala Ptuj – odprto mesto; to je dogodek, ki povezuje ptujsko dogajanje na prehodu med počitnicami v novo šolsko leto in vsako leto pripelje v mesto ustvarjalce, umetnike in druge ljudi s celega sveta.

Svetovljanski nazor je eden glavnih virov navdiha za orga-

nizatorje, ki s tem projektom mesto Ptuj ne samo obogatijo za nekaj dni, ampak ga hkrati popeljejo po vsem svetu.

Podrobnejši program festivala bo objavljen v začetku avgusta na spletni strani www.odprto-mesto.com. Tako kot vsako leto pa bo tudi letos pred pričetkom festivala v vsak nabiralnik na območju MO Ptuj oddana lična brošura s programom in opisom sodelujočih.

Kontakt: povod@t-2.net

10. obletnica Moškega pevskega zbora Jezero Društva upokojencev Budina-Brstje

Vsklopu jubileja ob praznovanju 10. obletnice Moškega pevskega zbora Jezero so člani zbora 14. junija v domu krajanov v sodelovanju z Mešanim pevskim zborom Radenska pripravili prisrčen koncert. Ob tej priložnosti so podelili tudi Gallusova priznanja. Častno Gallusovo značko za 30 let aktivnega zborovskega petja je prejel domačin Slavko Brglez, Janez Žitnik pa srebrno Gallusovo značko.

Besedilo in foto: **Bronja Habjanič**

Moški pevski zbor Jezero je nastal spomladi leta 1999, na željo nekaterih krajanov, ki so si želeli peti. Da je do uresničitve dejansko prišlo, ima velike zasluge **Marija Cvetko**, ki je bila takrat predsednica sveta Mestne četrti Jezero in predsednica Društva upokojencev Budina-Brstje. Februarja 1999 je povabila k sodelovanju zborovodjo **Ladislava Pulka**, ki se je povabilu z veseljem odzval. Zanimalo ga je delo s pevskim zborom, za kar pa je potreboval najmanj 12 pevcev. Začelo se je zbiranje kandidatov za petje v zboru, sledile so advicije, preizkušanje pevske sposobnosti, pevskega znanja in poskusno štiriglasno petje posebej za to prirejenih pesmi. 4. maja 1999 je bilo sklenjeno, da pevski zbor bo in da se bo imenoval Moški pevski zbor Jezero. Izvoljen je bil predsednik zbora **Franc Kuhar**, ki zboru predseduje že 10 let. Sestava zbora še ni bila številčno izpopolnjena, njegovi

takratni člani, čeprav vsi v zrelih letih, v večini niso imeli nobenih izkušenj z zborovskim petjem. Vendar so se postavili na lastne noge in niso iskali tistih pevcev, ki so že peli v drugih zborih. Da bi se lahko zbor zbrano posvetil svoji osnovni dejavnosti in ne bi izgubljal energije z organizacijskimi in administrativnimi posli, se je kot sekcija vključil v Društvo upokojencev Budina-Brstje. Zbor je v času od svoje ustanovitve doživljal manjše članske spremembe. Danes šteje 14 pevcev, za seboj pa ima že več kot sto nastopov.

Zbor sicer najraje zapoje lažje štiriglasne pesmi, takšne, ki so v našem okolju manj znane ali manjkrat zapete. Veliko število ljudskih pesmi je za zbor priredil sam zborovodja **Ladislav Pulko**. Do sedaj se jih je nabralo že toliko, da bi z njimi lahko izpolnili program dveh samostojnih koncertov. Za polurne programe lahko zbor svoje pesmi združi v naslednje tematske skupine

Častno Gallusovo značko za 30 let aktivnega zborovskega petja je prejel Slavko Brglez (na fotografiji v ospredju).

– pesmi o vinski trti, o vinu in zdravice; stanovske pesmi (o poklicih, ki izumirajo) in pesmi življenjskega ciklusa (od otroštva do starosti). Izpopolnjujejo tudi tematsko skupino domovinskih in domoljubnih pesmi, lotili so se tudi že postavitve tematske skupine pesmi življenja ob reki, zbor pa ima tudi nekaj pesmi, ki se ne dajo uvrstiti v nobeno od navedenih tematskih skupin.

Moški pevski zbor Jezero sestavljajo naslednji člani: **Franc Kuhar, Jakob Tement, Marjan Veršič, Branko Vajda, Viktor Prelog, Slavko Brglez, Konrad Zelenik, Janez Lovrenko, Janez Žitnik, Stanislav Koren, Stanko Mohorko, Janez Kuhar, Rudolf Janžekovič, Anton Cvetko, Stanko Hercog** in zbo-

rovodja **Ladislav Pulko**.

Zbor nastopa na različnih prireditvah, kot so tradicionalne kulturne prireditve, za katere prejema povabila (Območna revija pevskega zborov, Tabor slovenskih pevskega zborov, srečanje pevskega zborov Štajerska poje, Praznik sadja, vina in cvetja ...), in za katere dobiva sprotna povabila, organizirajo pa jih MO Ptuj, mestne in primestne četrti, podjetja, društva upokojencev, gasilska, kulturna in turistična društva ter njihove zveze, pevske skupine in zbori. Zbor tudi sam prireja letne celovečerne koncerte v lastni organizaciji in izvedbi ter poje na pomembnih družinskih praznovanjih, kot so življenjske obletnice in poroke.

Športno-humanitarna prireditev S srcem za ljudi

Bronja Habjanič

Prireditve, ki so jo na dan državnosti izpeljali v športnem parku na Hajdini, je pritegnila športnike, kulturnike, glasbenike, gospodarstvenike in politike – vse iz istega razloga – pomagati ljudem, ki potrebujejo pomoč. Kot vodja organizacijskega odbora se je izkazal mag. **Stanko Glažar**, ki je ob koncu uspele

in prvič organizirane tovrstne športno-humanitarne prireditve povedal, da bo odslej tradicionalna. Dokazal je namreč, da je možno povezati ljudi iz različnih okolij in poklicev in jih poenotiti, da vsi stremijo k istemu cilju. Ljubitelji nogometne igre so sestavili štiri ekipe. V ekipi politikov so sodelovali župani in

podžupani, ekipo glasbenikov, ki so si nadeli ime Humanitarne zvezdice, je vodil **Pidži**, ekipa gospodarstvenikov in kulturnikov si je naredila izvirno poimenovanje – Harmonija kapitala in umetnosti, kot četrti so se jim pridružili športniki s Ptujkega. Zbrali so 1300 evrov, ki so jih podarili društvu **Sonček**, društvu za cerebralno paralizo **Ptuj-Ormož**, ki se je na sami prireditvi tudi predstavilo s svojim

delom in nekaterimi izdelki.

S tem se humanitarnost ne bo zaključila, saj je v bodoče po besedah organizatorja pričakovati še več podobnih prireditev z dobrodelno noto. Letos bodo zagotovo izvedli še eno, predvidoma pozimi, ko se bo dosedanjim štirim ekipam pridružila še peta – ekipa duhovnikov, k sodelovanju pa vabijo tudi ženske igralke nogometa.

43. mednarodne igre šolarjev v Atenah združile 90 svetovnih mest

Ptujski šolarji so se polni vtisov in novih spoznanj vrtnili iz Aten, kjer so se med 23. in 30. junijem udeležili 43. mednarodnih iger šolarjev.

Staša Cafuta

Fotoarhiv Anice Ternovšek

Grške Atene so letos gostile 43. mednarodne igre šolarjev, ki so se jih udeležili tudi ptujski šolarji, in sicer prvič doslej. Ekipa, ki jo je sestavljalo 18 članov, od tega 13 šolarjev, štirje trenerji (nogometno ekipo je vodil Bošt-

jan Zemljarič, atletsko Mojca Gramc, teniško Zoran Krajnc in gimnastično Nataša Kante Flanjak) in vodja ekipe Anica Ternovšek, je po vrnitvi iz Aten navdušena nad medkulturno-tekmovalno izkušnjo. *Skupaj pri-*

»Zanimivo je spoznati in videti na enem mestu toliko otrok iz vsega sveta, ki navezujejo nova prijateljstva in hkrati tekmujejo v različnih športnih panogah,« pravi Anica Ternovšek, vodja ptujske ekipe.

Vtisi po vrnitvi

Nastja Klajnšek: »Za nas je bilo nepozabno doživetje in upamo, da se bomo še kdaj lahko udeležili podobnih iger z isto ekipo. Zahvaljujemo se trenerjem, ki so nas spodbujali in navijali za nas.«

Larisa Lara Popošek: »Biti del tako izjemnega dogodka je res nekaj izjemnega. S svojim rezultatom sem povprečno zadovoljna, čaka me še veliko treninga, da se bom lahko kosala z najboljšimi. Najverjetneje veliko otrok sanja o udeležbi na podobnem velikem mednarodnem tekmovanju. Meni se je želja uresničila. Dogodek, ki mi bo za zmeraj ostal v spominu, je bilo zagotovo zaključno srečanje z ostalimi tekmovalci, kjer smo imeli možnost izmenjati si spominska darila. Največji spomin tega srečanja je športna majica, ki mi jo je podarila tekmovalka iz Mehike in ki že ima častno mesto v moji sobi. V prihodnosti si želim vrniti se v Atene, da bom lahko obudila spomine na svoje prvo veliko nepozabno tekmovanje.«

Alen Krajnc: »V Grčiji je bilo lepo. Bilo je veliko znamenitosti. Nogomet smo igrali dobro. Najlepše je bilo videti naravne lepote.«

Blaž Pintarič: »Imeli smo dobre učitelje in spremljevalce. Z ekipo smo se dobro razumeli. Mesto Atene je zelo lep kraj, ker imajo veliko znamenitosti. Najlepša zame je Akropola. Imeli smo se super!«

Alen Frlež: »Spoznal sem veliko novih prijateljev. Najbolj me je navdušilo mesto samo, saj je čudovito. Če pogledam športne dosežke, bi rekel, da smo lahko zadovoljni. Menim, da si vsi fantje zaslužimo pohvalo za bolj ali manj dobre predstave. Upam si trditi, da smo dali vse od sebe, in smo lahko ponosni!«

Janko Golob: »Tekmovanja so bila na zelo visokem nivoju, videli smo veliko novega.«

Mojca Gramc, vodja atletske ekipe: »Zanimivo je spoznati in videti na enem mestu toliko otrok iz vsega sveta, ki navezujejo nova prijateljstva in hkrati tekmujejo v različnih športnih panogah. Lahko bi rekla, da gre za olimpijske igre mladih do 15 let, kjer se v ospredje ne postavlja rezultat. To je bila za vse nepozabna izkušnja in potrdilo, da se spleča vlagati v mlade odraščajoče otroke.«

Boštjan Zemljarič, trener nogometne ekipe: »Navdušen sem nad samo organizacijo, ne samo nogometnega dela, ampak s celotnim potekom iger. Ob tej priložnosti bi čestital vsem našim tekmovalcem, ki so v močni konkurenci dosegali odlične rezultate, in se še enkrat zahvalil vsem, ki so nam pomagali, da smo zastavljeni projekt uspešno pripeljali do cilja.«

jateljji je bil slogan letošnjih iger, kjer so organizatorji želeli poleg medkulturnega sodelovanja opozoriti tudi na otroke s posebnimi potrebami. »Preko te izkušnje smo postali prijatelji in samo skupaj smo lahko konkurenčni,« je igre komentiral župan Aten Nikitas Kaklamanis in poudaril, da si štejejo v veliko čast, da so gostili letošnje igre, ter da so se od otrok in delegacij iz celega sveta veliko naučili.

Nastopilo je več kot 2000 učencev iz 90 mest oziroma 36 držav sveta. V štirih dneh so se zvrstila tekmovanja v sedmih športih na devetih krajih v Atenah. Dve tekmovanji sta bili za otroke invalide. Podeljenih je bilo 546 medalj, več kot 300

prostovoljcev je podpiralo gostujoče ekipe. Organizatorji so preko iger želeli pri mladih med drugim doseči in spodbuditi pošteno igro, spoštovanje, ekipno solidarnost, kreativnost, zaupanje, veselje, srečo, bratstvo, moč, prijateljstvo in mir. »Želeli bi se ponovno zahvaliti Mestni občini Ptuj, županu dr. Štefanu Čelanu, direktorju občinske uprave mag. Stanku Glažarju in Marjamu Lenartiču, v. d. direktorja Zavoda za šport Ptuj, ki so finančno podprli celotni projekt. Zahvala tudi Novi KBM, cvetličarni Cvetka, optiki Pirc, Pomaranča baru in NES-u, ki so z manjšimi donacijami polepšali projekt,« še dodaja Anica Ternovšek.

Rezultati:

TENIS: Urh Krajnc Domiter: 5.–8. mesto od 48 fantov; Nina Potočnik: 5.–8. mesto od 32 deklic. Oba igralca tenisa sta igrala v četrtfinalu.

NOGOMET: 9.–12. mesto od 25 ekip.

ATLETIKA: Nastja Klajnšek, skok v daljino: 6. mesto od 46 tekmovalk; skok v višino: 9. mesto od 18 tekmovalk; Larisa Lara Popošek: tek na 800 metrov: 48. mesto, tekmovalo je 56 tekmovalk.

GIMNASTIKA: Tjaša Flanjak je bila 39. od 42 tekmovalk, v a-programu mnogoboja je tekmovala prvič; Jana Simonič je prav tako tekmovala v a-programu mnogoboja, dosegla je 41. mesto, poškodba pa ji je preprečila dosego zelenega rezultata.

Ker je šlo za izredno zahtevne gimnastične prvine, si obe zaslužita pohvalo, ne glede na uvrstitev.

Državno prvenstvo v kimboksu – light kontakt

V Murski Soboti je konec junija potekalo finale državnega prvenstva v light kontaktu in aerokimboksu. Prvič so se ga udeležili člani Kung fu kluba Ptuj, Adnan Hasanagič, Danijel Klobasa in Marko Seidl, ki so nastopali za Klub borilnih veščin Ptuj.

Bronja Habjanič

Fotoarhiv kluba

Light kontakt je neprekinjena borba z vsemi dovoljenimi udarci – ročnimi in nožnimi, brez udarcev po nogah, knock out ni dovoljen. Na prvenstvu se je odločalo o državnem prvaku in o tem, kdo bo prihodnje leto nastopal za slovensko državno reprezentanco.

Vsi člani Kung fu kluba Ptuj so nastopili proti izkušenim borbem, članom reprezentance, in se izvrstno odrezali. »Škoda za poškodbo nosu Danijela Klobase, saj se je do neljubega dogodka boril zelo dobro, napadalno in nepopustljivo, vendar smo morali boj zaradi močnega krvavenja prekiniti. Tudi Marko Seidl je v svoji borbi pokazal veliko srčnosti, vendar so na koncu le prevagale izkušnje nasprotnika,« je po prihodu z državnega prvenstva povedal njihov trener **Karel Šauperl**.

Še posebej je presenetil **Adnan Hasanagič**, ki je v svoji prvi borbi nasploh za nasprotnika dobil "starega mačka" Davida Nagodeta, ki ga je skorajda deklasiral ter prikazal lepo in nepopustljivo borbo. »Seveda pa sistem sojenja pri nas in politika športa nista prisodila zmage popolnemu novincu, ampak je ta šla na drugo stran,« je izvrstno borbo Hasanagiča komentiral Šauperl.

Kung fu klub Ptuj

Deluje že šestnajsto leto. Nje-

gov ustanovitelj je bil mojster kung fuja, danes žal že pokojni **Milan Prosenica**, nasledil ga je njegov učenec **Karel Šauperl**. Tehnika, ki jo trenirajo v Kung fu klubu Ptuj, je ving tchun kung fu, tekmovalno pa trde (kontaktne) discipline borilnih športov.

Kung fu klub ni včlanjen v Kimboks zvezo Slovenije, zato sodeluje z Kickboxing klubom Ptuj, preko katerega se udeležuje tekmovanj v Kickboxing zvezi Slovenije. Člani Kung fu kluba Ptuj tekmujejo v različnih borilnih športih in disciplinah (kung fu, kickbox, savate ...), tako na amaterskih tekmovanjih kot v profesionalnih ringih. Aktivnih članov je okrog dvajset, občasno se jim pridružijo še rekreativci. Treningi potekajo trikrat tedensko v športni dvorani Mladika.

Kaj je ving tchun kung fu?

Ving tchun ali ving tsun, wing chun (odvisno, kako ga izgovarjamo oziroma pišemo) je slog kung fuja, ki je po zgodovinskih podatkih nastal v 18. stoletju v pokrajini Kwantung. Zanimivo je, da je bila začetnica sloga ženska Yin ving tchun, ki je živela v času dinastije Kong His. Zasluge za razvoj ving tchun kung fuja ima tudi eden največjih mojstrov tega sistema, Yip Man. Njegov najpopularnejši učenec **Bruce Lee** je leta 1967 razvil svoj stil,

Z leve: Danijel Klobasa, Karel Šauperl (trener), Adnan Hasanagič in Marko Seidl.

imenovan jeet kune do (gre za kombinacijo ving tchuna, zahodnega boksa in karateja).

Tehnike ving tchun kung fuja so bile dolgo let varovane kot skrivnost. V času življenja Yip Mana so se razkrile za učenje in uporabo. V tem obdobju ni bilo

nikakršnega sistema in programa za učenje te tehnike. Kasneje so nekateri od mojstrov naredili individualne sisteme in programe učenja, ki so jih poimenovali kar po svojih imenih (pred ime večine ving tchun kung fu so dodali še svoje ime in priimek).

Uspehi Matjaža Dominka v kartingu

Staša Cafuta

Šestnajstletni Ptujčan **Matjaž Dominko** že tretje leto tekmuje v športni panogi karting. Letos je dosegel izredne rezultate na tekmovanjih državnega prvenstva, in sicer: 1. mesto v Krškem (prva dirka za državno prvenstvo), 1. mesto na Ptuj – Hajdoše (druga dirka), 3. mesto v Italiji – Čedad (tretja dirka) in 1. mesto v Krškem (četrti dirka). Trenutno

zaseda prvo mesto v skupnem seštevku državnega prvenstva in v pokalu Sportstil ter za devet točk vodi pred drugouvrščenim **Urbanom Lahom**. Do konca državnega prvenstva bosta še dve dirki, ki sta predvideni avgusta v Italiji (Čedad) in septembra v Hajdošah. Matjaževi letošnji cilji so osvojiti naslov državnega prvaka in se udeležiti še drugih dirk v tujini. V naslednji sezoni bo prestopil v višjo kategorijo.

Matjaž Dominko (v sredini) skupaj z bratom in očetom.

Rezultati:

Kategorija 84 kg: 1. mesto: Andrej Sande, KBV Hwarang Maribor, 2. mesto: Jan Softič, ŠD Budokai, Nova Gorica, **3. mesto: Danijel Klobasa, Kung fu klub Ptuj, 3. mesto: Marko Seidl, Kung fu klub Ptuj.**

Kategorija –89 kg: 1. mesto: David Nagode, KBV Domžale, 2. mesto: David Žibrat, Power kick Murska Sobota, **3. mesto: Adnan Hasanagič, Kung fu klub Ptuj, 3. mesto: Dejan Vajs, KBV Hwarang Maribor.**

PROGRAM avgust - september		 MESTNO GLEDALIŠČE PTUJ	02 749 32 50 info@mgp.si www.mgp.si
ZA ODRASLE IN MLADINO			
17., 18. in 20. 8., ob 9. uri	Vse tri ptujske župnije: <i>ORATORIJ</i>		
25. in 26. 8., ob 21. uri	Peter Shaffer: LETICIJA IN LUŠTREK, v Mestnem gledališču Ptuj		
3. 9., ob 20. uri	rokgre: PIKA, KJE JE TVOJA NOGAVICA?, premier a, Mestno gledališče Ptuj v koprodukciji s CEZAM Ruše		
4. 9., ob 19. uri	Romana Ercegovič: TRAVNIK ČAROBNE LEPOTE, v Mestnem gledališču Ptuj, organizirano		
8. 9. ob 19. 30	Tone Partljič: ČAJ ZA DVE, Gledališka skupina Videm, za izven		
14. 9., ob 18. uri	Dunja Zupanec: STRAHEC, premier a, Mestno gledališče Ptuj v koprodukciji z Zavodom ZOFKA Ljubljana		
Vpis v abonmaje v sezoni 2009/10:			
Dosedanji abonenti: od srede, 16. septembra, do četrta, 24. septembra 2009			
Novi abonenti: od petka, 25. septembra, do petka, 2. oktobra 2009			
NA GOSTOVANJU			
26. 8., ob 22. uri v Rušah	rokgre: PIKA, KJE JE TVOJA NOGAVICA?, predpremier a, Mestno gledališče Ptuj v koprodukciji s CEZAM Ruše		
17. 9., ob 20. uri Pliberk, Avstrija	Peter Shaffer: LETICIJA IN LUŠTREK		
26. 9., ob 18. uri Šentjanž, Avstrija	Romana Ercegovič: TRAVNIK ČAROBNE LEPOTE		

Življenska pustolovščina – Ujemi počitnice

Marjeta Čič

Počitnice bomo ujeli 28., 29. in 30. avgusta na Pohorju v domu Planinka. Našli bomo drugačnost na dotik z mladimi iz vse Slovenije, starimi med 13 in 17 let. Iskali bomo skriti zaklad. Raziskovali bomo okolico, iskali stik z naravo, seboj in drugačnostjo.

Zvečer bomo ob ognju spekli dobrote narave in prepevali. Imeli bomo priložnost, da se izrazimo z besedami, gibi in kreativnostjo, ki nas bogati. Tudi zaplesali bomo.

Na delavnicah se bomo pogovarjali o ljubezni, sebi, drugačnosti, življenju, veselju in lepoti, ki jo lahko najdemo, če si vzamemo trenutek, da jo opazimo.

Prijavite se lahko do 15. avgusta 2009, število mest je omejeno. Prijavnice dobite na CID-u Ptuj ali jih pošljemo po elektronski pošti.

drustvo.hopla@googlemail.com; info: CID Ptuj: 02/780-55-40, www.cid.si; 041/590-981 (Marjeta).

Skupaj zaključimo počitnice s prijetnim doživetjem, ki nam bo dalo polet za delovne dneve.

Program v avgustu

PROGRAMI

17. – 21. 8. od 10.00 do 11.30

ORIENTALSKI PLESI

Za začetnice, ki želijo usvojiti osnove orientalskih plesov (dekleta od 12 let naprej). Mentorica bo **Majda Fridl**. Potrebne so predhodne prijave. Cena: 25 evrov.

24. – 28. 8. od 14.00 do 15.30

NADALJEVALNI TEČAJ POGOVORNE ITALIJANŠČINE
Nadaljevanje tečaja za vse, ki so usvojili že nekaj osnov (mladi od 12 let naprej). Tečaj bo vodila **Jana Gerl**. Potrebne so predhodne prijave. Cena: 17 evrov.

24. – 28. 8. od 10.00 do 11.30

NADALJEVALNI TEČAJ ŠPANŠČINE
Za vse, ki že obvladajo osnove (mladi od 12 let naprej). Tečaj bo vodila **Mojca Petrovič**. Potrebne so predhodne prijave. Cena: 17 evrov.

Vsako sredo ob 10. uri v času počitnic

ELEKTRO DELAVNICA

Izdelovanje električnih vezij za zabavno elektroniko (mladi od 12 let naprej). Mentor bo **Danijel Krapša**. Potrebne so predhodne prijave. Delavnica je brezplačna.

KLUBSKI PROGRAMI

Petek, 14. avgusta, ob 20. uri

KUD Modri konj: DŽEM IZ GOZDNIH SADEŽEV
Vstopnine ni. Vabljeni vsi mladi, ki si želite druženja ob glasbi s člani KUD-a Modri konj!

SERVISNA DEJAVNOST

3. – 11. avgusta

DRUŠTVO TARA: Mednarodna mladinska izmenjava Promote yourself z udeleženci iz Estonije, Grčije, Romunije in Slovenije

PROSTOVOLJSTVO

Mlade vabimo k sodelovanju v uličnih delavnicah v vlogi animatorjev. Prijave zbiramo do 18. junija osebno, po telefonu ali po e-pošti.

ZA AKTIVNE MLADE

V CID-u lahko še vedno kupite indeks NEFIKS, cena 6 evrov!

ZA AKTIVNE MLADE

V CID-u lahko kupite IYHF, kartice za popuste za prenočevanje v mladinskih hotelih:

J1 (do 15 let): 5,85 evra, J2 (15–29 let): 7,50 evra, S (nad 29 let): 9,20 evra. Na voljo je tudi kartica Euro < 26 za različne popuste za mlade do 26 let, cena 8,35 evra.

ODPIRALNI ČAS

CID Ptuj je tudi med počitnicami odprt od ponedeljka do petka od 9. do 18. ure.

V odpiralnem času so na voljo računalniki z brezplačnim dostopom do interneta, igranje namiznega tenisa, pikado, šah in druge družabne igre – razen v času, ko potekajo v naših prostorih zgoraj naštet organizirane dejavnosti.

Slovesnost ob dnevu državnosti v znamenju preteklosti in prihodnosti

Letošnja osrednja slovesnost ob dnevu državnosti Republike Slovenije je navdušila vse prisotne. Slavnostni govornik, župan dr. Štefan Čelan, se je zahvalil vsem, ki so ob osamosvojitvi sodelovali v enotah teritorialne obrambe, policije, gospodarskih in javnih službah ter zaželel ponosno praznovanje polnoletnosti naše slovenske države. Kulturni program, pod katerega se je podpisala Branka Bezeljak, je povezal tako rekoč vsa ptujška kulturna društva. Prireditev naj bi potekala na dvorišču nekdanje vojašnice na Vičavi, vendar je bila zaradi slabega vremena prestavljena v Šolski center Ptuj.

Besedilo in foto: Staša Cafuta

Mestna občina Ptuj in Območno združenje veteranov vojne za Slovenijo sta organizirala osrednjo slovesnost ob dnevu državnosti. Slavnostni govornik je v nagovoru Ptujčankam in Ptujčanom strnil zgodovinska dejstva ter misli in poudaril, da je mlada slovenska država rezultat bojev vseh rodov Slovencev za narodov obstoj, identiteto in svobodo. »Zgodovinski splet neprijaznih okoliščin je botroval, da smo Slovenci, kljub temu da smo bili že zelo zgodaj formirani kot kompleten narod, vprašanje državnosti in odnosov z drugimi narodi in državami rešili zelo pozno. Ta zgodovinska priložnost je dozorela v letu 1991, ko smo najprej s plebiscitom in nato z organiziranim odporom pokazali vso moč, ki jo premore tudi tako majhen narod kot smo Slovenci, če je v svojih željah in hotenjih enoten,« in nadaljeval, da smo Ptujčani na ta novejši del narodove zgodovine lahko ponosni, saj smo ob majskih dogodkih, ko je bil sprožen prvi strel iz orožja tedanje JLA na našega občana Borisa Frasa, jasno pokazali, da bomo plebiscitno odločitev složno branili, kar so pokazali tedanji predstavniki politične oblasti, policijskih enot in enot za zdravniško pomoč.

Župan se tudi zaveda, da se danes, ko imamo samostojno državo in smo postali celo polnopravna članica Evropske skupnosti, ni moč znebiti občutka, da si Slovenci na široko prizadevamo, da bi nekako novo odkrili svojo identiteto, ki

bi nas naredila prepoznavne tako doma kot v tujini. Menil je, da je vsako dobronamerno iskanje mednarodno prepoznavne identitete zagotovo nujno in potrebno. Sodobni čas tudi zahteva, da pošteno pogledamo v preteklost in jo pravilno tudi vrednotimo. »Žal pa smo prepogosto priče nenavadnemu obnašanju vidnih predstavnikov političnega in družbenega življenja, ki poskušajo ta čas uporabiti tudi za samovoljno popravljanje in celo potvarjanje tega dela narodove zgodovine. Zdi se, kot da bi se ti posamezniki poskušali izogniti tistemu najbolj zanesljivemu dokazu trdnosti narodovega obstoja in živosti njegove samoustvarjalnosti, ki ga je ta narod vedno izkazal ob najbolj kritičnih trenutkih za lasten obstoj.« Prepričan je, da večina Slovencev, ki je bila aktivno udeležena v vseh dosedanjih vojnah in je ob tem utrpela celo smrtne žrtve, tovrstnega početja preprosto ne more razumeti. »Danes lahko z gotovostjo povemo, da je v svetu najbolj razpoznavna in izpričana poteza Slovencev prav dejstvo, da je slovenski narod pripravljen z vsemi sredstvi braniti svojo svobodo.« To je dokazal že z generalom Maistrom, nato v drugi svetovni vojni in ne nazadnje v zadnji vojni zoper agresijo jugoslovanske vojske. Za Slovence je to bistvena in nepogrešljiva vsebina lastne identitete. »Kdor si prizadeva ta dejanja izbrisati iz narodove zavesti in identitete, potiska narod v moralno razdvojenost, duhovno jalovost in dr-

žavljsko pohabljenost. Narod hoče prikrajšati za ugled, ki ga ima v svetu prav zato, ker se je v času, ki ga demokratični svet še sedaj prepozna za najtežjega, izkazal z dejanjem, ki je bilo takrat civilizacijsko najbolj nujno in ki je bilo najbolj želeno v prid svobode Evrope in sveta,« je še povedal župan. Po njegovem mnenju je z vidika vrednot pluralne demokracije danes nujno kritično gledati na tiste politične procese, ki so sledili ljudski vstaji po drugi svetovni vojni. To so poglavja, ki govorijo o tragičnih straneh naše zgodovine. Danes je zagotovo že napočil čas, da dokončno priznamo vsa dejanja Slovencev v preteklosti. Razumljiva je želja, da se prizna vse, kar je dobro, enako kot želja, da se odpusti zla dela. Odpustiti si morejo le tisti, ki so bili v ta spopad zapleteni, ki so preživeli vojno in čas neposredno po njej, ter nasledniki preminulih. »Oni morajo biti sposobni te veličine in te milosti. Vsi ostali pa moramo razumeti predvsem sosledje takratnih zgodovinskih dogodkov in jih kot take tudi obravnavati.«

V sklepnem delu govora pa je strnil, da je od nas samih odvisno, kam nas bo svet uvrščal. Od nas je odvisno, ali nas bo svet še naprej podpiral v ambicijah,

da si kot ljudje in narod zagotovimo blaginjo in prihodnost. »Če želimo biti kaj več kot zgolj nepomembna državnica nekje na robu evropskega prostora, ki meji na Balkan, če želimo imeti verodostojnost, zaupanje in avtoriteto, potem naša država ne more temeljiti na lažeh, sprenevedanju, miselnih stereotipih in nespoštovanju ustavne ureditve. Velja si priznati, da se nič pomembnega ni moglo zgoditi brez naroda, brez njegove volje in brez njegovega soglasja. To velja tako za preteklost kot prihodnost,« je zaključil župan.

Velika pohvala gre nastopajočim, skupno jih je bilo kar 250, ki so z Branko Bezeljak, odgovorna je za scenarij, organizacijo in režijo, **Majdo Fridl** (gibalna postavitev), **Robertom Fegušem** (glasovna postavitev) in ostalimi akterji poskrbeli za nepozabni kulturni dogodek. Sestavljenka združenih pevskih zborov in plesnih skupin Zveze kulturnih društev je v slabi uri navdušila vse, ki smo prireditev spremljali. Na Vičavi, kjer je nameraval potekati dogodek, pa so isti dan odkrili spomenik vsem borcem in žrtvam za svobodno Slovenijo, delo akademskega kiparja in častnega občana MO Ptuj **Viktorja Gojkoviča**.

Na Vičavi, na dvorišču nekdanje vojašnice je postavljen spomenik vsem borcem in žrtvam za svobodno Slovenijo.

LEKARNA PTUJ
TRSTENJAKOVA 9
SI-2250 PTUJ
T 02 771 60 01

LEKARNA PTUJ JE ODPRTA MED DELAVNIKI: 7.00 - 20.00, V SOBOTO: 7.00 - 14.00

DEŽURSTVO: AVGUST: 1.8.2009 - 2.8.2009
10.8.2009 - 31.8.2009

DEŽURSTVA OB DELAVNIH POTEKAJO OD 20. DO 7. URE ZJUTRAJ, OB SOBOTAH OD 14. DO 7. URE, V NEDELJO IN OB PRAZNIKIH PA JE DEŽURSTVO NEPREKINJENO VES DAN OD 7. URE ZJUTRAJ DO 7. URE NASLEDNJEGA DNE.

V nedeljo in ob praznikih sta lekarni v času dežurstva zaprti med 12.30 in 14.00.

Za vas smo tukaj:
med tednom od 8. do 19. ure
ob sobotah od 8. do 12. ure

dežurstvo: avgust 2009

ponedeljek	torok	sreda	četrtek	petek	sobota	nedelja
3	4	5	6	7	8	9

Označeni dni dežura naša lekarna in sicer:
ob delavnikih od 20. do 7. ure
ob sobotah od 14. do 7. ure
ob nedeljah in praznikih 24 ur

POTRČEVA 23, 2250 PTUJ, TEL. 02 787 84 90

www.lekarna-foplek.si

LJUDSKA UNIVERZA PTUJ
Mestni trg 2
2250 Ptuj

02 749 21 50
luptuj@siol.net

Operacija delno financirana Evropske unije iz Evropskega socialnega sklada (85 %) ter Ministrstva RS za šolstvo in šport (15 %). Operacija se izvaja v okviru Operativnega programa razvoja človeških virov za obdobje 2007-2013, razvojni prioriteti: Razvoj človeških virov in razvijanje šolskega učnega, predšolskega centra; izboljšanje kakovosti in učinkovitosti sistemov izobraževanja in usposabljanja.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA ŠOLSTVO IN ŠPORT

Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo

Center vseživljenjskega učenja Podravje

EKONOMSKI TEHNIK - SSI, PTI, poklicni tečaj

PREDŠOLSKA VZGOJA - SSI, poklicni tečaj

GASTRONOMIJA IN TURIZEM - poklicni tečaj

Pričenjamo z vpisi v šolsko leto 2009/2010 !

TRGOVEC - srednje poklicno izobraževanje

ADMINISTRATOR - srednje poklicno izobraževanje

RADIOGROM 92,3

...NOVO ZA PTUJ.

www.radiogrom.si

KAMNOSEŠTVO
MOHORIC

TEL: 041 637 438 NET: www.kamosestvo-mohoric.si

Oglase za Ptujčana trži:

AGENCIJA LOTOS
marketinško & medijski center

Agencija LOTOS d.o.o.
Marketinško - medijski center
Jadranska ulica 16, 2250 Ptuj

Uprava in uredništvo medijev:
Kerenčičev trg 8, 2270 Ormož

Naša nova telefonska številka je:
tel.: 00386 (0)2 741 71 21
faks: 00386 (0)2 741 71 22
gsm: 00386 (0)41 283 694
e-mail: lotos.ptuj@siol.net

Kontaktna oseba:
Liljana Vogrinec
www.agencijalotos.net

Center za hujšanje in oblikovanje telesa
Linea Snella sedaj tudi na Ptuj!

www.lineasnella.si

V našem centru tudi
ULTRAZVOK - KAVITACIJA

najsodobnejša metoda za odstranjevanje celulita in maščob!

Brezplačen pregled
Pokličite 05 992 77 00

Linea Snella - Ptuj, Antares linija d.o.o. / PSC Mlekarna, Čučkova ulica 5, 2250 Ptuj

OSKRBA IN HIŠNI SERVIS

Hišniška dela: popravila pohištva, vrat, pip, odtokov, sanitarij, stikal, luči, ograj in drugih površin, košnja trate, druga dela.

Domače živali oskrbimo na vašem domu. Pse, muce, ptice, ... (Voda, hrana, sprehod).

Pomoč - oskrba na domu, kuhanje, pospravljanje, trgovina, druga opravila, spremstvo.

Na voljo smo vam. 040 993 778

Jože Škerget S.P. Sagadinova ul. 1 Ptuj